

XXV ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ВТОРА РЕДОВНА СЕСИЯ

Стенографски дневникъ

на

18. заседание

Четвъртък, 28 ноември 1940 г.

(Открыто въ 16 ч. 25 м.)

Председателствувалъ председателъ Никола Логофетовъ. Секретари: Димитър Сараджовъ и Светославъ Славовъ.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Съобщения:	Стр.	Проектоотговоръ на тронното слово (Първо четене — продължение разискванията)	Стр.
Отпуски	345	Говорицъ: С. Яневъ	349
Питане	345	Законопроекти: 1) за разрешаване на министра на	349
Предложения	345	войната да поеме задължение за нуждите на	
По дневния редъ:		народната отбрана въ размъръ на 1.360.000.000 л.,	
Лични обяснения: 1) отъ министра на войната по		платими за позече отъ три бюджетни години	
поворътъ въпроса за доставката на ризници за пат-		(Първо и второ четене)	357
рони, засегнатъ отъ народния представител А.		2) за сключване бюджетът на държавата за годините	
Цанковъ по отговора на тронното слово.		1929/1930 до 1938 включително. (Първо и	
Говорицъ: М-ръ генер. Т. Даска-	345	второ четене)	357
ловъ	345	3) за разрешаване на Министерството на войната — Инженерна инспекция — да приеме отъ	
2) отъ министра на финансите по същия въ-		Горноорѣховската градска община дарение отъ	
просъ.		2.000.000 л. (Първо и второ четене)	394
Говорицъ: М-ръ Д. Божиловъ	346	Говорицъ Ф. Махмудиесъ	394
3) отъ министра на обществените сгради, пъти-		4. за измѣнение и допълнение на закона за Вър-	
щата и благоустройството, по поводъ въпроса за		ховната смѣтна и областните смѣтни пазари	
доставката на 5.000 тона руско бетонно же-		(Първо и второ четене)	394
лъзо, засегнатъ отъ народния представител А.		5) за откупуване място, собственост на Моми-	
Цанковъ по отговора на тронното слово.		нобанска община и Моминобанско училище	
Говорицъ: М-ръ Д. Василевъ	346	да създадатъ минерални бани и курорт въ съ-	
4) отъ народния представител А. Цанковъ, по		щото село. (Първо четене)	395
поворътъ обясненията на м-ра на обществените		Дневенъ редъ за следващото заседание	396
сгради, пътищата и благоустройството по същия			
въпросъ.			
Говорицъ: А. Цанковъ	349		

Председател Никола Логофетовъ: (Звъни) Има нуждата брой народни представители. Отваряме заседанието.
(Отговарява народните представители: Аврамъ Гачевъ, Атанасъ Ганчевъ, Борисъ Мончевъ, Василь Велчевъ, Георги Михайловъ, Георги Чалбровъ, Данаилъ Жечевъ, Димитъръ Митковъ, Жико Струнджеvъ, Киро Арнаудовъ, Кирчо Кирчевъ, Спасъ Мариновъ, Стефанъ Керкенезъ и Стоянъ Димовъ)

Има да направя следните съобщения.

Разрешилъ съмъ отпускъ на следните г-да народни представители:

Филипъ Махмудиевъ — 1 денъ;

Д-ръ Иванъ Йотовъ — 1 денъ;

Никола Джанковъ — 1 денъ, и

Недѣлчо Куюмджиевъ — 2 дена.

Постъпило е питане отъ народния представител г-нъ Петко Стайновъ до г-на министра на търговията, промишлеността и труда, относно отдаване подъ концесия на чужденци основната химическа индустрия въ страната — производство на сѣрна киселина.

Ще се изпрати на съответния министъръ за отговоръ.

Постъпили сѫ отъ Министерството на финансите:

Предложение за разрешаване износа на нѣкои стоки и за освобождаване отъ вносно мито и други данъци и такси 150 тона емузия.

Предложение за освобождаване отъ износно мито и други данъци и такси 3.679 кгр. цигари.

Предложение за разрешаване на дружество „Данубийана“ отъ гр. Гюргево, Румъния, да изнесе отъ Южна Добруджа 17.000.000 кгр. захарно цвекло, безъ износно мито и други данъци и такси.

Предложение за одобрение решенията на прошетарната комисия, взети въ заседанието ѝ на 14 ноември 1940 г., протоколъ № 9.

Предложение за одобрение решенията на прошетарната комисия, взети въ заседанието ѝ на 21 ноември 1940 г., протоколъ № 10.

Ще се раздадатъ на г-да народните представители.

Преди да минемъ на дневния редъ, давамъ думата на г-на министра на войната.

Министъръ генералъ Теодоси Даскаловъ: (Посрещнатъ съ рѣкоплѣскания) Уважаеми г-да народни представители! Зазчера въ своята речь по отговора на тронното слово г-нъ проф. Цанковъ засегна въпроса за доставката на ризници за патрони. Понеже това е доставка на Военното министерство, счетохъ за нуждно да уясня въпроса, за да се види, доколко наменятъ, които направи той, сѫ основатели или не.

Г-нъ професоръ каза буквально следното: (Чете) „Ето, г-да, само нѣколко такива случаи на корупция. Държавата е контрактувала за 2-3 miliona лева ризници за патрони. Първата пратка се е окъзала дефектна. Г-нъ Пуканичаровъ успѣва да получи разрешение за преизнасяне.

на ризниците и ги преизнесъл във Гърция Във Гърция, обаче, успѣлъ да ги продаде два-три пѣти по-скажо, отколкото е контрактната цена на нормалните ризници във България. Види се, настърденъ отъ тия добри печалби, г-нъ Пуканичаровъ на нѣколко пѣти систематически започва да доставя все дефектни ризници и винаги успѣва да получи разрешение за изнасянето имъ. Изнасялъ ги във Гърция и успѣлъ, разбира се, да ги осребри за една почетна сума отъ 53.700 долара, което прави 5.370.000 л., при пазарна цена въ България 2.900.000 л. "

Г-да народни представители! Всѫщностъ работата стоя така. Презъ м. май 1939 г. се произвежда едно спазяване за доставката на 120 тона чашки за патрони по закона за бюджета, отчетността и предприятията, не по чл. 120а. Сътезавали сѫ се 25 фирмии. Напълно на залонно основание доставката се възлага на д-во „Юнионфин“ — Пуканичаровъ. Отъ доставениетъ чашки сѫ били приети само 16 тона. Останалитъ, като негодни, сѫ били бракувани. Г-нъ Пуканичаровъ се е опиталъ да ги прокара на два пѣти чрезъ дес други дружества, но и двата пѣти чашки сѫ били бракувани, защото опитът сѫ показвали, че сѫ негодни. Чашкитъ сѫ били на антрепозитъ и, следователно, не сѫ били внасяни. Отъ това е ясно, че не три пѣти, а само единъ пѣтъ е било напразено спазяване и възлагане на доставката на г-нъ Пуканичаровъ. Доставката е била извършена законно и още по-законно сѫ били бракувани материалитъ. Не е имало нужда да се иска разрешение за износъ на тия материали, защото тъ не сѫ били внасяни.

Въпрѣки това, мога да ви съобщамъ, че, научавайки за тази недобросъѣтна доставка, азъ наредихъ, макаръ и незаконно, да бѫдатъ спрѣни вагоните съ тия чашки, за да видя, дали не могатъ да бѫдатъ използвани тъ като чашки или като другъ нѣкакъвъ материалъ. И когато инспекторътъ на въоружените сили донесе писмено, че чашкитъ не ставатъ за нищо, че не можемъ да ги използваме нико ини, нито нѣкой другъ, че ние имаме всичката възможностъ да доставимъ други чашки, напълно доброкачествени, и следъ като узнахъ отъ моя колега, г-на министра на финансите, че задържането е незаконно и може да повлѣче и материална отговорностъ, азъ заповѣдахъ на гражданската мобилизация да се дезинтересува отъ тия чашки, които нито могатъ да ни служатъ, нито сѫ внасяни, нито можемъ да ги спремъ, нито можемъ да разпореждаме съ тѣхъ, както сиискаме. Че въ Гърция е купенъ този негоденъ материалъ, сѫтвъмъ, че нашето Военно министерство не носи никаква отговорностъ; че тамъ сѫ или два-три пѣти по-скажа цена, азъ сѫтвъмъ, че нашето Военно министерство най-малко носи отговорностъ за това.

Азъ научихъ, че имало нѣкаква валутна афера във врѣза съ тия чашки. Сѫтвъмъ, че тази афера засѣга друго министерство. Зная сѫщо, че тѣкмо това министерство и тия органи, които сѫ дължни да следятъ валутните афери, сѫ заловили тази афера, волятъ следствие, и сѫтвъмъ, че този, който е направилъ престъпленето, ще си получи и своето наказание.

Сѫтвъмъ, че органите на Военното министерство сѫ действували напълно законно и напълно безпристрастно и безъ да сѫ имали предвидъ нѣкакво облагодетелствуване за себе си.

Сѫтвъмъ, че моите органи сѫ изпълнили своя дѣлъ. (Ръкоплѣсканія)

Александъръ Цанковъ: Азъ не съмъ ималъ ни най-малко намѣреніето да засегна Военното министерство и г-на военния министъръ. Азъ констатирахъ единъ фактъ. Монти дани сѫ почертани отъ едно дѣржавно учреждение.

Председатель Никола Логофетовъ: Има думата г-нъ министъръ на финансите.

Министъръ Добри Божиловъ: Уважаеми г-да народни представители! Азъ съмъ дълженъ да взема думата по този въпросъ дотолкова, доколкото той засѣга Министърството на финансите. Азъ съмъ дълженъ да ви потвърдя, че въпросътъ за доставката на тил негодни ризници отъ страна на Военното министерство стои точно така, както г-нъ военниятъ министъръ ви изложи преди малко. Никакво разрешение за износъ на тия ризници не е искано отъ мене. За поръчката на тия ризници нѣмаше никакви данни въ Министърството на финансите, и нѣщо преди три месеца, когато г-нъ военниятъ министъръ бѣше въ

провинцията, министърътъ на желѣзниците, г-нъ Горановъ, ми се обади по телефона, че три загона съ ризници, бракувани отъ Военното министерство, сѫ прикачени на влака за Италия и, че въ този моментъ Гражданската мобилизация е направила постъпки, ако може, багонитъ да бѫдатъ спрѣни, докато се върне г-нъ военниятъ министъръ, за да разгледа въпроса отново — правилно ли сѫ бракувани, могатъ ли да се използватъ или не. Понеже тѣзи ризници бѣха въ антрепозитъ, казахъ на г-нъ Горановъ, че азъ по законъ нѣмамъ право да спиратъ износа имъ и, следователно, г-нъ Горановъ трѣбва да се изнесатъ.

Следъ това, защо вмѣсто въ Италия, както ставаше въпросъ отначалото, тия ризници сѫ отишатъ въ Гърция, не зная. Но единъ денъ управляващиятъ Българската народна банка, г-нъ Гуневъ, ми каза, че органите на банката сѫ въ дирийтъ на една валутна афера; че тѣзи ризници, не платени въ Германия, сѫ били продадени за една голѣма цена въ Гърция и че декларирането предъ Българската народна банка на 16.000 долара не отговаря на истината, което тъ сѫ установили съ единъ обикънъ чрезъ полицията, при който сѫ намѣрили 57.000 долара. Разбира се, макаръ че се касае за една антрепозирана стока, споредъ закона за търговията съ външни платежни срѣдства, братя Пуканичарови бѣха длѣжни да деклариратъ реализираната печалба въ чужди девизи и да ги отстѫпятъ на Българската народна банка. Следователно, нарушение на закона за търговията съ външни платежни срѣдства може да се търси.

Понеже се засѣгаше воененъ материалъ, азъ веднага уведомихъ г-на министра на войната и го помолихъ да приеме г-нъ Гуневъ, за да му разправи той въ какво се сѣстои работата. Г-нъ Гуневъ е билъ при г-на военния министъръ, разправилъ му е работата и г-нъ военниятъ министъръ му е казалъ: „Отъ страна на моето министерство нѣма никакво нареддане. Имамъ работа съ една валутна афера, вършете си по-нататъкъ работата, изпълните си длѣга“.

Въ туй време г-нъ министърътъ на земедѣлието, съ чнето министерство сѫщо се преплатаха нѣкои въпроси, отстѫтствуващи отъ България. Шомъ се върна отъ странство, първата ми работа бѣше да посветя г-на министра на земедѣлието въ разкритията, които Народната банка е направила, и да го помоля, ако има нужда, г-нъ Гуневъ да изложи и нему работата. Отговорътъ на г-нъ министъръ Багрияновъ бѣше, че нѣма нужда г-нъ Гуневъ да му прави никакво изложение, че той за такива работи не прощава и на най-близкия си човѣкъ и че азъ трѣбва да предамъ на г-нъ Гуневъ, че работата трѣбва да отиде въ рѫцетъ на сѫда, въ рѫцетъ на прокурора и всѣки да си получи заслуженото, ако има нарушение или престъпление. Така се и постѫпва. Тая заранъ се спрѣвихъ въ Народчата бэнка и ми казахъ, че тѣ вече сѫ къмъ края на изготвянето на обвинителната частъ, работата ще отиде въ рѫцетъ на сѫдебната власт и тя ще каже, има ли нарушение или престъпление, или нѣма. Това е истината.

Това можахъ да ви кажа дотолкова, доколкото този въпросъ засѣга Министърството на финансите, било по търга за ризници, било по въпроса за разрешението за износа имъ, било по действията на Народната банка, която влизала въ ресора на Финансовото министерство и этъ която актоветъ минаватъ презъ Финансовото министерство и отъ тамъ отиватъ при прокурора. Въ случаи актоветъ още не сѫ дошли въ министерството, но, споредъ сведенията, които ми се даватъ отъ Народната банка, сѫтвъмъ, че до два-три дни тѣ ще бѫдатъ препратени, за да бѫде сезирана сѫдебната власт и тя азторитетъ да си каже думата; има ли или нѣма престъпление или нарушение по закона за търговията съ външни платежни срѣдства. (Ръкоплѣсканія)

Председатель Никола Логофетовъ: Има думата г-нъ министъръ на обществените сгради, пѣтицата и благоустройството.

Министъръ Димитъръ Василевъ: (Отъ трибуната. Чете) Г-да народни представители! Отъ нѣколко дни ние слу-

шаме речитъ на нашите парламентарни оратори по отговора на тронното слово. Винаги до днесъ съмъ считалъ, че при разискванията по отговора на това слово се влага една много голъма сериозност, бихъ казалъ, тогава се говори въ рамките на единъ по-възвишено тонъ, който нѣма нищо общо съ тона, предобладаващъ при всички останали разисквания въ Народното събрание.

Въ своята реч по отговора на тронното слово уважаемият г-н проф. Александър Цанковъ, обаче, за моя голъма изненада, изскочи изъ релсите на тия мои разбириания и азъ съ учудване изслушахъ неговото изложение по доставката на 5.000 тона руско бетонно желѣзо, още повече, че той въ тази си речь именно се обяви срещу шантажитъ противъ когото и да било, и особено срещу тѣзи противъ самия него.

Г-да народни представители! На мене, като министър на обществените сгради, птицата и благоустройството, се налага по-затленните да отблъсна обвиненията и неоснователните подозрения, които г-нъ проф. Цанковъ отправи по поводъ доставката на това желѣзо, тъй като то бѣ доставено именно за нуждите на строежите, които влизаха въ строителната програма на това министерство, за строежите на други министерства, които се ръководятъ също отъ Министерството на обществените сгради, птицата и благоустройството, както и за нуждите на други обществени или частни строежи въ страната ни.

Азъ имамъ наръжка стенограмата отъ поменутата реч на уважаемия г-нъ проф. Александър Цанковъ, въ която стенограма чета буквально следното: „Най-сетне, трета доставка, която трбожи мене, а сигурно трбожи и васъ, е доставката на 5.000 тона желѣзо, контрактено отъ Русия, уговорено по 11 л. килограмътъ. Въ Германия — може би да грѣша, които познаватъ работите, ще ме коригиратъ — килограмъ желѣзо струва 8-20 л. Азъ приемамъ, че ние трбъба да извѣршимъ нѣкои доставки отъ Русия, или Русия иска да купи нѣщо отъ насъ и че ще трбъба най-сетне да платимъ малко по-скъпо за желѣзото, шомъ Русия ще купи нѣщо отъ насъ по-скъпо, което инакъ бихме го пропадали по-евтино — става единъ видъ компенсация. Но не е тамъ работата. Отъ 11 л. предлагано желѣзото, то се уговоря на 13 л. и на 14-50 л. Пита се, разликата кѫде отива? Ако ви релевирамъ този фактъ, то е защото го зная отъ сериозни хора и никога не бихъ си позволилъ това, ако не бѣхъ сигуренъ въ него, защото ще се компрометирамъ, ще излъжа самъ себе си.“

Научихъ, че доставчиците по тая сдѣлка сѫ единъ бившъ народенъ представител и единъ господинъ, който, до неотдавна, до преди една-две години, е ималъ съдружнически предприемачески връзки съ единъ отъ сегашните министри. Това още нищо не говори, разбира се! Но тази случайност дава основание — кажете го, на злитъ езици — да се правятъ различни тълкувания.

Ето, г-да, виждате тия два случая — за щастие, че не сѫ повече — но тѣ сѫ достатъчно крупни и характерни, за да лепнатъ дълга на единъ режимъ, който, казахъ, азъ не го окачествявамъ, не му давамъ квалификацията на не-поръчченъ. Но така или иначе, тия факти говорятъ, че тая система не е чужда на ония пороци, които зъ мнината възбудиха негодувание, които компрометираха партии, които компрометираха, ако щете, и Парламентъ, и правителство“.

Въ заключение г-нъ проф. Цанковъ подчертава, че обществото се тревожело твърде много отъ непровѣрени слухове и легенди, които се създавали около такива факти и дава да се разбере, че той е голѣмъ противникъ на такиза непровѣрени слухове и легенди.

Г-да народни представители! Азъ считамъ за твърде умѣстно да припомня, че въ едно отъ заседанията на парламентарното болшинство народните представители инж. Спасъ Ганевъ поздигна въпроса за сѫщото руско желѣзо, като, обаче, той го засегна въ малко по-другъ смисъль, въ малко по-друга вариация. Този паралелизъмъ въ отношението на г-нъ проф. Цанковъ и г-нъ Спасъ Ганевъ къмъ доставката на руското желѣзо ме навежда на една мисъль, съ която съвсемъ не е потрѣбно тукъ да ви занимавамъ, но тя говори за нѣщо, на което вие многократно сте били вече свидетели.

Г-да народни представители! За мене не е мѣжно да отхвърля изъ основа отправените обвинения и подозрения по доставката на руското желѣзо, затова защото мой съюзникъ въ това отношение е само голата, крещящата истина. Азъ ще си послужа само съ нея и съ документите, които имамъ наръжка. Това е цѣлото дѣло по доставката на бетонното желѣзо.

Известно ви е въ какво положение се намираше страната ни по отношение на запасите отъ желѣзо, съ които разполагахме презъ минната зима. Ние нѣмахме почти никакви запаси. Строителниятъ сезонъ наближаваше. Единствениетъ желѣзенъ заводъ у насъ продаде цѣлото сѫ производство на бетонно желѣзо на Министерството на войната за нуждите на народната отбрана. Отъ тоя заводъ нищо не можеше да се очаква. Изгледи за доставка на бетонно желѣзо отъ чужбина почти нѣмаше. Започнаха се дълги и мѫчителни преговори съ германската индустрия за доставката на локомотиви, вагони, релси, дребенъ желѣзопрѣстъ материалъ, машини, тръби, бетонно желѣзо и пр. и пр. Но тя трѣбваше преди всичко да задоволи нуждите на воюващия вече германски народъ и за това тия преговори вързъха твърде неуспѣшино.

Азъ имамъ наръжка писмени документи — размѣнената кореспонденция между мене и г-нъ Пройчевъ, директоръ въ Народната банка, който тогава се намираше въ Германия, като членъ въ една комисия по чл. 120^a отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията, за спазяване на необходими за страната ни материали, машини и др. Отъ тази кореспонденция вие ще видите, какви усилия сѫ полагани отъ насъ, за да убедимъ германската индустрия и германското правителство да ни дадатъ тѣзи материали и какви жертви е правило германското правителство, когато, както се изразява г-нъ Пройчевъ въ едно отъ писмата си, германцитъ не скривалъ, че за тѣхъ даже и единъ килограмъ желѣзо биъ скъпоненъ, защото той е трѣбвало да бѫде струпанъ върху главите на противниците имъ.

Строителниятъ сезонъ наближи, той настѫпи. Желѣзо не само още нѣмахме, но и преговорите за неговото доставяне не бѣха ни довели до никакви задоволителни резултати. Страната ни се нуждаеше отъ около 20-22 хиляди тона бетонно желѣзо, а намъ ни се обещаваха едва по 1.000 тона на месецъ. Сумагохата всрѣдъ строителите и свързаните съ тѣхъ други занаятчийски браншове бѣ пълна. Десетки лица, организации, дружества и др. идваха при менъ и настояваха по-скоро и на всѣка цена да се достави бетонно желѣзо. Идваха мои лични приятели и приятели на моите нови неприятели да ме убеждаватъ и да ми правятъ смѣтки, че даже и да се вземе скъпо желѣзо, то нѣма да се отрази много върху общото поскъпване на строежа.

Въ Камарата се направиха запитвания за доставката на бетонното желѣзо и се апелираше горешо за по-бързото му доставяне. Въпросътъ за желѣзото стана единъ въпросъ не само на техника, на строежъ, но той стана единъ голѣмъ социаленъ въпросъ. Той съ право се свърза съ застрашаваща ни опасност отъ безработицата на засички видове строителни работници, които започнаха вече да прииждатъ отъ селата въ столицата и другите голѣми градове на страната ни.

Въ моето въображение тази картина израстна още презъ зимата и азъ многократно повдигахъ въпроса за доставката, както на бетонното желѣзо — тукъ сѫ господа министри и тѣ ми сѫ свидетели, че не веднажъ, не петь, не десетъ, не 20 пъти съмъ повдигалъ този въпросъ — така и на електролитната мелна жица за нуждите на страната ни. Министерскиятъ съветъ многократно се е занимавалъ съ тия въпроси, но, отъ една страна, ние нѣмахме необходимите за това кредити, а, отъ друга — не можехме отъ никъде да намѣримъ нуждното ни желѣзо.

Най-сетне, при това фактическо и психологическо състояние на нѣщата, намъ бѣ направено предложение за доставка на руското бетонно желѣзо. Първото предложение бѣ направено отъ акционерното дружество „Мусала“ — София-Варна, подписано отъ Методи Гандевъ, за когото г-нъ Цанковъ прави алюзията, че преди една-две години биъ мой съдружникъ. По последния въпросъ азъ ще се спра въ края на изложението си.

Въ този си предложение Методи Гандевъ не дава никаква цена. Казва само, че може да ни продаде 500, а не 5.000 тона руско желѣзо. На 25 май съ едно допълнително писмо той предлага това желѣзо по цена 12-15 л. за килограмъ. Понеже направеното ни предложение не можеше да бѫде прието направо отъ министерството и понеже ни се каза, че доставката може да бѫде увеличена на 5.000 тона, Министерскиятъ съветъ веднага, по мой докладъ подъ № 7294, въ който изрично се казва, че желѣзото — 500-тѣхъ тона — се предлага по 12-15 л., постанови да се назначи комисия по чл. 120^a отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията, въ съставъ: Михаилъ Семер-

джиевъ, членъ на Върховния касационен съдъ, Георги Петковъ, съветникъ при Върховната съдебна палата, Дечо х. Дечезъ, началикъ на отдѣлъ при Българската народна банка, Съби Събевъ, началикъ на бюджетоконтролното отдѣление при Министерството на обществениятъ сгради, птицата и благоустройството, и инженеръ Бушевъ и архитектъ Златаревъ, инспектори при същото министерство, на която комисия се възложи да направи спазаряване за доставката на 5.000 тона желѣзо, безъ да се посочва неговия произход — германско, руско или каквото и да е друго — за нуждите на Министерството на благоустройството.

Търгътъ се обявява съ обявление № 7446/1940 г. и на 3 юни става пързото заседание на спазарителната комисия. На това заседание сѫ се явили следнитъ конкуренти: 1. Акционерно дружество „Мусала“ — г-нъ Методи Гандевъ, подава заявление съ общо съдържание, безъ да се конкретизира върху обекта на доставката; 2 Търговска къща „Сердика“ — инж. Шоповъ, който заявява, че има уредена компенсационна сдѣлка съ Русия, но че конкретно предложение можелъ да представи едва къмъ 7 юни, понеже преговарялъ съ търговското представителство; 3. Акционерното дружество „Аспарухъ“ — запитва дали може да представи оферта за доставка отъ Америка, и то „Фобъ“, т. е. франко американски пристанище — рисъкъ за превозъ нашъ — и 4. Акционерно дружество „Плиска“ представя оферта за руско желѣзо по 12-65 л. за килограмъ при база 149-50 американски долари за тонъ и при краенъ срокъ на доставката м. август 1941 г. — значи, идущата година.

При това положение комисията отлага спазаряването за 10 юни т. г., на която дата се явяват фирмите: 1. „Сердика“, въ лицето на инж. Шоповъ, който заявява, че още не може да даде окончателнитъ си условия, и 2. „Мусала“ — Методи Гандевъ, който поисква отсрочка още 5-6 дни, за да даде окончателнитъ си цени.

Комисията отново отлага спазаряването за 18 юни, когато то не е могло да се състои, а се състоява едва на 27 и 29 с. м. Въ заседанието на 27 юни се явяват заедно „Сердика“ и „Мусала“, които предлагатъ желѣзото на основна цена 13-50 л. килограмъ, при дебелина надъ 16 мм. включително, а за по-тънкото желѣзо искатъ за всѣки диаметъръ съответни прибавки, съ които желѣзото става срѣдно по 14 л. Цената се разбираше за разтоварено на пристанище Варна желѣзо. Стойността му трѣбаше да се внесе за сѣмѣтка на „Техноекспортъ“ — Государствений банкъ на С. С. С. Р. — Москва. Предлаганиятъ срокъ бѣ: 1.500 тона слѣдъ единъ и половина месеца; 1.500 тона до 15 септемврий 1940 г. и 2.000 тона до 31 декемврий 1940 г.

Заедно съ тоза фирмите искаха да изнесатъ срещу вноса на желѣзото: агнешки кожи около 400.000 килограма; яршки кожи около 20.000 килограма; кози кожи около 3.000 броя; живи свини около 5.000 броя; заклани свини около 2.000 броя; и свинска масъ около 400.000 килограма.

Фирмите поддържаха тѣзи си условия най-късно до 28 юни т. г.

Въпрѣки това, въ Министерския съветъ лично азъ настояхъ да не се утвърждава това спазаряване, не толкова поради високата цена, а поради дългия срокъ за доставката. За цената тогава не се правѣше голѣмъ въпросъ — тукъ е, г-нъ Цанковъ, докладътъ ми за тази работа, Вие можете да го прегледате — защото: първо, нуждата за желѣзо бѣше колосална; второ, никой другъ не ни предлагаше такова количество бетонно желѣзо, освенъ Русия, и, трето, общото посѫждане на високите строежи само отъ тази цена на желѣзото бѣше къмъ 2-2% — значи, несѫществено посѫжване.

На 29 юни т. г. комисията отново повиква фирмите и приключва окончателно спазаряването, като се намалява срокътъ на доставката на единъ месецъ и се дава разрешение за износа на: агнешки кожи около 200.000 килограма по 87 л. килограмъ — като цената се опредѣли лично отъ г-на министра на търговията, промишлеността и труда; яршки кожи около 50.000 килограма по 180 л. килограма; живи свини около 10.000 броя по 25 л.; заклани свини около 2.000 броя по 32 л. и остатъка тютюнъ — цената въ зависимостъ отъ качеството.

Тѣзи условия се поддържаха най-късно до 29 юни въчеръта.

Въ доклада си предъ Министерския съветъ азъ изрично казвамъ, че комисията е намѣрила тѣзи цени за високи. Всѫшность нейното заключение бѣше буквально следното:

„Комисията намира за високи казанитъ по-горе цени, като изхожда отъ борсовитъ такива, поради което не сключи договора. Сѫщата, обаче, е на мнение, че въпросътъ за доставката на това желѣзо има и обществено-стопанска страна“ — това е буквально цитътъ отъ протокола на комисията — „тъй като липсата на бетонно желѣзо въ страната неминуемо ще докара безработица въ строителния занаятъ и въ свързанитъ съ него многообразни други занаяти. Закупуването на желѣзото по предложените цени носи известна парична загуба, но, отъ друга страна, безработицата, която би настъпила поради липсата на бетонно желѣзо, може би, ще струва много повече, независимо отъ моралнитъ и последствия.“

Поради горното и обстоятелството, че комисията не може да знае какви сѫ перспективитъ за бѫдещъ вносъ на бетонно желѣзо и неможе да прецени стопанско-социалнитъ отражения отъ липсата му, предоставя на почитаемия Министерски съветъ разрешението на въпроса за тази доставка“.

Г-да народни представители! Ето ви цѣлата истина съ всичките и подробното по доставката на руското бетонно желѣзо. Въ този моментъ, когато ние нѣмахме никакви надежди да получимъ отъ Германия необходимото ни желѣзо, когато кризата въ строителството и свързаните съ него други занаяти се надигаше, Министерскиятъ съветъ не можеше да прави дребни съмѣтчици, а той трѣбаше да разреши въпроса само отъ общестопанска и социална гледна точка. И той взе мѣдрото решение да възложи тази доставка, въпрѣки риска да бѫде излаганъ на такиза хули и ругатни, като тия, които предизвикаха монти обяснения. Трѣба да спомена и това, че Министерскиятъ съветъ се опита съ всички срѣдства и въздействия, като даже доставчиците бѣха викани за това въ съвета, да намалятъ цената, но тѣ останаха непреклонни, като заявиха, че при тази цена печелили твърде малко.

Г-да народни представители! Вие виждате, че никой, никога и никѫде не е предлагалъ на Министерството на обществениятъ сгради, птицата и благоустройството, по нова време, бетонно желѣзо по 11 л. килограмъ. Абсолютно вѣрно е, че днесъ на пазара има доста много германско желѣзо, което се продава по 11-50, по 12 л., а контрабандно и по 14, по 15 л. килограмътъ, но това желѣзо започва да се изпраща отъ Германия едва следъ като се склучи сдѣлката за руското желѣзо и следъ като победоносното германско оръжие се добра до желѣзниятъ руди и желѣзниятъ заводи на Люксембургъ и Белгия и можа да ги възстанови. Но можехме ли ние да знаемъ какви сѫ плановете на германското военно командуване, когато самата германска индустрия отказава да ни даде доста-тъчно за нуждите ни бетонно желѣзо?

Узажаеми г-нъ проф. Цанковъ! Въ този пунктъ Вие сте totally подведенъ, но въ другия пунктъ Вие сте не само подведенъ, но и жестоко подигранъ. Презъ 1933/1934 г. азъ бѣхъ съдружникъ като предприемачъ-строителъ съ бившия гимназиаленъ учител по математика г-нъ Тиню Гандевъ, а не съ предприемача Методи Гандевъ, който сега се явява при доставката на руското бетонно желѣзо отъ страна на акционерно дружество „Мусала“. Вѣрно е, че Тиню Гандевъ и Методи Гандевъ сѫ роднини, но тѣ сѫ въ лоши отношения, ето зече близу 10 години. Заявявамъ, че не преди една-две години, а никога въ живота си не съмъ бивалъ съдружникъ съ предприемача Методи Гандевъ. Не преди 1-2 години, а отъ 1934 г. насамъ, до становето ми министъръ на обществениятъ сгради, птицата и благоустройство, азъ имахъ собствено техническо бюро и бѣхъ членъ-делегатъ и главенъ технически ръководителъ на строителното акционерно дружество „Изгрѣйтъ“. Методи Гандевъ никога не е бивалъ акционеръ на това дружество. На 23 октомври 1939 г. азъ станахъ министъръ, на 24 октомври — значи, още на другия денъ — азъ закрихъ частното си бюро и подадохъ оставката си като членъ-делегатъ и ръководителъ на споменатото дружество. Това винаги може да се прозърти въ Областния съдъ. Познавайки добре нашитъ нрави, азъ помолихъ управителния съветъ на дружество „Изгрѣйтъ“ да не се ангажира съ никакви държавни, обществени и общински предприятия и азъ мога да направя тази декларация, че даденото ми обещание досега не е нарушило. (Ръкопискания)

Г-да народни представители! Азъ уважавамъ твърде много г-нъ проф. Цанкова, изобщо азъ уважавамъ нашитъ заслужили държавни мѣже, както отъ нашето минало, така и отъ нашето настоящо време. Тъкмо затова моята

болка е извънредно голъма. Въ живота си, като зрѣлъ мѫжъ — отъ студентската скамейка до днесъ, азъ знаехъ само едно — трудъ, трудъ и трудъ. (Рѣкоплѣскания) Винаги искрено съмъ се въодушевлявалъ отъ работата за родината си. Оставиль съмъ трайни следи следъ себе си въ техническото възраждане на родната си земя и никога не съмъ очаквалъ за това каквито и да било похвали. И сега азъ работя съ всички ентузиазъмъ на единъ дѣлови човѣкъ. И извелнажъ върху мене отъ единъ човѣкъ, който, азъ считамъ, се намира на едно отъ най-високите стѣлала въ нашия общественъ животъ, се излива изобилно помия, къто цели не само да удари жестоко мене, но и самото правителство. (Рѣкоплѣскания)

Вие, г-нъ Цанковъ, завчера се потложихте предъ цѣния Парламентъ срещу шантажътъ, които правѣли срещу Васъ, и изказахте голѣмата си болка отъ това, а това, което Вие направихте по поводъ доставката на руското бетонно желѣзо, не е ли единъ безподобенъ шантажъ? Или въ Васъ чувството на справедливостъ е толкова понизено, че вие въ такива случаи мѣрите съ два различни аршири? Тогава вие не знаете, че е лесно да опетните нѣкого, но е много следъ това да го очистите? Отъ петното винаги остана следа! Защо е това рушение?

Г-да народни представители! Азъ зная кой е инспираторътъ на тая отвратителна атака. За него азъ не искахъ да говоря. На него азъ само едно ще кажа, а то е, че злобата, зазистъта и подлостта никога не сѫ създавали голѣми хора и голѣми дѣла. Последнитѣ сѫ плодъ само на обичия и любовта между човѣците. (Продължителни рѣкоплѣскания)

Председателъ Никола Логофетовъ: Г-да народни представители! Понеже стана лума за корупция въ управлението, г-да министрите дадоха своятъ разяснения и своятъ освѣтления. Азъ си позволявамъ да дамъ за 5 минути думата на г-нъ Цанковъ, . . . (Възражения).

Обаждатъ се: Нѣма нужда.

Председателъ Никола Логофетовъ: (Зъни) Моля ви се, . . . като съмътамъ, че той ще направи декларация, че е подведенъ. (Възраженията продължаватъ. Зъни)

Моля ви се, азъ имамъ думата тукъ. Бѣдете примириетни. Отъ това Парламентъ само ще спечели, г-да. Г-нъ Цанковъ, имате лумата за 5 минути.

Александъръ Цанковъ: (Отъ трибуналата) Г-да народни представители! Азъ разбираамъ обясненията и възмущенията на г-на министра на благоустройството.

Председателъ Никола Логофетовъ: И вие сте теглили отъ такива работи.

Александъръ Цанковъ: Сигурно всички сѫ теглили — моятъ сведения сѫ отъ държавно учреждение.

Обаждатъ се: Ко с то, кажете го.

Александъръ Цанковъ: Г-да министрите го знаятъ кое е.

Д-ръ Петъръ Шишковъ: Трѣбва да посочите имена, както министрътъ ги посочи. Имената ще кажете.

Александъръ Цанковъ: Ще ги кажа. Това е управляващиятъ Българската народна банка г-нъ Гуневъ. Отъ тамъ ми сѫ сведенията. Отъ кѫде сѫ негозитъ сведения, той ще се обясни. Той е бившъ колега на господата (Сочи г-да министрите) и ще може да имъ даде тия обяснения.

Никола Василевъ: Ясно е!

Александъръ Цанковъ: Азъ прегледахъ самъ преписката съ очите си, защото не се довѣрихъ само на данните на г-нъ Гуневъ. Видѣхъ работи, които не сѫ въ интереса да се изнасятъ тукъ и не ги изнесохъ. Моята задача не бѣше тази. Моята задача бѣше да дамъ само една характеристика на едно управление, т. е. не да го характеризирамъ, но да кажа, че и тоя режимъ не е чистъ, не е чуждъ на грѣшките, които ставаха въ миналото.

Дали е единиятъ Гандевъ или другиятъ Гандевъ, не знаемъ. Тамъ е писано Гандевъ и още единъ господинъ — Шоповъ. Двамата сѫ. Въ какви врѣзки сѫ тѣ съ г-нъ инженера, азъ не зная. Азъ казахъ, че мѣлвата, злитъ езици говорятъ това и това.

Единъ народенъ представителъ: Значи, Вие ставате проводникъ на мѣлвата!

Александъръ Цанковъ: Г-нъ министрътъ сега се обявява, че той нѣма нищо общо съ тѣхъ.

Единъ народенъ представителъ: Затова ли станахте?

Александъръ Цанковъ: Това сѫ моите сведения. Не е вѣрно, че желѣзо Германия не е предлагала и не е могла да предложи. Германия е предлагала желѣзо по 8-20 л. за килограмъ. Има едно дружество, което е конкурирало при търга. Защо търгътъ е останалъ върху друга фирма, този фактъ не ме интересува и приемамъ обясненията на г-на министра; не се съмнявамъ въ тѣхъ. Казахъ, че вие можете да сте възложили търга на тази фирма, защото сте искали да имате търговски врѣзки съ Съветска Русия по известни съображения. Уважавамъ съображенията ви. Парата тукъ не играе роля, стига да се създадатъ известни отношения. И азъ гледахъ тия документи, както и вие излизате съ вашите документи. Най-сетне, нека работата да отиде въ сѫда. Тамъ всѣки ще си получи заслуженото. И азъ ще си получа заслуженото, както и вие ще си получите заслуженото, както и господата, които мислятъ, че азъ съмъ орѣдие на нѣкого. Азъ не съмъ билъ никога орѣдие. Мога да грѣша, но орѣдие никога нѣма да бѣда, нито на васъ, нито на г-нъ Гуневъ, както вие мислите. Г-нъ Гуневъ има достатъчно голѣмо достойнство и мѣстото, което заема, не му дава правото да си служи съ орѣдия и той ю а да направи тоза, доколкото го познавамъ, макаръ че винаги е билъ мой противникъ.

Тия сѫ моя обяснения по този въпросъ.

Френската пословица казва: който се много извинява, се обвинява.

Отъ дѣсно: А-а-а!

Георги Шишковъ: Това ли Ви е обяснението?

Председателъ Никола Логофетовъ: Г-да народни представители! Минаваме къмъ точка първа отъ дневния редъ:

Продължаване разискванията по отговора на тронното слово.

Има думата докладчикътъ на комисията по отговора на тронното слово, г-нъ Сотиръ Яневъ.

Докладчикъ Сотиръ Яневъ: (Отъ трибуналата) Г-да народни представители! Дебатите по отговора на тронното слово сѫ къмъ своя край. Въпреки че бѣха засегнати отъ народните представители, които вземаха думата, бѣха сериозни и засѣгаха политиката на правителството, политиката на режима, както въ областта на нашата вътрешенъ животъ, така сѫщо и въ областта на външния ни животъ. Този пътъ, обаче, интересътъ къмъ дебатите бѣше повишенъ. Този интересъ, както въ Парламента, така сѫщо и въ нашата общественостъ, се обяснява съ изключителни времена, въ които живѣмъ. Ние живѣмъ въ единъ моментъ, въ който улицата, кафенетата, всички сѣрги и мегдани политизиратъ. Духътъ на улицата мѣлвата, това сѫ едни обществени настроения, които помрачаватъ или изгласяватъ голѣмите въпроси и въмѣсто тѣхъ се явяватъ слуховете, явяватъ се интригите, които смущаватъ обществото. Г-да народни представители! Парламентътъ е иматъ всѣки пътъ една длѣжностъ — да се отърве отъ хипнозата на уличните настроения, страхове и догадки и сериозно да мисли върху въпросите, които интересуватъ държавното управление. Трезвата българска общественостъ чака отъ насъ, българския Парламентъ, едно сериозно отнашение къмъ въпросите и къмъ положението на страната. Можемъ ли ние тази сериозна загриженостъ, въ която живѣятъ всички мислящи българи, да я задоволимъ съ единъ обяснение, да я успокойимъ и да можемъ добросъвестно да кажемъ, че макаръ въ този моментъ международно свѣтътъ да живѣе една дълбока криза, собственото наше държавно сѫществуване, нашите народностни въпроси не сѫ злопоставени. Азъ мисля, че тия дебати, които станаха, дотолкова доколкото тѣ се покриватъ и съ текста на отговора на тронната речь, идватъ да задоволятъ една действителна нужда на българската мистър и на българския духъ. Следъ тия дебати, повече отъ сигурно е, че настъпи въ нашата общественостъ едно относително успокояване. Трѣбва да бѣдемъ доволни, че всички, които говориха, допринесоха яко за тази яснота. Отъ тази трибуна, г-да народни представители, мнозина отъ тѣзи, които говориха, изразиха единъ куражъ на своятъ мнен-

ния. Тъг го изразиха съзагрижено чувство, съчувство на една обществена дисциплина, за да се отчетат предъ съвърштата си, за да бъдат отчетени и предъ нащтъ съвременници.

Въ тия дебати, г-да народни представители, все пакъ се очертаха нѣколко голѣми проблеми, проблеми, които вълнуват всички български граждани.

Коя бѣше най-голѣмата проблема, която ангажираваше най-много времето на тия, които говориха? Отговора ние го виждаме преди всичко въ тронната речь, въ нейните голѣми пасажи, посветни на войната. Войната бѣше центъръ на тия разисквания. И военната опасност по-специално бѣше, която създаваше на всички, които говориха, една изключителна загриженост.

Въ единъ такъвъ моментъ, когато Европа живѣе въ една тежка международна криза, г-да народни представители, ние, депутати, основателно поглеждаме къмъ министерските маси, а и цѣлиятъ български народъ отпраявя своите погледи къмъ управлението и търси да намѣри отговоръ на вълнуващите го въпроси. Депутати и народъ поглеждатъ натамъ (Сочи министерска маса) и искатъ да знаятъ, тѣзи, които ржководятъ днесъ управлението, иматъ ли една ясна представа за положението въ Европа, за положението на Балканитъ, за мѣстото на България, за нейните възможности, за нейните опасности и за нейните надежди? За една зреѧ генерація, каквато е нашата, която има исторически опитъ, има преживѣлици на война, въ съзнанието на която не сѫ заличени спомени отъ лични подвиги и участие по бойните фронтове, за тази генерація стои открыти единъ дѣлъгъ: да бѫде осторожна, внимателна, когато се касае до война, до тази страшна епидемия, която засѣга често пѫти съществуването на държави — голѣми и малки. За тази генерація е сѫществено да знае да изпълни своя дѣлъгъ и тя е повече взискателна къмъ тия, които управляватъ днесъ българската държава, отколкото онѣзи, които не знаятъ какво значи война. (Нѣкои народни представители рѣкълъскатъ)

Г-да народни представители! За да се избѣгнатъ рискове, не сѫ необходими само исторически познания и исторически опитъ. И друго е важно — важно е тѣзи, които управляватъ държавата, да познаватъ съпротивителните сили на народа; тѣ трѣбва да знаятъ кое убива духа и кое разбужда скритите сили на народа. Когато знаемъ каква издръжливост има българинътъ и когато цѣлиятъ народъ има чувството, че сѫ взети всички необходими мѣрки, и най-голѣмътъ изпитания и усложнения, които могатъ да повлиятъ върху нашия животъ, не биха били страшни за насъ.

Ето откъде произхожда голѣмиятъ интерес къмъ днешното тежко кризисно международно положение, което не може да не засѣга нашата малка страна, нашата държава.

Г-да народни представители! Всѫщностъ какъвъ е въпросътъ гласи: можемъ ли при тази война да се запазимъ, можемъ ли да имаме увѣреността, че каквото и да става въ Европа, България нѣма да загине? Ако ние имаме това чувство, нищо не е загубено и България не стои всѫщност предъ никаква опасност, която може да смущава енейния народъ. При войната и при специалното наше положение, има и една втора задача, която не бива да се игнорира. Тази задача е: ако можемъ, да следимъ събитията, безъ да се натоварваме съ голѣмата задача ние да създаваме събития, защото тая задача не е за насъ; ако можемъ, да излѣземъ отъ тази война засилени, задоволени, удовлетворени срещу ония неправди, които сме преживѣли като държава и народъ следъ свѣтовната война. Тази е втората задача.

Г-да народни представители! За изпълнението на тия задачи, както тукъ се достатъчно изясни и отъ много други народни представители, държавата разполага съ два инструмента, два апарата, чрезъ които тя действува: единиятъ е войската, другиятъ е дипломацията.

Г-да народни представители! За войската тукъ много се говори. И което е за отбележаване, то е радостниятъ фактъ, че тукъ не се чу никои резерви по отношение българската армия и нейните задачи. Ние бихме понасяли една историческа отговорност като Парламентъ, ако въ такива времена не се отнесѣхме сериозно къмъ този инструментъ на държавна политика, какъвто представлява българската войска. За похвала на българския Парламентъ, той е достатъчно внимание на войската и нейните нужди. Ние изпълняхме единъ дѣлъгъ къмъ собствената си държава, ние гласувахме всички необходими, всички поискани кредити, за да поддържаме въ изправност този апаратъ, и по този начинъ да засилимъ чувството на сигурността на нашия народъ за времето, въ

което живѣе той, изправенъ да посрѣща и да изпраща събитията въ Европа. Бюджетитъ и извѣкреднитъ кредити, които бѣха гласувани, и тия, които търпра ще бѫдатъ гласувани, поставятъ българския Парламентъ въ положението да бѫде преценяванъ отъ българския народъ като изпълнилъ своя дѣлъгъ. Това е истината. Никой не може да ни направи упрѣкъ въ този пунктъ. Ние давахме и ще продължаваме да даваме това, което се иска, защото знаемъ каква е ролята на армията въ такива времена, въ каквито живѣемъ.

Г-да народни представители! Не е, обаче, тая единствената задача, която насъ ни интересува, не е единствената тази задача, съ която се занимава и днешното управление. Има и друга проблема, която е свързана съ изключителното международно положение, съ така наречената военна конюнктура. Тази проблема е организацията на тила. Имаши армия, готовъ я, тя е на високата на своето положение; но имашъ и единъ тилъ. И той е една задача. Но организацията на тила какво направихме, българскиятъ Парламентъ, какво направи правителството? Ние гласувахме нѣколко важни закони, които имаха за цель именно да организиратъ тила. Това бѣше законътъ за гражданска мобилизация и законътъ за осигуряване на снабдяването и регулирането на цените. Заедно съ тия закони се явяватъ и всички други мѣрки отъ законодателъ и административенъ характеръ, чието предназначение при тази военна конюнктура е да осигури едно спокойствие, да осигури стопанския животъ, доколкото това е възможно, и да поддържа чувството на сигурност и чувството на справедливост върхъ всички български граждани, които сѫ изправени предъ всѣкимоментната възможност да изпълнятъ своя дѣлъгъ къмъ държавата и къмъ своя народъ.

Г-да народни представители! Въ тия дебати се направиха доста много критически бележки, направиха се твърде обширни разсѫждения: какво представлява всѫщност тила и какви отражения ладе сегашната изключителна конюнктура върху стопанския животъ на страната. Ние трѣбва да бѫдемъ достатъчно добросъвѣтни и да не отиваме съ едни предубеждения къмъ всички ония обективни трудности, които сѫществуватъ, за да се поддържа нормаленъ животъ въ едно ненормално време. Г-да народни представители! Сѫществуватъ наистина обективни трудности за приложението на новите закони, които гласувахме. Но въпростът е: мѫчи ли се правителството да преодолява тия трудности, прави ли всичко, което е по неговите сили, да ги намали и да отговори на обществените нужди? Азъ мисля, че въ тая срѣда нѣма нито единъ народенъ представителъ, който да откаже, да отрече тия усилия, които се полагатъ отъ управлението. Но че всичко не е постигнато, върху това нѣма защо да споримъ. Убеденъ съмъ, че всички министерства, които иматъ отношения къмъ въпросите, които действуватъ съ известни мѣроприятия, иматъ чувството, че не даватъ всичко, което могатъ да дадатъ и което сѫ дължни да дадатъ.

Г-да народни представители! Ние имаме нѣколко важни конкретни задачи, по които трѣбва да бѫдемъ наясно. Въ такова време отъ сѫществено значение е да се знае: може ли страната да се самозаловоли съ хранителни продукти; достатъчно ли е производството, за да може да отговори на нуждите на войската, на населението и да има, ако е възможно, нѣкакъвъ износъ? Г-да народни представители! Върху тия въпроси мисли правителството, и ние сме длъжни да мислимъ. На всѣки случай едно е, което прави впечатление. Когато се взеха първите мѣрки и първите ограничения бѣха почувствувани отъ българските граждани, настѫпи единъ смуть, настѫпи едно чувство на несигурност, на тревога и едвали не на едно паническо настроение, че е възможно да се повтори нѣмотията и безредицата, която сме преживѣли въ миналото и при други войны. Е добре, азъ мисля, че тази несигурност, тази тревога можеше да бѫде спестена, ако своевременно бѣха изяснявани на българския народъ всички въпроси въ коягъ на възможното, безъ, разбира се, да се казватъ голѣмии подробности и да се разкриватъ, тѣй да се каже, скритите възможности на държавата. Всѫщностъ, г-да народни представители, той е единъ отъ най-важните въпроси, когато ние говоримъ за тила, когато ние говоримъ за една военна конюнктура, когато можемъ да се считаме съ евентуално разбъркане на положението и поставяне на изпитание на нашата държавна сигурност и волята за съпротивление на нацията. Е добре, на този въпросъ ние трѣбва да си отговоримъ и трѣбва да бѫдемъ съвѣршено наясно, защото се развиващите една друга спекула, които не бѣше по-малко пакостина. Тая спекула бѣше, че ние, прѣди да задоволимъ собствените си нужди, правимъ износъ. И трѣгна мълвата изъ кафенетата и по градове

и села, че германцитъ ще взематъ отъ насъ всичко, и по този начинъ скъпо сме щъли да платимъ Добруджа, а за насъ ще останѣли гладътъ и нѣмотията. Г-да народни представители! Въ България има действително много скрити таланти, които сѫ таланти на злото и които не силятъ за последиците на своите приказки.

Г-да народни представители! Трѣба да бѫдемъ наясно и всички трѣба да знаемъ съ какво разполага българското стопанство, какво е необходимо, за да бѫде изхранено населението, и какви излишещи има, за да не се спекулира съ тая тема. Е добре, ето нѣколько данни, които хвърлятъ свѣтлина върху този въпросъ. България произвежда пшеница срѣдно годишно 1.879.150 тона, а изнасяме срѣдно годишно 170-200 хиляди тона. При едно срѣдно производство отъ 1.900.000 тона ние изнасяме 200.000 тона. Какво представлява то? То е нищо. Рѣжъ произвеждаме срѣдно годишно 217.000 тона, а изнасяме срѣдно годишно 5-6 хиляди тона. Царевица произвеждаме 823.000 тона, а изнасяме 65-70 хиляди, максимумъ 100.000 тона. Ечемикъ произвеждаме 342.000 тона, а изнасяме 9-10 хиляди тона. Овесъ произвеждаме 126.000 тона, а изнасяме крѣпко 1.000-1.500 тона. Дохаждамъ и до най-важните всѣкидневни продукти — сиренето и кашкавалътъ, тѣтъ като цѣлата българска общественостъ заболѣва отъ кашкавалджийска и сиренарска болестъ. Сирене произвеждаме 36-40 хиляди тона срѣдно годишно, а изнасяме бѣло сирене 250-300 тона, и то старо сирене, когато се очертава новата реколта. Това, обаче, не смущава пияната и интригантите да разпространяватъ, че се прави износъ и се оставя българскиятъ народъ да гладува. Кашкавалътъ произвеждаме 3.000 тона годишно, а изнасяме 1.000-1.200 тона максимумъ. Нека се има предвидъ, че кашкавалътъ не е насѫщна храна на българското село, а е повече храна на градското население.

Г-да народни представители! Тия данни ни позволяватъ да направимъ нѣколько важни заключения, които добре е да бѫдатъ чути и вънъ отъ Парламента и да вљватъ въ всѣко българско семейство, защото понѣкога и жените сѫ носители на тия слухове и на тая паника.

Никола Василевъ: Най-много.

Докладчикъ Сотиръ Яневъ: И тия семейства, въ които никога не се яле кашкавалъ, сега съмѣтатъ, че имать дажба и търсятъ да получатъ това, което имъ се пада. Заключенията, г-да народни представители, сѫ, че въ България земедѣлското производство е недостатъчно. То е достатъчно само да ни изхрани и да реализираме при сегашната производителностъ на земята едни малки излишещи за износъ. Проблемата, която се слага въ нормално време и ненормално време, е проблема, която се добре разбира отъ Министерството на земедѣлството. Тази проблема е да повишаваме производителността. Тази проблема не е само за днесъ при ненормалното време; тя е една постоянна стопанска проблема за България. И на тая проблема трѣба да се посветятъ много усилия, трѣба да се посвети опитътъ на агрономическата наука и една дисциплинирана и системна работа, за да можемъ действително да стигнемъ до повишаване на производството, та въ мирно или военно време да има за настъ, да има и известни излишещи, за да ги изнасяме на европейския пазаръ.

Проблемата за нашия фуражъ е още по-болезнена. Тукъ има специалисти, които много добре разбиратъ тая проблема. Азъ, обаче, си позволявамъ да кажа само две думи въ смисълъ, че тукъ трѣбва да има по-голѣми усилия, защото съвсемъ не е достатъченъ фуражътъ, който се ражда на българската земя, за да имаме едно правилно изхранване на българската добитъкъ, необходимъ за стопанството, необходимъ и за военни цели.

Е добре, тия нѣща азъ съмѣтамъ, че трѣба да бѫдатъ казани, трѣба да бѫдатъ изяснени, защото чрезъ тая истина, която може да ни бѫде малко неприятна отъ гледище на общите резултати на досегашната ни стопанска и земедѣлска политика, се внася все таки едно успокоение въ обществото че не сме въ едно безнадеждно положение по въпроса за изхранването на нашия народъ.

Вториятъ въпросъ е организационниятъ апаратъ и третиятъ въпросъ, който е съвсемъ актуаленъ, е въпросътъ за отношенията на самия народъ къмъ мѣрките, които ние прилагаме и за които говорихъ досега.

Г-да народни представители! Азъ мисля, че народътъ трѣба да знае, първо, че страната е запасена съ хранителни и фуражни резерви; народътъ трѣба да знае, второ, че при изхранването неминуемо ще се степенуватъ нуждите, а това значи на първо място да бѫде армията, на второ място — населението и на трето място — износъ на излишещите. И нека добавя за пояснение, че често

пожти въ нашата износна търговска политика се прибѣгва до изнасянето на известни земедѣлски произведения, за да се даде възможностъ да бѫдатъ внесени други произведения, отъ които има нужда българското стопанство.

Ангелъ Сивиновъ: И безъ които не може.

Докладчикъ Сотиръ Яневъ: И безъ които не може.

Когато бѣхме изправени, г-да народни представители, предъ тия грижи и когато мѣрките започнаха да се прилагатъ, какво се забеляза? Забеляза се една реакция на навика къмъ мирновременния животъ, забеляза се едно чувство да не се лишаваме отъ удобствата, които ни създава мирното, спокойното време. Чувството за нелишаване отъ удобствата, отъ пълното задоволяване заговори въ всѣка къща. И оттамъ дойде паниката. Непознаването на фактическото положение създаде това настроение на смутъ, което пъкъ създава и на правителството, и на настъ, депутатите, поддържайки връзка съ народа, много грижи. Ние трѣбахме да обясняваме защо това е така и има ли опасностъ отъ гладъ и пр. и пр.

Г-да народни представители! Азъ си позволявамъ, обаче, за да завръша съ тоя въпросъ, да ви обърна внимание, че тревогата дойде между другото и поради не-нормалното повишение на цените поради спекулата. И тази тема не е безинтересна. Азъ говорихъ отъ тази трибуна, когато гласувахме закона за снабдяването, и казахъ, че у насъ има обективни причини, поради които едно относително повишение на цените е нормално за много артикули, но има и една субективна причина, която се корени, която се крие въ нашия навикъ, въ българския манталитетъ да използваме затрудненията, да използваме положенията на пазара, за да реализираме малко повече печалби. Този манталитетъ не е за днешното време, той е опасенъ, ако щете, този манталитетъ е въ разрѣзъ съ всички наши и ваши приказки за създаването на единъ новъ режимъ въ България. Трѣба да се промѣни този манталитетъ, особено когато държавата се намира въ такива едни тежки международни отношения. Но става дума, въпрѣки това, и за известни мѣрки за борба срещу спекулата. Народното представителство е имало случай въ разговоръ съ съответните министри да изтъква нееднократно, че чувството на народа е, какво мѣрките срещу спекулата трѣба да бѫдатъ засилени, трѣба да бѫдатъ и оразумени, защото нѣма нужда да има само една шумомътевица отъ мѣроприятия и приказки, но трѣба на дѣло борба да бѫде водена срещу спекулата. Толкова по този въпросъ. Повече не желая да продължавамъ.

Но, г-да народни представители, за да сѫществува държавата, трѣба да имаме едно стопанство горе-долу нормално. Особено при сегашния характеръ на българското земедѣлско стопанство, което е едно експортно стопанство, въпрѣки че нѣмаме много производства за експортъ, безъ да се поддържа една нормална търговия съ външния свѣтъ, не можемъ да направимъ нито стапка напредъ. Е добре, г-да народни представители, всички внасятъ единъ субективенъ елементъ въ оценката на нашия стопански животъ, но въ края на краищата погледнете резултатите, погледнете цифрите на нашата търговия и ще видите, че при тия ненормални условия, при които се развива българскиятъ стопански животъ, все пакъ има едни рѣзи, убедителни указания, че България продължава да живѣе стопански и при сегашните ненормални условия. Ето ви локализателствата. Къмъ 30 септември 1940 г., значи, за 9 месеца, ние имаме единъ вносъ за 4.218.493.000 л., а износъ за 4.252.385.000 л. Въ сравнение съ 1939 г., която бѣше по-нормална, отколкото 1940 г., нашиятъ вносъ показва, за 9 месеца, едно повишение съ 511.567.000 л., а износътъ — съ 1.065.000.000. Какво показва това? Това показва, че не е толкова трагично положението, колкото се опитватъ нѣкои да го представятъ.

Известна е политиката на държавата, за да може да се реализира единъ такъвъ значителенъ износъ, известни сѫ мѣрки, които се взиматъ за контролиране на цените и за опредѣлване даже на цените на износните наши артикули. Г-да народни представители! Мене ми е известна тая заповѣдъ № 670, отъ 15 октомври 1940 г., на министра на търговията, която налага контрола върху цените. Но поставя се и единъ другъ въпросъ, поставя се въпросътъ за цените на нашите земедѣлски производствия, за цените на всички ония предмети, които ние изнасяме по нашите търговски договори — единъ въпросъ, който никой отъ онзи, които говориха, съ изключение на г-нъ Сирко Станчевъ, не засегна тукъ.

Г-да народни представители! Трѣба да се знае, каква е базата, върху която се опредѣлятъ тия цени. Това е много важно, защото нашиятъ чично долу иска да знае, по

колко ще продава това, което произвежда. Нашият производител иска да знае, може ли цените на неговите произведения мъничко да бъдат подобрени, когато има едно значително поскъпване на онзи стоки, които той купува от нашия вътрешен пазар. Това е едно легитимно, естествено, основателно желание на нашата производителна маса. Има редица важни артикули, чиято цена е от грамадно значение за него. Имаме проблема по каква цена ще продаваме нашите тютюни. Когато има едно поскъпване на живота — резултатът на такива или онакива причини — интересно е да се знае, каква ще бъде базата, върху която ще се определи цената на този износен български артикул. Това се отнася и до всички други артикули. Азъ мисля, че това, което българският Парламент е длъжен да направи, е да се вглежда въпроси, които не също само въпроси на управление, а също и въпроси на обществено настроение и на обществена справедливост. На насъ, депутатите, които сме въ постоянна връзка също нашия народ и постоянно се срещаме също наши избиратели, също граждани и пр., ни се поставят всъкиднено тия въпроси. Ние ще тръбва да имаме единът ясенът отговорът и тръбва да искаме от българското правителство да има и то ясно определена позиция.

За да ликвидирамът и също тия въпросът, азъ си позволявамъ да ви кажа, че всичко тръбва да бъде правено, щото да се запази съотношението между цените, които сме имали през нормално време за нашия износ, и цените, по които е правенът през нормално време нашият вносът, а не същите цени, също други думи това значи: на повишението на цените на вносните стоки да отговаря и едно повишение на цените на нашия износни артикули. Тогава ние ще имаме една база, която няма да създава смущение върху българския производител и върху българския експортър.

Но, г-да народни представители, нека добавя още една дума. Тя е: не бива да се опитваме да създаваме илюзия, да създаваме погръден прелест за възможността за показване на цените у насъ Тръбва да имаме мърка, защото, освенът че ние сме зависими от цените на стоките, които се внасят, има и една друга политическа и военна конюнктура, която ни задължава също така да имаме чувство на мърка. Ние не можемъ да искаме цени, които също пръвомърни и които надхвърлят платежните възможности на народите, също които търгуваме. Инакъ би значило единът да бие тъжана, пъкът другъ да събира парата. Това няшо не бива.

Никола Василевъ: И обратното не тръбва да бъде: отъ насъ не може да се искатъ цени, които също пръвомърни.

Докладчикъ Сотиръ Яневъ: Разбира се. Азъ казахъ това.

Г-да народни представители! Свършвамъ и също този въпросъ и минавамъ на другъ въпросъ, който също така е важенъ. Ние имаме външна търговия. Също кого я имаме? Имаме я също Европа, като подъ Европа днес ще разбирараме Германия. За българското стопанство има една голъма проблема: може ли да бъде разширени нашият пазарни възможности?

Г-да народни представители! Тоя въпросъ е много важенъ. И когато говоримъ за търговия също Европа, ние тръбва да бъдемъ наясно и тръбва да знаемъ стопанската конюнктура върху Европа, т. е. какът е сложена проблемата за изхранването на Европа; за да си обяснимъ доста работи, които ще намършимъ върху областта на политиката и особено на войната.

Г-да народни представители! Европа днес е поставена предъ една голъма проблема — проблемата за нейното изхранване. Не можете да правите никакви догадки за изхода на войната, за издръжливостта на тъзи, които воюватъ, ако не сте наясно върху тоя въпросъ. Никой другъ отъ говоривши не го засегна и затова искамъ да да ви дамъ сега няколко данни по него. Въпросът, значи, е: обезпечено ли е изхранването на Европа при сегашната военна конюнктура? Ето ви няколко данни, безъ да ви отегчавамъ също каквито и да било подробности.

Г-да народни представители! Европа е произвела през 1940 г. пшеница 38.500.000 тона, т. е. също 7-8 милиона тона по-малко отъ производството през 1939 г. Разбира се, върху Европа не ядатъ само пшеница, смъсватъ я, но тя пакъ е върху Европа. Въпросът е: кой може днес да допълни този недостигъ? Ние ли, България? Празна приказка! Недостигът ида да се допълни отъ Съветска Русия, която е произвела сама 43 милиона тона пшеница, т. е. повече отъ производството на цяла Европа. Азъ не бързамъ също заключението

Царевица: годишно производство къмъ 18 милиона тона. Всъка година, обаче, има недостигъ около 4 милиона тона, отъ които само върху Европа недостигът е 378.000 тона. Съветска Русия тази година има съвсемъ слаба реколта на царевица.

Ечемикъ: за периода 1934/1938 г. средното годишно производство е 14.301.000 тона, недостигъ — 700.000 тона. Съветска Русия сама е произвела 7.420.000 тона, т. е. половината отъ цялото производство на ечемикъ върху Европа.

Овесь: 20.415.000 тона, недостигъ — 481.000 тона. Съветска Русия сама е произвела 16 милиона тона. Тя допълва нуждата на Европа отъ овесь.

Ръжъ: върху Европа производството е 21.358.000 тона, недостигъ — 235.000 тона. Съветска Русия сама произвежда 20 милиона тона и тя допълва недостига върху Европа.

Следователно, събрани тъзи данни, като се запитаме: че се изхрани ли Европа, отговорът е: че се изхрани при условие на планъ, при условие на известни икономии и при условие, че Съветска Русия ще отправя своята житни и други транспорти къмъ европейския пазаръ, къмъ Германия. Ето стопанската база, върху която се изгражда и политическият и военният отношения на днешната война.

А що се отнася до начина, по който се правят икономии, азъ бихъ могъл да подчертая мисълта, че икономията, които се правят днес върху прехраната върху Европа, не могатъ да бъдатъ сравнявани също наши избори, дажби, също които ние разполагаме. Азъ имамъ пълни данни за прехраната върху Англия, върху Франция, върху Италия, върху Германия и мога да ви кажа, върху какви дози се дава храна на населението и също какъвът фуражъ се храни добитъкътъ. Не може да става сравнение между ограничителните мърки и дози, също които германското стопанство задоволява своята нужди, и онзи дажби, също които разполага българският производител, българското население, българският гражданинъ.

Г-да народни представители! Ние имаме регламентирани едни-два артикула. Върху Европа, върху Франция, върху Англия — не искамъ да ви отнемамъ времето — също регламентирани и ограничени всички продоволствени продукти. Само по този начинъ, чрезъ една система на икономии и на ограничения при заловяване на нуждите си, тъбиши могли да преживеятъ това тежко време. Ние получихме ограничение върху масло, върху кашкавъл и сирене и съединена цяла паника, цялъ вой. Нека ви кажа дозитъ, които има днес върху Германия: масло — 80 грама на седмица, маргаринъ — 180 грама, сланина — 125 грама, сирене — 62 грама, мармеладъ — 100 грама и захаръ — 250 грама. Вие можете да направите сравнение също това, което е у насъ, за да се убедите, че това, което ние имаме, го нямамо нито върху Германия, нито върху никоя друга държава върху Европа.

Г-да народни представители! При това стопанско положение върху Европа и при тая производителна база, явява се една политическа и същевременно стопанска проблема, която е господстваща върху днешно време. Това е проблемата за стопанската организация на Европа, която, забележете, не е само една стопанска проблема — тя е основата на войната. Основата на тази криза, която лежи съществува върху Европа, тръбва да я търсите именно тамъ. И тази стопанска организация на континента днес е чака прелът планъ. Тя е една практическа задача на немската европейска стопанска политика, известна като Europeische grosse Landwirtschaftsratite — европейско голъмо производствено стопанство. Коя енейната база?

Извинете, че ви занимавамъ също този стопански въпросъ, но той е основата на голъмия конфликтъ, върху който днес живеемъ. Ние тръбва да бъдемъ наясно върху този основенъ въпросъ. Базата, за да се търси разрешението на стопанската проблема върху Европа, е следната. Първо, Европа обхваща едно пространство отъ 4-3% отъ световната плоскост, но върху тази площ обитаватъ 15% отъ населението на земята. Ето трагедията, ето вътрешният конфликтъ, ето мяката на Европа. Второ, върху индустритния капацитет на Европа, изразенъ върху числото на работните сили, ангажирани върху индустритъ за преработване на сурови материали, този процентъ достига къмъ 25%. Трето, покриването на континенталните нужди, за които азъ ви говорихъ, отъ сурови материали е невъзможно също сърдъствата на Европа.

Отъ тукъ се явява една голъмъ недостигъ. Отъ тъзи три основни положения се определятъ всичките задачи на стопанската Европа — тая Европа, за която говори днес стопанската мисъл на Германия. На първо място тая задача сочи на една нужда за самозадоволяване като първостепенна нужда; на второ място, европейскиятъ

континент се нуждае отъ стопански хинтерландъ за допълване нуждите отъ сурови материали, за пласмент на индустриални произведения, за пласмент също така и на населението, което се ражда и което нѣма кѫде да се плаши; на трето място, въ връзка съ първите две положения дохожда идеята за организация и планъ на европейското стопанство, за разрешение на редица актуални въпроси за континенталното стопанство, дохожда нуждата отъ планъ за продоволствие и за производство на сурови материали, руди, текстилни сурови материали, каучукъ и др. Ето отъ тукъ идва нуждата отъ една континентална организация на производството и продоволствието съ храни. Ето отъ тукъ идва и нуждата и повикътъ за едно интензивно стопанство на Югоизтока, включително България.

И затова, когато става дума какво искатъ германците отъ България, трѣба да подчертая, че тѣ искатъ, преди всичко, засилване на производството, защото тѣ изхождат отъ континенталната нужда на Европа, да се самозадоволи, да се самоизхрани. И понеже знаятъ, че на Югоизтока, т. е. въ долината, въ равнината на Дунава, балканските държави иматъ екстензивно стопанство, тѣ искатъ това екстензивно стопанство да стане интензивно и по този начинъ да се попълнятъ нуждите на Европа за чейното самозадоволяване съ храни и фуражъ.

Тукъ въ връзка именно съ тия задачи се явява нуждата отъ една континентална организация на производството на петрол, континентална организация за покриване на нуждата отъ вѫглица и желеѣзо, континентално урѣгулиране транспорта по суша, вода и въздухъ, нова организация на свѣтовната търговия и стопанство, на континент съ континентъ, на държава съ държава. И д-ръ Хунке, нѣмски икономистъ, който преди два месеца говори въ София, спрѣ вниманието на нашата стопанска мисъль, на хората, които се занимаватъ съ стопанския проблемъ, върху това, че новото стопанство трѣба да бѫде организирано на една широка база, че това стопанство между държава и държава, между народъ и народъ, между континент и континентъ, не може да бѫде върху основата на пиратството — той правѣше алюзия за английското стопанство — не може да бѫде стопанство на рентата, т. е. да цели само печалба, но трѣба да бѫде едно стопанство, което да легне върху принципа на труда и справедливото заплащане на този трудъ — единъ принципъ, който е недѣлимъ отъ политическата система на германската националсоциалистическа доктрина.

Г-да народни представители! Това съ предпоставките, които всичност опредѣлятъ и политиката на Германия днесъ. Когато нѣкои се опитватъ да правятъ гадания, да правятъ предвиджания, би трѣбвало да иматъ винаги предвидъ безспорния и трайния интересъ, който Германия има: Югоизтокъ да бѫде производителна база за континентална Европа.

Г-да народни представители! А когато Германия и Европа се нуждаятъ отъ производството на Югоизтока, вънчътъ това, което получаватъ отъ Съветска Русия, не бива да се забравя и второто: една земя произвежда тогава, когато е стопански и държавно организирана. Ако, примѣрно, германците съ своя валика биха нагазили Югославия, биха нагазили България, биха отишли и надолу къмъ Турция, тѣ биха получили територии, които могатъ стопански да даватъ нѣщо, но тия територии, лишени съ държавни организации, не могатъ да даватъ никаква производителност. Следователно, прѣката затача, която гони Германия — да се запаси съ хранителни продукти — нѣма да бѫде заловена. И затова германската външна политика всичност има стремление да запази като производителни бази цѣлостни държавни, национални стопанства на Балканите. Тя има нужда отъ една българско държавно национално стопанство, организирано тѣй, както трѣба да бѫде. Тя има нужда отъ стопанството на Югославия, тя има нужда отъ стопанството на Румъния, на Турция и пр. и чрезъ тѣзи стопанства тя постига една важна практическа целъ, която има връзка съ издръжливостта на Германия въ войната.

Г-да народни представители! Става ясно, че балканските държави стопански, на икономическа почва, съ свързани съ Централна Европа отъ много години. Но има едно несъответствие между стопански, търговски връзки и политически тежнения. И азъ пристигвамъ именно къмъ тоя въпросъ, съ който и ще завърша моята речь.

Ние забелязваме, че България търгува съ Германия, Югославия търгува съ Германия, Турция — също, Гърция — също. Симпатитът на България политически се опредѣлятъ къмъ Германия. Това не е тайна, и, следователно, ние сме въ най-малъкъ конфликтъ съ себе си, защото голѣма част отъ нашата търговия е съ Германия и политически ние вървимъ сълѣвътъ вагонигътъ, който отиватъ натамъ, като тенденция, като насторение, като една необходимостъ.

Но защо не е такъвъ случаѣтъ съ нашите съседи? И наистина съседи търгуватъ въ Германия и Италия, но политически, интимно, тѣ не сѫ тамъ. Защо? Идватъ вече влиянието на ония политически условия, които се създадоха по силата на мирните договори, за да иматъ съседите ни друга ориентация съ целъ да запазятъ голѣмите придобивки, които получиха следъ свѣтовната война. Въ тоя конфликтъ живѣятъ днесъ нашите съседи. Опитътъ, които се направиха отъ английската външна търговия, заканитъ, които англичаните отправиха, че ще измѣстятъ Германия отъ балканския пазаръ, останаха думи безъ съдържание. Англия даде само нѣколко политически кредити на Турция, но въ областта на стопанството тя не можа да направи абсолютно нищо. Ето единъ втори конфликтъ, който обяснява много нѣща тукъ, на Балканите.

Г-да народни представители! Следъ този прегледъ, дохождамъ до конкретните въпроси на войната, до въпросите изъ областта на нашата външна политика — същъ като ни е съвършено ясно, предполагамъ, каква е икономическата основа, върху която се развиватъ конфликтътъ, днешната война.

Г-да народни представители! Войната продължава вече 15 месеца. Ние нѣма защо да говоримъ повече за нашата отбрана — тя е въ рѫцетъ на българската армия, която възхва спокойствие на всѣки българинъ. Г-да народни представители! Насъ ни интересува като българи, като българска държава и като български народъ езинъ въпросъ. Тази война, исторически погледнато, не произхожда отъ Балканите, отъ балканските, отъ нашите конфликти и недоразумения. Този конфликтъ е свѣтовенъ, върху една континентална стопанска база. Той е състезание между континентална Европа и островната империя Англия, заедно съ нейните колонии, която не страда ютъ недоимъци, която има излишци, която има една широка свѣтовна база за търговия и за владение на много богатства. Конфликтътъ е между Англия и гладна Европа, много населена Европа, индустриална Европа, която живѣе на едно мъничко място, по население голѣма, съ индустрия голѣма, която не може да диша поради това, че е измѣстена отъ английското влияние, поради това, че нѣма единъ стопански хинтерландъ за себе си.

Въ този голѣмъ конфликтъ остававамъ ние, малката България. Интересуватъ се чужденците, всѣки денъ чуждите кореспонденти, които и сега стоятъ въ залата, питатъ: но, г-да, ще се намѣси ли България въ войната?

Г-да народни представители! Нѣма никакво съмнение, че когато нуждата дойде отвѣнъ, нѣма да узнаятъ никои кореспонденти, може би нѣма да узнаемъ и ние. Но въпросътъ е: би ли могла България да не се намѣсва въ тази война? Външната политика на една държава, управлението на една държава си поставя този въпросъ. Ние бихме отговорили на въпроса така: не желаемъ да участвува въ тая война! Не е цель на нашата външна политика да водимъ война, да се намѣсваме! Но при какви условия ние евентуално бихме промѣнили линията на нашето поведение?

Г-да народни представители! Азъ искамъ да бѫда много откровенъ и да кажа: тия въпроси, за нашата външна политика, сѫ въпроси преди всичко на нашето Външно министерство. Ако сълнемъ всички ние, народни представители, публицисти, общественици и пр., всѣки да даде по единъ акълъ, всѣки да направи по една препоръка и всѣки да претендира, че неговото мнение е най-мърдоватното, бихме събрали, положителни бихме събрали. Защото, въ края на краишата, външната политика има една историческа, икономическа и културна основа, но тя се обуславя и отъ самитъ събития, тя се обуславя отъ единъ бързъ темпъ на развитие на събитията, които можемъ се подаватъ на предвидъдане.

Какво ние бихме желали и кое е полезно за България? Да имаме една наблюдателна, една зорко блъща служба, която споредъ нуждата на момента и интересите на страната да опредѣля и поведението на България. Това ни настъпва трѣба. За голѣмо съжаление, ние въ това отношение политизираме повече, отколкото ни е потребно.

Г-да народни представители! Азъ и Деянъ Деяновъ отидохме въ Съветска Русия. Бързамъ да кажа, че не отидохме да продаваме нито тютюнъ, нито розово масло, както въ нѣкои срѣди, вънчъ отъ Парламента, се разправяше. Отидохме да видимъ, да почувствувааме една нова система, да почерпимъ поуки за себе си, да ги сподѣлимъ, когато е потребно и когато е възможно, съ българската общественостъ. Азъ имахъ случая да говоря съ единъ висъкъ чиновникъ въ комисариата на правосъдчиците. Не искамъ да казвамъ името му — отговоренъ човѣкъ Азъ искахъ да се запозная съ правосъдното дѣло въ Съветска Русия. Искахъ да чуя непосрѣдствено единъ докладъ за организацията на сѫдебното ведомство тамъ — това ме интересува.

сугуба най-после като юристъ. Три часа слушахъ доклада на този господинъ, три часа въ най-голѣми подробности той ме запозна съ организацията на сѫдебния институтъ въ Съветска Русия. Следъ като изчерпахме разискванията по този въпросъ, азъ си позволихъ, тъй както всѣки българинъ би направилъ, да му загатна и за външната политика. Казвамъ му: г-нъ еди кой си, каквото мислиш по международното положение? Вие сте въ акция, каквото ми отношението ви къмъ Балкана и пр. и пр. — българско любопитство. Знаете ли каквото ми отговори той? „Г-нъ Яневъ! Съжалявамъ. Не бихъ могътъ да Ви дамъ никакъвъ отговоръ, не съмъ компетентенъ“. (Оживление) Той не че не е компетентенъ! Той е много компетентенъ, иомъ стон на върха на едно комисарство и заема отговорно място, но човѣкът не желае да говори, не желае да елизи въ едни периметъръ, който, по неговото политическо възпитание, не е неговъ.

Г-да народни представители! Ние отидохме въ комисариата на външните работи. Спираме съ Деянь Деяновъ прелъ вратата. Насреща ни войникъ червеногвардецъ се разхожда предъ входа. — Господине! Кажете ни тукъ ли е външното комисарство? Той се разхожда и казва: „Не знамъ!“ — Ама какъ да не знаете? Вие стонте на постъ тукъ! — „Каквото се интересувате?“ — Е, интересуваме се. Ние сме гости на Съветския съюзъ и искаме да знаемъ. „Какви сте?“ — „Българи. — „А, българи? Тукъ е“, казва. (Оживление) „При кого искате да отидете?“

Г-да народни представители! Има елинъ въпросъ — за манталитетъ и за държавна дисциплина. У насъ, за съжаление, това липса. У насъ всѣки е компетентенъ да говори по всички въпроси — знае ли ги или не ги знае. У насъ всѣки съмъта за абсолютно необходимо да бъде признато неговото мнение като мѣродавно. Не е така тамъ, въ Съветска Русия. Не е така и въ Германия. Сигурно не е така и въ Италия. Има една промѣна, отъ която ние трѣба да си вземемъ добра бележка, когато говоримъ за нашите външнополитически въпроси. Тая промѣна се състои въ това, че организацията на модерната държава се стреми къмъ специализация — отговорниятъ служби да ги повѣри на отговорни хора. А българската народна поговорка, която е известна, гласи: „Всѣка жаба да си знае гъбъ“. Ние това не го прилагаме.

Г-да народни представители! Азъ не искамъ да кажа, че българскиятъ Парламентъ не бива да мисли и да разсѫждава върху тия въпроси. Да не бѣда криво разбрани. Българскиятъ Парламентъ има отговорности, българскиятъ Парламентъ не прави външна политика. Българскиятъ Парламентъ контролира, българскиятъ Парламентъ има дѣлга да държи въ контактъ народа съ правителството, като предава не само настроенията, че като предава и жизнените възможности на тоя народъ. Той има длъжността да предупредждава, да подпомага усилията на правителството, което и да бѣде то — днес е на Филова, утре може да бѣде на другого — за да може въ това тежко време, време на отговорности, чрезъ разпределението на труда, чрезъ допълването на властитъ при тая власт, която има управлението, която има правителството, допълнена чрезъ властта на Парламента, да излѣзе страната най-безболезнено отъ затрудненията, въ които живѣемъ.

Г-да народни представители! Наистина има нѣщо, които болятъ и които не могатъ да оставятъ българския Парламент равнодушънъ къмъ събитията. Но за да разберешъ тия събития и за да има правилно обществено съвращане на тия събития, ние трѣба да се помѣжчимъ тия въпроси въ най-голѣма яснота и въ най-прецисна форма да ги дадемъ готови за разбиране отъ широката маса на нашия народъ. И въ това отношение азъ си позволявамъ да дамъ право на нѣкото отъ народните представители, които говориха тукъ, да искатъ известни освѣтления. Тѣзи, които управляватъ, иматъ длъжността да освѣтяватъ Събранието, а българскиятъ народъ трѣба да бѣде държанъ въ ведение за това, което става по свѣта, особено по голѣмите въпроси, безъ да се открива възможностъ всѣки да прави политика външна, както, за голѣмо съжаление, се прави днесъ у насъ. У насъ минатъ не минатъ петъ дни, дойде нѣкакъ дипломатъ, единъ пѣтъ германецъ, другъ пѣтъ руснакъ, и трѣгнатъ анонимните афиши: дошълъ е, казва, еди какво си да направи! Дойде главниятъ секретаръ на комисариата по външните работи Соболевъ — тръгнаха анонимните афиши: дошълъ е, казва, за еди какво си, туй и туй да направи, еди какво си да бѣрка и пр. и пр. Ти и туй да направи, еди какво си да смущението долу въ народа идва.

Г-да народни представители! Азъ, като констатирамъ тоя фактъ, искамъ да отбележа още една нѣщо, което е характерно за авторитарните държави, пѣтъ ако шете и за демократическите държави. Подобни опити, подобна дейностъ, подобни намѣси, които иматъ за цель да смущатъ, не се тѣрпятъ никѫде. Азъ не мѫжахъ да видя въ Москва на нито една стена написано: „Долу войната!“ Азъ не видѣхъ на нито една стена написано: „Не бива да имате съюзъ — да кажемъ — съ Германия“. Тия намѣси ги нѣма тамъ. Тия произволи, тия опити всѣки да бѣде господарь, всѣки да знае и да използува nozzleта, за да драска по стенитъ, да прави по тоя начинъ политика, тамъ ги нѣма. (Ржкоплѣскания) Това не може, г-да.

Но все пакъ за настъ стои голѣмиятъ въпросъ: какво ще стане, накѫде отивамъ? Вие виждате — тукъ сме предъ последните деликатни въпроси.

Г-да народни представители! Азъ казахъ, че първата цѣль, която трѣба да бѣде гонена при сегашното международно положение, е: България да бѣде запазена. Това е главната ни цѣль. Нѣма никакъ съмнение, че на тая цѣль служи това правителство, и ще служи всѣко друго, и за тая цѣль е цѣлятъ народъ обединенъ.

Ангелъ Сивиновъ: Цѣлятъ Парламентъ.

Докладчикъ Сотиръ Яневъ: Г-да народни представители! Не се касае, обаче, само за това. И ако вие вчера сте прочели въ вестниците една телеграма на „Ройтеръ“, че знаете, че тоя въпросъ е билъ повдигнатъ и въ английския парламентъ. Въ английския парламентъ, съгласно телеграмата, сѫ станали следните дебати: (Чете) „По поводъ на едно запитване въ камарата на общините, държавниятъ подсекретаръ на външните работи, г-нъ Бългеръ, заяви: „При условие, че България не се присъедини или не помогне дейно или косвено неприятелите на Великобритания или не нападне съюзниците на Великобритания, правителството на Него Величество възnamърява да направи всичко възможно, за да обезпечи, при една евентуална мирна конференция, въ която ще участвува Великобритания, пълното зачитане цѣлостта и независимостта на България.“

Г-да народни представители! Тия дебати ставатъ въ камарата на общините. Тия дебати сѫ предизвикани за настъ, да ги чуе българската общественостъ, да ги чуе и българскиятъ Парламентъ. Азъ мисля, че е редък по поводъ на това запитване и на тия увѣрения, които сѫ дадени въ Лондонъ, единъ оратъръ, въ случаи докладчикътъ, по отговора на тронното слово, да каже две думи.

Ангелъ Сивиновъ: Търде основателно.

Докладчикъ Сотиръ Яневъ: Г-да народни представители! Трѣба да бѣдъмъ благодарни, че английската външна политика си е спомнила за България. Добре е направила. Но английската външна политика въ дадения случай обещава това, което ние имаме. Ние сме независими, ние сме свободни. Или, съ други думи, англичаните искатъ да кажатъ: ако едно отъ тия условия, за които се говори въ това комюнике, не е налице — ресто, нашите гаранции ще отпаднатъ!

Г-да народни представители! Азъ не искамъ да подцепнявамъ Англия и нейната роля на Балканите. Въ друга моя речъ азъ ви казахъ, че ние сме малки. Ние не можемъ да движимъ събитията. Събитията ги движатъ други, и ние ще вървимъ следъ тѣхъ и ще се мѣжчимъ да ги оползовъримъ, доколкото това е възможно.

Но, г-да народни представители, ако ние не движимъ събитията, имаме дѣлъгъ да ги следимъ и да следимъ кой какво говори за нашата страна. Въ дадения случай, когато идва такова едно съобщение за такова едно „великодушие“, въ мене, въ васъ има едно чувство на угнетени хора. Защо? Затова защото да обещавашъ това, което единъ народъ има, то е въседъло да не му обещавашъ нищо. Затова защото, ако на Балканите има една тревога, въ която сѫ хърълени балканските народи, тая тревога не идва отъ това, че ние по чувство, абстракцію, сме раздѣлили симпатии си — едни къмъ Англия и Франция, други къмъ Германия, Съветска Русия и Италия.

Имаше едно фактическо положение на Балканите, едно положение, за което великиятъ сили навремето, преди 20 години, за зло или добро, сѫ дали своите приноси. За голѣмо съжаление, България бѣше онцигравдана, България претърпѣ тежки териториални, материални и морални загуби. Каузата на България навремето не бѣше подкрепена отъ Франция и Англия — това е една историческа истини. И днесъ, когато на нова смѣтка се повдига въпросъ за едно преустройство на Балканите, за една реорганизация на Югоизточна, да се повтори това, което англичаните искатъ, сиречъ да бѣде запазено статуквото отъ 1919 г., това не е една пропаганда, която може да стопли българскиятъ сърдца. (Ржкоплѣскания)

Нека не си прави илюзии никой. България желаетъ спра-ведливостъ. България би желала отъ английската политика малко повече последователностъ въ думите и въ дѣлата. Многократно е говорено, че неправдите ще бѫдатъ по-

правени. Г-да народни представители! Дойде, обаче, единъ критически момент, въ който българският народъ търпи едно ново разочарование отъ официалните становища, които се прокламират въ камарата на общините въ Лондонъ. Ние само констатираме този фактъ и нѣма защо да казваме, какво искаме. Тѣ трѣбва да го разбератъ — България има известни ревандикации, България е на ревизионистичния фронтъ, България очаква справедливостъ. Тя не желае да влѣзе въничии чужди периметри, тя не желае нищо чуждо. И най-сѫщественото за българския ревизионизъмъ е неговата метода. Тая метода, г-да народни представители, е миролюбивата метода. (Рѣкопльскания)

Е добре, тукъ се поставя единъ комплексъ отъ въпроси за отношенията ни съ нашите съседи: отношенията ни съ Югославия, отношенията ни съ Турция, отношенията ни съ Гърция и пр.

Г-да народни представители! Тукъ въ дебатите по отговора на троиното слово се изказаха известни мнения, които се посрещнаха доста зле въ нашите съседи. Единъ народен представител отъ нашата срѣда каза нѣколко приказки за Югославия. Увѣренъ съмъ, че не ги каза съ лошо намѣрение, да засене престижа на югославската държава, а само напомни нѣкои нѣща. Тактично ли бѣше това, азъ не искамъ да отговарямъ. Но азъ зная едно, че по въпроса за отношенията ни съ Югославия и други народни представители говориха неотдавна, обаче, буря нѣмаше. Въ дебатите по отговора на троиното слово, ако се не лъжа, на 9 мартъ т. г., г-нъ проф. Цанковъ говори за Македония — дебати, отъ които отзъкъ враждебенъ въ България нѣмаше. Г-нъ Никола Мушановъ завчера говори тукъ, но за Югославия не каза почти нищо. Обаче г-нъ Мушановъ получи благодарствени телеграми, въроятно за да се изтъкне разликата между него и г-нъ Думановъ.

Г-да народни представители! Има нѣщо въ цѣлата тази работа, което е много болезнено и което трѣбва да ни налага да се замислимъ, защото ние сме изправени, като съседи, предъ една много тежка задача. Азъ мисля, че и ние, българитѣ, и югославитѣ трѣбва добре да премѣримъ, кѫде сме и какво можемъ. Азъ мисля, че нашите отношения, които бѣха подкрепени отъ единъ пактъ за вѣчно приятелство, сѫ отношения, които трѣбва да се запазятъ. Трѣбва да се запазятъ, обаче, безъ анекситѣ, които дава югославската преса. Югославската преса загатва за тайни споразумения, говори за нѣкакви си Бледски протоколи, говори за нѣкакви си български обещания. Г-да народни представители! Доколкото азъ зная, доколкото е известно на българската общественостъ, тайни анекси къмъ спогодбата, къмъ пакта за вѣчно приятелство отъ 1937 г. нѣма.

Сирко Станчевъ: Така е!

Докладчикъ Сотиръ Яневъ: Текстътъ е единъ, текстътъ е ясенъ. Желанието на дветѣ нации е да живѣятъ въ миръ; желанието на дветѣ нации е да разрешаватъ своите въпроси съседски съ срѣдствата на мира и разума. Отъ тая гледна точка между България и Югославия нищо не е промѣнено. Единъ депутатъ може да говори и да изказва свое то мнение. Това е негово право. Когато се касае, обаче, до отношенията между дветѣ държави, нѣма нужда да се налива масло въ огъня, нито да се прави капиталъ отъ думитѣ на единъ или другъ народенъ представител, които общото течение на българския народъ е непромѣнено въ полза на една политика на добросъседски отношения, на мирно разрешаване на въпросите, които висятъ между насъ. И въ интересъ на тия мирни разрешавания всички остроти трѣбва да бѫдатъ заличени, и най-добрите воли въ полза на мира трѣбва да бѫдатъ мобилизираны, за да можемъ ние, балканитѣ народи, колкото е възможно по-безболезнено да изживѣемъ този критически моментъ за Европа. Но това значи още, че въ България и въ София, на тамошния и на тукашиния народъ трѣбва да бѫде ясно, че приятелството не е приятелство, ако не може да заличи всички спорни въпроси, като се знае още, че приятелството и въ тоя пактъ засъга особено преди всичко методата за тѣхното разрешаване. (Рѣкопльскания)

Г-да народни представители! И още нѣщо трѣбва да знаеятъ тѣ, и ние трѣбва да го знаемъ, че нашите въпроси тукъ на Балканитѣ — не говоря само за Югославия — не сѫ, които създадоха свѣтовния конфликтъ. Други сѫ причинитѣ. Азъ говорихъ за тѣхъ. И въ този голѣмъ конфликтъ въ Европа, ако ние или тѣ бихме се опитали да играемъ една голѣма роля, трѣбва да знаемъ, положително, че слабиятъ губи. Следователно, налага се приспособяване къмъ събитията, къмъ това развитие, което се очертава. Налага се, отъ друга страна, като знаемъ, че ние сме малки и понеже има една безспорна воля за мирни разрешения, тая воля да не бѫде парализирана съ излишни приказки.

Г-да народни представители! Азъ съмъ решителенъ и опредѣленъ сторонникъ на тази идея и съмъ за едно трайно разбирателство съ Югославия.

Ангелъ Сивиновъ: Но не само за наша сѫйтка.

Докладчикъ Сотиръ Яневъ: Мене не ме смущаватъ и тия афекции, които прочетохъ въ югославската преса. Мене не ме смущава, че и у насъ, въ България, има известни срѣди, които болезнено рефлектиратъ къмъ всички национални болки. Азъ зная болката на македонца, азъ зная болката и на мнозина, въ които има буечно национално чувство. Най-после, това сѫ огнища, които ние не можемъ да угасимъ съвѣршено. Но външната политика, това е разумътъ, това е взаимната отстѫпка, това е компромисътъ.

Азъ сѫйтамъ, че сѫщитѣ тия мисли трѣбва да бѫдатъ подчертани въ нашите отношения и съ другите балкански държави, особено съ Турция. И не е случаина тая теза, които се поддържаше и отъ г-нъ Цанковъ и отъ много други, че спорни въпроси съ Турция ние нѣмаме. Съ Турция, като нашъ съседъ, сме въ приятелски отношения по силата на единъ пактъ отъ 1926 г. Г-да народни представители! Не е случаично, че въ троината речь и въ отговора ѝ е отдѣлено специално място за отношенията на България съ Югославия и съ Турция. Това не е и една хитростъ, това е отговоръ на една реална нужда, отговоръ на фактътъ.

И когато се гадаеше, дали ще се намѣси Турция, или нѣма да се намѣси, азъ имахъ кураж да навремето да го кажа, че Турция нѣма да се намѣси, докато не бѫде насилено, и че Турция нѣма да отиде да помага на Гърция. Ето, работитѣ се развиватъ въ тая линия. И тукъ трѣбва да прибавимъ, че като пръвъ факторъ за запазване мира на Балканитѣ си остава Германия, съ нейните стопански интереси на Югоизтокъ. Не отъ слабостъ германцитѣ вървятъ изъ този путь, а отъ нужда, отъ интересъ.

Г-да народни представители! Къмъ проблемата за мира на Балканитѣ и за тукашното устройство трѣбва да прибавимъ и една друга сила — това е Съвѣтска Русия. Преди да кажа нѣколко приказки за политиката на Съвѣтитѣ и отношението имъ къмъ България, азъ искамъ, обаче, да подчертая за германцитѣ още две нѣща: първо, че на Балканитѣ и спрямо насъ специално досега германцитѣ не сѫ управнили абсолютно никаква пресия, за да приудятъ единъ видъ България да върви въ опредѣленъ путь. България върви изъ путь на приятелство, на голѣма близостъ съ Осъта, и специално съ Германия, защото нейните интереси се покрива съ германската интересъ; защото германцитѣ вземаха опредѣлено и ясно отношение къмъ българските искания, къмъ българските въз洁дения, и защото днесъ въ Европа събитията се движатъ отъ Германия. Това никога не бива да се забравя.

Но ако трѣбва да отбележа като единъ много важенъ фактъ въ тая свѣтовна криза нѣщо, което е ново, то е промѣнената метода на нѣмската политика. Тая промѣнена метода прави впечатление, г-да народни представители! Тая промѣнена метода изключва насилието. За приятелството тя търси икономическа основа и нѣщо друго: зачитане на националното честолюбие и на националната култура. Азъ бѣхъ въ Протектората, бѣхъ въ Прага, и видяхъ, че тамъ има нѣщо, което е удивително за самите чехи: отношението на германцитѣ къмъ тѣхъ е отношение пълно съ внимание, съ коректностъ, съ сътрудничество, което ги просто поразява.

Г-да народни представители! Сведенията сѫ, че военното надмошье на Германия, които взема въ ръцете си цѣла Европа, създаде отъ Шпицбергенъ до Гибралтаръ атмосфера на единъ новъ духъ. Това заслужава да бѫде отбелязано. Не върху своята военна сила, не върху надмошietо си днесъ Германия крепи влиянието си въ Европа. Постепенно-постепенно това военно влияние се трансформира въ една европетска солидарностъ, които зачита националната култура, националното стопанство и търси въ тая солидарностъ разрешаването на континенталните проблеми. Ето това е сѫщественото, това е новото.

Като се прибави къмъ това и единъ другъ жестъ, който порази нашите съвременници — разбирателството на Германия съ Съвѣтска Русия — ние сме наясно, картината е очертана за това, което днесъ Европа представлява, за това, което се наричатъ всѣкидневни събития и за тѣхните двигатели.

Г-да народни представители! Азъ споменахъ, че имамъ да кажа нѣколко думи за Съвѣтитѣ и съ това свѣршивамъ. Въпросътъ за отношенията на Съвѣтска Русия къмъ Балканитѣ, въпросътъ за отношенията на Съвѣтска Русия специално къмъ България е единъ много живъ, интересенъ въпросъ.

Г-да народни представители! Съветската външна политика от 23 август 1939 г. направи един големъ завой съзакта за приятелство със Германия. Много от агитационните клишета, които се сръщаха във политическата и памфлетната литература на Съветския съюз, изчезнаха. Дойде едно реалистично схващане, да се обединят интересът със интересът. Оттамъ дойде това сътрудничество между двата велики народа.

Г-да народни представители! Този момент е извънредно много важен за насъ, защото публична тайна е, че във България има известни тежнения, симпатии към Съветска Русия, към русите въобще; има симпатии и към германци; пък има и други малки симпатии, които съм без значение, за да не ги отбелазвамъ. Спогодбата, сътрудничеството между двете големи държави улесни извънредно много настъ. Ние се почувствувахме духовно обединени, без да имаме нужда вътрешно да враждуваме, защото и лъзи и дълси, и едни „фили“ и други „фили“ се оказаха на един фронтъ — фронтът, който очертава Европа именно спогодбата между Германия и Русия. И понеже България, стояк на този ревизионистичен фронтъ, поддържа и големи стопански отношения със Германия, спогодбата дойде много добре.

Следователно, въ тая групировка, въ която, макаръ Съветска Русия да не участва официално, но подкрепя Осъта — сега троен съюз — и нашите въпроси съм поставени във едно друго освѣтление, при една друга перспектива; тък съм поставени благоприятно.

Азъ имамъ достатъчно указания, следейки съветската преса, следейки това, което се пише и косто се говори, за да поддържамъ, че Съветска Русия, бидейки приятелка на Германия, по балкански въпроси и специално по български въпроси не може да има и нѣма враждебно отношение.

Г-да народни представители! Въ 1935 г. ние възстановихме дипломатическият си връзки съ Съветския съюзъ първи на Балканите. След това склохи хме търговски договори и конвенция за въздухоплаване. След това имаше една официална декларация на г-нъ Молотовъ, която засловително добре характеризира отношенията съ България. Най-после, становището на Съветска Русия по добротджанския въпросъ бѣше също така единъ новъ приносъ за характеристика на тия приятелски отношения.

Г-да народни представители! Ако потърсимъ и други основания, ние ще ги намѣримъ. Тък съм историческият разсъзи връзки, тък съм липсата на противоречиви интереси между насъ и тъхъ, тък съм въ принципното становище на Съветския съюзъ срещу националната свобода. А българите иматъ тая болка. Проблемата за нацията не е окончателно разрешена за България. Най-после, становището на Съветска Русия по добротджанския въпросъ бѣше също така единъ новъ приносъ за характеристика на тия приятелски отношения.

Г-да народни представители! Ако потърсимъ и други основания, ние ще ги намѣримъ. Тък съм историческият разсъзи връзки, тък съм въ принципното становище на Съветския съюзъ срещу националната свобода. А българите иматъ тая болка. Проблемата за нацията не е окончателно разрешена за България. Азъ бихъ могълъ да ви цитирамъ редица гекотове отъ най-мърдовни ръководители на съветската политика, за да видите, че тамъ проблемата за нацията е получила въ тъхното съзнание едно окончателно решение и, следователно, Съветският съюзъ не е чужълъ, може да разбере какви съмъ болкитъ на единъ народъ, който се стреми, който се домогва за национално единство. Ние имахме възможностъ съ мои другари г-нъ Деянъ Деяновъ, въ разговоръ съ много хора и лично да констатирамъ тая увѣреностъ, която ние имамъ, че Съветският съюзъ ни разбира. Тък както часовоятъ при комисариата на външните работи, когато казахме паролата, че сме българи, ни отговори, че тукъ е комисариата, така също българското въ съзначението на съветската външна политика има едно добро място. И когато на 24 юли напустихме Москва съ г-нъ Деянъ Деяновъ, ние си позволихме да отправимъ едно благолестиво писмо до г-нъ Молотовъ, въ кое то именено да станемъ изразители на тази вѣра и на тази надежда, че големите народи като Германия, като Русия не могатъ да не гледатъ съчувсвено къмъ насъ. Въ това писмо ние казахме: (Чете) „За нашето държавно нормално политическо, стопанско и културно развитие ние сме се борили; за него ние сме дали неизбройни жертви, готови сме да се боримъ, защото то е наше право и имаме убеждението, че великите народи, които сами съмъ понасяли неправдите на историческият обстоятелства, най-добре ще ни разбератъ и ще ни подкрепятъ“. Следъ 40 дни дойде акцията за Добротджа. Ние знаемъ какво казаха и направиха нѣмците, знаемъ и благосклонното отношение, което вземаха руснаци съмъ нашата кауза. Следователно, ние имаме доста доказателства, г-да народни представители, че Съветска Русия, бидейки приятелка на Германия, имайки приятелски връзки съ насъ, зачитайки българския суверитетъ, българския държавенъ строй, не може да бѫде чужда на нашите възделения. Азъ си позволявамъ, обаче, да кажа една дума, която не бива да се забравя. Тия отношения, които се развиватъ така щастливо — по израза въ отговора на троиното слово — не

бива да бѫдатъ смущавани отъ неотговорни срѣди. Приятелството между Съветския съюзъ и България е приятелство между държава и държава. По партийна линия това приятелство може да бѫде разрушено, но не да бѫде закрепено. (Ръкопляскания)

Г-да народни представители! Така очертана, тази конюнктура ни вдъхва достатъчно довѣrie, че събитията, които се развиватъ около насъ, не създаватъ опасности за България. Азъ имамъ чувството, че на министерският маси хората, които ръководятъ тази политика, иматъ чувство на отговорност, и тък не съмъ никакво различие съ насъ. По-скоро е важно, г-да народни представители, да обърнемъ нашия погледъ върху нашите вътрешни въпроси, тъкъ да оправимъ, за да можемъ и по външните въпроси да бѫдемъ силни, да бѫдемъ единни. Тия вътрешни въпроси всичките създаватъ юанситът въ оценката на положението. Тия вътрешни въпроси, обаче, не съмъ неразрешими. Не се касае да разрешимъ единъ споръ съ английската империя, кѫдето има две страни. Това съмъ въпрос между настъ, българи, българи, които съзгражени за сѫдбата на своята страна, българи, които живеятъ съ възделенията на своя народъ и които търсятъ начинъ да държатъ този народъ сплотенъ и единъ. Азъ не искахъ да кажа, че режимът е съвършенъ, но азъ поддържамъ съмъло и упорито, че ликвидирането на партийността е единъ приносъ за създаване на нашето национално единство и си служа за това съ единъ аргументъ: какво би станало отъ това национално единство, ако утре биха били създадени отново партийтъ и биха се хванали помежду си за коситъ? (Ръкопляскания) Тамъ е аргументъ и тамъ е силата на това, което ние наричаме безпартиенъ режимъ. Но, за да бѫде този безпартиенъ режимъ силенъ, ние трѣба да искаме отъ тия, които управляватъ, по-широко отношение къмъ критиките, къмъ бележките, които се правятъ, защото може да бѫдатъ сигурни г-да министрите, че тукъ хората се въодушевяватъ отъ идеята да бѫдатъ полезни, да създадатъ по-големъ сцепление, по-големъ единство и, най-важното, да направятъ българската държава въ това тежко време по-близна до народа и до неговите нужди. („Вѣроно!“ Ръкопляскания)

Г-да народни представители! Завършвамъ съ тази мисъл: държавата всѣкога трѣба да бѫде социално справедлива, държавата всѣкога трѣба да бѫде на своя постъ и всѣкога трѣба да има грижата къмъ слабия, къмъ безпокривния, къмъ този, на когото сѫдбата е отредила единъ тежък пай на съществуване. Но въ времена, когато държавата въ всѣки моментъ може да поискава кръвната жертва отъ българския гражданинъ, тая държава е длъжна да бѫде повече отъ всѣкога социално справедлива. (Ръкопляскания) Ако вие имате задоволени селяни, ако вие имате задоволени занаятчи, ако вие имате една интелигенция, за която грижата е налице и на която бихме могли да дадемъ и едно национално възновение, ние бихме извършили единъ подвигъ, който нѣма да има равенъ на себе си въ историята на българската държава. Времената съмъ крайно тежки, времената съмъ сериозни и, вмѣсто да търсимъ малката дрязга, настъ трѣба да ни обединятъ общите усилия и желанието, въ това управление да нѣма нищо скрито и покрото. И азъ бихъ желалъ, правителството да вземе добра бележка отъ тия общо изразени пожелания, да даде възможностъ за единъ общественъ контролъ върху управлението, за да не се шири мълвата, и отдѣлните министри да даватъ обяснения по несъстоятелни обвинения и слухове. Въ това отношение проблемата за общественъ контролъ върху управлението е една проблема наша, на Парламента, на общественото мнение у насъ. Нека тази проблема да разрешимъ и всичко друго ще дойде само по себе си.

Г-да народни представители! Тия дебати откриха много проблеми, тъкъ посочиха на много въпроси. Азъ очаквамъ отъ правителството да ги прецени съ широкъ погледъ, съ широка душа и да бѫде сигурно и увѣрено, че Парламентът въ такива тежки дни ще служи на България, ще служи на българския народъ. (Продължителни ръкопляскания)

Председател Никола Логофетовъ: Г-да народни представители! Следва да говоря г-нъ министъръ-председателъ и други г-да министри.

Понеже г-нъ министъръ-председателъ е боленъ, моля, да се съгласите да прекъснемъ сега разискванията по отговора на троиното слово и да продължимъ въ вторникъ, 3 декември, когато ще говорятъ г-да министрите, а днес да минемъ на другите точки отъ дневния редъ.

Които съмъ съгласни да се прекъснатъ разискванията по проектотговора на троиното слово, моля, да вдигнатъ ръка. Минизъмъ, Събранието приема.

Минаваме на точка втора отъ дневния редъ:

Първо четене на законопроекта за разрешаване на министра на войната да поеме задължение за нуждите на народната отбрана въ размъръ на 1.360.000.000 л., платими за повече отъ три бюджетни години.

Предлагамъ да се прочетат само мотивите къмъ законопроекта. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да прочете само мотивите къмъ законопроекта.

Докладчикъ д-ръ Георги Рафаиловъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ законопроекта за разрешаване на министра на войната да поеме задължение за нуждите на народната отбрана, въ размъръ на 1.360.000.000 л., платими за повече отъ три бюджетни години.

Г-да народни представители! Предвидъ на особеното международно положение и за да може да бъде осигурена народната ни отбрана, необходимо е снабдяването на войската да продължи. Необходимо е да се направят доставки, свръхъ тия по редовния бюджетъ, като плащанията се извършатъ за повече отъ три бюджетни години.

Ето защо, моля ви, г-да народни представители, да разгледате и гласувате приготвения за целта законопроектъ.

Гр. София, 25 ноември 1940 г.

Министъръ на финансите: Д. Божиловъ“

(Ето текстът на законопроекта:

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за разрешаване на министра на войната да поеме задължение за нуждите на народната отбрана, въ размъръ на 1.360.000.000 л., платими за повече отъ три бюджетни години.

Чл. 1. Разрешава се на министра на войната да поеме задължение въ размъръ на 1.360.000.000 л., за снабдяване на войската. Въ горната сума не се включватъ припадащи се лихви, за които министърът на войната може да поеме също задължение.

Задълженията да засегнатъ последователно до седем бюджетни години, начиная отъ бюджета за 1942 г., за изплащане погашенията, а заплащането на лихвите — начиная отъ 1 януари 1941 г., чрезъ полугодишни вноски.

Чл. 2. Министерскиятъ съветъ определя кои отъ означениетъ доставки въ чл. 1 да ставатъ по реда на чл. 120-а отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията и кои по обикновените начини, предвидени въ същия законъ.

Чл. 3. Българската народна банка извършва плащанията по този законъ, следъ предварително дадено съгласие отъ Върховната съдебна палата. За така изплатените отъ Българската народна банка суми Министерството на войната издава единовременно на нейно име съкровищни бонове съ годишна лихва, равна на официалния сконтовъ процентъ на Българската народна банка, обаче въ никакъ случай не може да надминава 5%, считано отъ датата на превода на сумите до съответните падежи, по предварително одобрени съдържанища за лихвите отъ Върховната съдебна палата. Боновете могатъ да бъдатъ авансови и такива за изплащане стойността на изпълнени и редовно приети доставки, както и само за лихвите.

Съкровищни бонове за изплащане се издаватъ и при всички доставки по този законъ, които ще се извършватъ по обикновените начини отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията.

При доставки по настоящия законъ може да се уговорятъ и да се отпускатъ по преценка на комисията по чл. 120а отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията, авансови бонове срещу тези доставки, въ размъръ до 40% отъ стойността и по реда на бележката къмъ чл. 66 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията.

Разрешава се на Българската народна банка да увеличи процента, предвиден въ бележката къмъ чл. 35, п. 17, отъ устройствения законъ, до размъра на поетите задължения, посочени въ чл. 1 отъ настоящия законъ.

Чл. 4. Необходимите кредити за изплащане издадени съкровищни бонове на поетите задължения по този законъ — погашения и лихви — се предвиждатъ ежегодно въ бюджетите на Министерството на войната; начиная отъ 1 януари 1941 г. — само за лихвите, а отъ 1 януари 1942 г. — и за погашенията.

Председателъ Никола Логофетовъ: Нямамъ записани оратори. Ще гласувамъ. Които приематъ на първо четене законопроекта за разрешаване на министра на войната да поеме задължение за нуждите на народната отбрана въ размъръ 1.360.000.000 л., платими за повече отъ три бюджетни години, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ Добри Божиловъ: Моля, по спешност, да се гласува законопроектът и на второ четене.

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ предложението на г-на министра на финансите, законопроектът, по спешност, да се гласува и на второ четене, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да прочете законопроекта на второ четене.

Докладчикъ д-ръ Георги Рафаиловъ: (Чете)

„ЗАКОНЪ

за разрешаване на министра на войната да поеме задължение за нуждите на народната отбрана, въ размъръ на 1.360.000.000 л., платими за повече отъ три бюджетни години.

Чл. 1. Разрешава се на министра на войната да поеме задължение въ размъръ на 1.360.000.000 л., за снабдяване на войската. Въ горната сума не се включватъ припадащи се лихви, за които министърът на войната може да поеме също задължение.

Задълженията да засегнатъ последователно до седем бюджетни години, начиная отъ бюджета за 1942 г., за изплащане погашенията, а заплащането на лихвите — начиная отъ 1 януари 1941 г., чрезъ полугодишни вноски”.

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ главието и чл. 1 на законопроекта, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ д-ръ Георги Рафаиловъ: (Чете)

„Чл. 2. Министерскиятъ съветъ определя кои отъ означениетъ доставки въ чл. 1 да ставатъ по реда на чл. 120-а отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията и кои по обикновените начини, предвидени въ същия законъ.“

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ чл. 2, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ д-ръ Георги Рафаиловъ: (Чете)

„Чл. 3. Българската народна банка извършва плащанията по този законъ, следъ предварително дадено съгласие отъ Върховната съдебна палата. За така изплатените отъ Българската народна банка суми Министерството на войната издава единовременно на нейно име съкровищни бонове съ годишна лихва, равна на официалния сконтовъ процентъ на Българската народна банка, обаче въ никакъ случай не може да надминава 5%, считано отъ датата на превода на сумите до съответните падежи, по предварително одобрени съдържанища за лихвите отъ Върховната съдебна палата. Боновете могатъ да бъдатъ авансови и такива за изплащане стойността на изпълнени и редовно приети доставки, както и само за лихвите.

Съкровищни бонове за изплащане се издаватъ и при всички доставки по този законъ, които ще се извършватъ по обикновените начини отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията.

При доставки по настоящия законъ може да се уговорятъ и да се отпускатъ по преценка на комисията по чл. 120а отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията, авансови бонове срещу тези доставки, въ размъръ до 40% отъ стойността и по реда на бележката къмъ чл. 66 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията.

Разрешава се на Българската народна банка да увеличи процента, предвиден въ бележката къмъ чл. 35, п. 17, отъ устройствения законъ, до размъра на поетите задължения, посочени въ чл. 1 отъ настоящия законъ.“

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ чл. 3, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ д-ръ Георги Рафаиловъ: (Чете)

„Чл. 4. Необходимите кредити за изплащане издадени съкровищни бонове на поетите задължения по този законъ — погашения и лихви — се предвиждатъ ежегодно въ бюджетите на Министерството на войната; начиная отъ 1 януари 1941 г. — само за лихвите, а отъ 1 януари 1942 г. — и за погашенията.“

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ чл. 4, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът е приетъ на второ четене — окончателно.

Минаваме на точка трета отъ дневния редъ:

Първо четене на законопроекта за склоняване бюджетъ на държавата за годините 1929/1930 до 1938 включително.

Предлагамъ да се прочетатъ само законопроектътъ. Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да прочете само законопроекта.

„Законопроектъ

за сключване бюджетитѣ на държавата за годините 1929/1930 до 1938 включително

Чл. 1. Изпълнението на бюджетитѣ на държавата: редовенъ, извънреденъ и извънредни бюджетни кредити и отделенъ бюджетъ на Главната дирекция на жлѣзниците и пристанищата, за годините 1929 до 1938 включително, съ дали резултатитѣ, изложени въ приложената къмъ настоящия законъ таблица.

Чл. 2. Установенитѣ дефицити по бюджетитѣ за 1929/1930 до 1935 година включително съ по реализирането на излишци по следващите бюджети, съ приходи отъ насичане на сребърни размѣнни монети, съ заеми срещу издаване на съкровищни бонове отъ Българската народна банка нетрансферирани суми по службата на външните държавни заеми, както и отъ свободни срѣдства на държавното съкровище“.

ТАБЛИЦА

Приложение къмъ

за резултатитѣ отъ изпълнението бюджетитѣ на държавата за годините 1929/1930 до 1938 включително

БЮДЖЕТИ	Приходи		Разходи		Равносмет	
	предвидени	постъпили	разрешени	изплатени	излишъкъ	дефицит
1929/1930						
Редовенъ бюджетъ на държавата . . .	6.740.150.000—	6.712.728.795·80	7.430.021.899—	6.768.890.218·57	—	56.16
Извънреденъ бюджетъ и извънредни бюджетни кредити	3.680.338.507·33	3.492.278.214·40	6.830.325.520·45	3.680.338.507·33	—	188.06
Бюджетъ на Главната дирекция на жлѣзниците и пристанищата	1.193.300.000—	1.258.025.873·25	1.259.271.114—	1.150.174.066·24	107.851.807·01	—
Всичко . . .	11.613.788.507·33	11.463.032.883·45	15.519.618.533·45	11.599.402.792·14	—	136.36
1930/1931						
Редовенъ бюджетъ на държавата . . .	6.999.880.000—	5.597.403.470·97	7.210.353.683—	6.375.408.314·35	—	778.00
Извънреденъ бюджетъ и извънредни бюджетни кредити	1.812.358.000·81	838.604.257—	4.818.280.241·41	1.812.358.000·81	—	973.75
Бюджетъ на Главната дирекция на жлѣзниците и пристанищата	1.492.172.550—	1.160.266.466·82	1.600.680.801—	1.255.545.921·76	—	95.27
Всичко . . .	10.304.410.550·81	7.596.274.194·79	13.629.314.725·41	9.443.312.236·92	—	1.847.03
1931/1932						
Редовенъ бюджетъ на държавата . . .	6.400.000.000—	5.211.869.698·18	6.648.312.236—	5.822.041.290·13	—	610.17
Извънреденъ бюджетъ и извънредни бюджетни кредити	745.469.395·12	410.702.127—	3.063.122.240·60	745.469.395·12	—	334.76
Бюджетъ на Главната дирекция на жлѣзниците и пристанищата	1.560.021.000—	1.238.486.755·36	1.510.345.087—	1.264.236.687—	—	25.74
Извънредни бюджетни кредити къмъ бюджета на дирекцията	—	—	18.000.000—	—	—	—
Всичко . . .	8.705.490.395·12	6.861.058.580·54	11.239.779.563·60	7.831.747.372·25	—	970.68
1932/1933						
Редовенъ бюджетъ на държавата . . .	6.000.000.000—	4.751.095.748·14	6.186.790.766—	5.340.302.784·20	—	589.20
Извънреденъ бюджетъ и извънредни бюджетни кредити	226.912.917·81	84.516.428—	2.320.542.145·48	226.912.917·81	—	142.39
Бюджетъ на Главната дирекция на жлѣзниците и пристанищата	1.393.726.000—	1.120.745.954·50	1.300.114.982—	1.137.881.643—	—	17.13
Извънредни бюджетни кредити къмъ бюджета на дирекцията	3.393.003—	3.710.456—	18.000.000—	3.393.003—	317.453—	—
Всичко . . .	7.624.031.920·81	5.960.068.586·64	9.825.447.893·48	6.708.490.348·01	—	748.42
1933/1934						
Редовенъ бюджетъ на държавата . . .	5.221.222.000—	4.986.954.526·86	5.736.256.015—	5.170.235.843·20	—	183.28
Извънредни бюджетни кредити	285.628.339·56	111.422.667—	2.475.983.227·67	285.628.339·56	—	174.20
Бюджетъ на Главната дирекция на жлѣзниците и пристанищата	1.422.400.000—	1.276.086.741—	1.265.249.191—	1.103.778.170—	172.308.571—	—
Извънредни бюджетни кредити къмъ бюджета на дирекцията	47.615.392—	29.781.693—	82.252.997—	47.615.392—	—	17.83
Всичко . . .	6.976.865.731·56	6.404.245.627·86	9.559.741.430·67	6.607.257.744·76	—	203.01

Б Ю Д Ж Е Т И	Приходи		Разходи		Равносметка	
	предвидени	постъпили	разрешени	изплатени	излишекъ	дефицитъ
1934						
нъ бюджетъ на държавата	3.997.500.000—	3.713.292.423·92	4.183.909.215—	3.800.057.114·85	—	86.764.690·93
редни бюджетни кредити	377.712.995·82	290.554.748—	2.647.974.888·11	377.712.995·82	—	87.158.247·82
тъ на Главната дирекция на женищите и пристанищата	998.550.000—	915.498.531—	905.848.736—	778.809.830·44	136.688.700·56	—
редни бюджетни кредити къмъ бюта на дирекцията	38.887.639—	35.445.529—	70.937.605—	38.887.639—	—	3.442.110—
Всичко . .	5.412.650.634·82	4.954.791.231·92	7.808.670.444·11	4.995.467.580·11	—	40.676.348·19
1935						
нъ бюджетъ на държавата	5.695.120.000—	5.399.104.646·35	5.960.827.819—	5.497.532.111·78	—	98.427.465·43
редни бюджетни кредити	576.104.219·86	262.928.683—	2.278.906.874·29	576.104.219·86	—	313.175.536·86
тъ на Главната дирекция на женищите и пристанищата	1.298.881.463—	1.214.697.979—	1.430.538.913—	1.206.521.140—	8.176.839—	—
редни бюджетни кредити къмъ бюта на дирекцията	7.306.632—	7.306.770—	29.508.855—	7.306.632—	138—	—
Всичко . .	7.577.412.314·86	6.884.038.078·35	9.699.782.461·29	7.287.464.103·64	—	403.426.025·29
1936						
нъ бюджетъ на държавата	6.526.949.000—	6.469.389.112·48	6.535.864.841—	6.142.925.509·81	326.463.602·67	—
редни бюджетни кредити	131.041.243·13	90.434.373—	887.422.962·92	131.041.243·13	—	40.606.870·13
тъ на Главната дирекция на женищите и пристанищата	1.393.000.000—	1.362.246.439—	1.429.277.751—	1.360.992.040—	1.254.399—	—
редни бюджетни кредити къмъ бюджета на дирекцията	7.859.743—	6.627.735—	22.202.223—	7.859.743—	—	1.232.008—
Всичко . .	8.058.849.986·13	7.928.697.659·48	8.874.767.777·92	7.642.818.535·94	285.879.123·54	—
1937						
нъ бюджетъ на държавата	7.308.098.084—	7.679.239.454·33	7.346.518.542—	7.083.383.471·73	595.855.982·60	—
редни бюджетни кредити	87.593.749·04	57.637.854—	729.921.922·79	87.593.749·04	—	29.955.895.04
тъ на Главната дирекция на женищите и пристанищата	1.643.370.000—	1.668.855.216·78	1.714.783.980—	1.619.644.550—	49.210.666·78	—
редни бюджетни кредити къмъ бюджета на дирекцията	565.183—	412.000—	11.697.480—	565.183—	—	153.183—
Всичко . .	9.039.627.016·04	9.406.144.525·11	9.802.921.924—	8.791.186.953·77	614.957.571·34	—
1938						
нъ бюджетъ на държавата	7.282.879.863—	7.686.619.863—	7.330.894.252—	7.072.827.422·61	613.792.440·39	—
редни бюджетни кредити	129.237.654·19	16.032.083—	692.328.173·75	129.237.654·19	—	113.205.571·19
тъ на Главната дирекция на женищите и пристанищата	1.926.457.484—	2.162.788.136—	2.218.212.072—	2.132.638.672—	30.149.464—	—
редни бюджетни кредити къмъ бюджета на дирекцията	475.026—	59.000—	11.132.297—	475.026—	—	416.026—
Всичко . .	9.339.050.027·19	9.865.499.082—	10.252.567.694·75	9.335.178.774·80	530.320.307·20	—

ТА

за приключването на бюджета

	За отчетната година		
	Постъпили приходи	Изплатени разходи	Излишект Дефицит
Сключени бюджетни упражнения	—	—	—
Извънбюджетни сметки:			
Взаимнообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—
Всичко	—	—	—
1929/1930 финансова година.			
Редовенъ бюджетъ на държавата	6.712.728.795·80	6.768.890.218·57	— 56.161.47
Извънредни кредити за разходи по войните и др.	39.400·—	218.445.049·64	— 218.405.64
Изванреденъ бюджетъ	—	15.499.482·29	— 15.499.48
Извънреденъ кредитъ за изплащане 90% отъ имотите на бъжанците	841.298.000·—	841.298.000·—	—
Извънреденъ кредитъ за 7½% стабилизационенъ заемъ	2.650.940.814·40	2.605.095.975·40	+ 45.844.80
Всичко	10.205.007.010·20	10.449.228.725·90	— 244.221.70
Бюджетъ на Главната дирекция на железнниците и пристанищата	1.258.025.873·25	1.150.174.066·24	+ 107.851.81
По неоформените разходи:			
а. Върнати суми изплатени презъ минали години	116.930.190·45	—	+ 116.930.11
б. Изплатени и останали неоформени	—	37.289.988·25	— 37.289.98
Всичко	116.930.190·45	37.289.988·25	+ 79.640.22
Извънбюджетни сметки:			
А всичко по бюджета	11.579.963.073·90	11.636.692.780·39	— 56.729.71
По взаимнообразно отпустнатите суми	2.562.577·—	—	+ 2.562.57
По фондъ „Погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	266.794.884·—	—	+ 266.794.88
По дълга на държавата къмъ Българската народна банка	—	266.794.884·—	— 266.794.88
Невнесени във съкр. приходи на фондъ „Съдебни сгради“ и „Затворно дъло“	—	23.070.847·74	— 23.070.87
Всичко	269.357.461·—	289.865.731·74	— 20.508.21
Всичко за 1929/30 ф. г.	11.849.320.534·90	11.926.558.512·13	— 77.237.99
А всичко:			
Сключени бюджетни години	—	—	—
Извънбюджетни сметки:			
Взаимнообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погасяване дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Депозирани суми по службите на държавните заеми	—	—	—
—	—	—	—
1930/1931 финансова година.			
Редовенъ бюджетъ на държавата	5.597.403.470·97	6.375.408.314·35	— 778.004.82
Извънредни кредити за разходи по войните и др.	—	163.725.467·86	— 163.725.46
Извънреденъ бюджетъ	—	8.669.382·—	— 8.669.38
Извънреденъ кредитъ за изплащане 90% отъ имотите на бъжанците	459.358.000·—	459.358.000·—	—
Извънреденъ кредитъ за 7½% стабилизационенъ заемъ	379.246.257·—	370.669.607·—	+ 8.576.61
Всичко	6.436.007.727·97	7.377.830.771·21	— 941.823.04
Бюджетъ на Главната дирекция на железнниците и пристанищата	1.160.266.466·82	1.255.545.921·76	— 95.279.44
Извънреденъ кредитъ за оформяване стари разходи	7.596.274.194·79	8.633.376.692·97	— 1.037.102.41
По неоформените разходи:			
а. Върнати суми изплатени презъ минали години	807.429.074·48	809.935.543·95	— 809.935.55
б. Изплатени и останали неоформени	—	159.560.933·13	+ 159.560.93
Всичко	807.429.074·48	159.560.933·13	+ 647.868.11
А всичко по бюджета	8.403.703.269.27	9.602.873.170·05	— 1.199.169.99

ПИЦА

а 1929/1930 до 1938 бюджетни години

Сключени бюджетни упражнения		Неоформени бюджетни разходи		Извънбюджетни сметки		По сметката на държавното съкровище	
едов. бюджетът и извънредни бюджетни кредити	Бюджетът на Гл. дир. на жел. и пр.	По редовния бюджет и изв. бюджет, кредити	По бюджета на Гл. дир. на жел. и пр.	Взаимно-образно отпустнати суми	Бюджетни покрития	Постъпили +	Изплатени -
Излишекъ +	Излишекъ +	Оформени +	Оформени +	Върнати +	Постъпили +	Да дава	Да взема
- 3.106.080.223·54	-	- 1.688.324.862·41	-	-	-	4.794.404.085·95	-
-	-	-	-	- 46.230.780.89	-	46.231.080.89	-
-	-	-	-	-	+ 1.153.903.116·-	-	1.153.903.116·-
-	-	-	-	-	+ 3.546.096.884·-	-	3.546.096.884·-
-	-	-	-	-	+ 73.247.202·11	-	73.247.202.11
- 3.106.080.223·54	-	- 1.688.324.862·41	-	- 46.230.780·89	+ 4.773.247.202·11	67.388.664.73	-
-244.221.715·70	+ 107.851.807·01	-	-	-	-	244.221.715·70	107 851 807·01
-	-	+ 116.930.190·45	-	-	-	37 289.988·25	116 930.190·45
-	-	- 37.289.988·25	-	-	-	-	-
-	-	-	-	+ 2.562.577·-	-	-	2.562.577·-
-	-	-	-	-	+ 266.794.884·-	-	266.794.884·-
-	-	-	-	-	- 266.794.884·-	-	-
- 23.070.847·74	-	-	-	-	-	23.070.847·74	-
- 267.292.563·44	+ 107.851.807·01	+ 79.640.202·20	-	+ 2.562.577·-	-	77.237.977·23	-
- 3.373.372.786·98	+ 107.851.807·01	- 1.608.684.660·21	-	-	-	-	-
-	-	-	-	- 43.668.203·89	-	-	-
-	-	-	-	-	+ 1.420.698.000·-	-	-
-	-	-	-	-	- 3.279.302.000·-	-	-
-	-	-	-	-	+ 73.247.202·11	144.626.641·96	-
- 3.373.372.786·98	+ 107.851.807·01	- 1.608.684.660·21	-	- 43.668.203·89	+ 4.773.247.202·11	144.626.641·96	-
		- 4.917.873.844·07				+ 4.917.873.844·07	
- 941.823.043·24	95.279.454·94	-	-	-	-	941.823.043·24	-
- 809.935.543.95	-	+ 807.429.074·48	-	-	-	95.279.454.94	-
-	-	↑		-	-	2.506.469·47	-
-	-	- 159.453.357·13	- 107.576·-	-	-	-	159.560.933.13

	За отчетната година		
	Постъпили приходи	Изплатени приходи	Излишокъ + Дефицитъ -
Извънбюджетни сметки:			
По взаимообразно отпустнатите суми	234.851·25	-	+ 234.851·25
По фондъ „Погасяване дълга на държавата къмъ Българска народна банка“	214.875.407-	214.875.407-	+ 214.875.407- - 214.875.407-
Дългъ на държавата къмъ Българска народна банка	-	-	
Отъ съкровищни бонове	656.500.000-	-	+ 656.500.000-
Приходи отъ насичане на монети	274.087.035-	-	+ 274.087.035-
Депозирани суми по службата на държавните заеми	6.776.564·50	-	+ 6.776.564·50
Невнесени във държавното съкровище суми на фондъ „Съдебни сгради“ и фондъ „Затворно дъло“	-	4.639.735·26	- 4.639.735·26
Всичко	1.152.473.857·75	219.515.142·26	+ 932.958.715·49
Всичко за 1930/1931 ф. г.	9.556.177.127·02	9.822.388.312·31	- 266.211.185·29
А всичко:			
Сключени бюджетни години			
Извънбюджетни сметки:			
Взаимообразно отпустнати суми	-	-	-
Фондъ „Погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	-	-	-
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	-	-	-
Съкровищни бонове	-	-	-
Приходи отъ насичане на монети	-	-	-
Депозирани суми по службата на държавните заеми	-	-	-
1931/1932 финансова година.			
Редовенъ бюджетъ на държавата	5.211.869.698·18	5.822.041.290·13	- 610.171.591·95
Извънредни кредити за разходи по войните и др.	56.598.561-	220.849.996·64	- 164.251.435·64
Извънреденъ бюджетъ	-	11.821.533-	- 11.821.533-
Извънреденъ кредитъ за изплащане 90% отъ имотите на бъжанците	224.137.500-	224.137.500-	-
Извънреденъ кредитъ за 7 1/2% стабилизационенъ заемъ	129.966·066-	141.916.592-	- 11.950.526-
Всичко	5.622.571.825·18	6.420.766.911·77	- 798.195.086·55
Бюджетъ на Главната дирекция на железнниците и пристанищата	1.238.486.755·36	1.264.236.687-	- 25.749.931·64
Извънреденъ кредитъ за оформяне стари разходи	-	146.743.773·48	- 146.743.773·48
По неоформените разходи:			
а. Върнати суми изплатени презъ минали години	146.743.773·48	-	+ 146.743.773·48
б. Изплатени и останали неоформени разходи	35.976.893·31	-	+ 35.976.893·31
Всичко	182.720.666·79	107.184.391·80	- 107.184.391·80
А всичко по бюджета	7.043.779.247·33	7.938.931.764·05	- 895.152.516·72
Извънбюджетни сметки:			
По взаимообразно отпустнатите суми	-	328.391·25	- 328.391·25
По фондъ „Погасяване дълга на държавата“ къмъ Българската народна банка	98.943.771-	-	+ 98.943.771- - 98.943.771-
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	-	98.943.771-	- 22.850.000- + 416.739.234·70
Съкровищни бонове	22.850·000-	-	- 22.850.000-
Приходи отъ насичане монети	416.739.234.70	-	+ 416.739.234·70
Депозирани суми по службата на държавните заеми	4.674.383·18	-	+ 4.674.383·18
Невнесени във съкровището приходи на фондъ „Съдийски сгради“ и фондъ „Подобрене затворническото дъло“	-	132.722-	- 132.722-
Всичко	543.207.388·88	- 99.404.884·25	+ 443.802.504·63
Всичко за 1931/1932 ф. г.	7.586.986.636·21	8.038.336.648·30	- 451.350.012·09
А всичко:			
Сключени бюджетни упражнения			
Извънбюджетни сметки:			
Взаимообразно отпустнати суми	-	-	-
Фондъ „Погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	-	-	-
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	-	-	-
Съкровищни бонове	-	-	-
Приходи отъ насичане на монети	-	-	-
Депозирани суми по службата на държавните заеми	-	-	-

Сключени бюджетни години

Сключени бюджетни упражнения		Неоформени бюджетни разходи		Извънбюджетни сметки		По сметката на държавното съкровище	
Бюджетът на извънредни бюдж. кредити Излишекъ + Дефицитъ —	Бюджетъ на Гл. дир. на жел. и пр. Излишекъ + Дефицитъ —	По редовния бюджет, изв. бюдж. кредити Оформени + Неоформени —	По бюджета на Гл. дир. на жел. и пр. Оформени + Неоформени —	Взаимообразно отпустнати суми Върнати + Изплатени —	Бюджетни покрития Постгплаили + Изплатени —	Да дава	Да взема
—	—	—	—	+ 234.851·25	—	—	234.851·25
—	—	—	—	—	+ 214.875.407·—	—	214.875.407·—
—	—	—	—	—	+ 214.875.407·—	—	—
—	—	—	—	—	+ 656.500.000·—	—	656.500.000·—
—	—	—	—	—	+ 274.087.035·—	—	274.087.035·—
—	—	—	—	—	+ 6.766.564·50	—	6.776.564·50
- 4.639.735·26	—	—	—	—	—	4.639.735·26	—
- 1.756.398.322·45	- 95.279.454·94	+ 647.975.717·35	- 107.576·—	+ 234.851·25	+ 932.723.864·24	266.211.185.29	—
- 5.129.771.109·43	+ 12.572.352·07	- 960.708.942·86	- 107.576·—	—	—	—	—
—	—	—	—	- 43.433.352·64	—	—	—
—	—	—	—	—	+ 1.635.573.407·—	—	—
—	—	—	—	—	+ 3.064.426.593·—	—	—
—	—	—	—	—	+ 656.500.000·—	—	—
—	—	—	—	—	+ 274.087.035·—	—	—
- 5.129.771.109·43	+ 12.572.352·07	- 960.708.942·86	- 107.576·—	- 43.433.352·64	+ 5.710.610.801·61	410.837.827·25	—
		— 6.121.448.628·86			+ 6.121.448.628·86		
- 798.195.086·59	—	—	—	—	—	—	—
—	- 25.749.931·64	—	—	—	—	798.195.086·59	—
- 146.743.773·48	—	+ 146.743.773·48	—	—	—	25.749.931·64	—
—	—	↑	—	—	—	—	—
—	—	+ 35.869.317·31	+ 107.576·—	—	—	—	—
—	—	- 107.184.391·80	—	—	—	107.184.391·80	35.976.893·31
—	—	—	—	328.391·25	—	328.391·25	—
—	—	—	—	—	+ 98.943.771·—	—	98.943.771·—
—	—	—	—	—	+ 98.943.771·—	—	—
—	—	—	—	—	+ 22.850.000·—	—	22.850.000·—
—	—	—	—	—	+ 416.739.234·70	—	416.739.234·70
—	—	—	—	—	+ 4.674.383·18	—	4.674.383·18
- 132.722·—	—	—	—	—	—	132.722·—	—
- 945.071.582·07	- 25.749.931·64	+ 75.428.698·99	+ 107.576·—	- 328.391·25	+ 444.263.617·88	451.350.012·99	—
- 6.074.842.691·50	- 13.177.579·57	- 885.280.243·87	—	—	—	—	—
—	—	—	—	- 43.761.743·89	—	—	—
—	—	—	—	—	+ 1.734.517.178·—	—	—
—	—	—	—	—	+ 2.965.482.822·—	—	—
—	—	—	—	—	+ 679.350.000·—	—	—
—	—	—	—	—	+ 690.826.269·70	—	—
—	—	—	—	—	+ 84.698.149·79	862.187.839·34	—
- 6.074.842.691·50	- 13.177.579·57	- 885.280.243·87	—	- 43.761.743·89	+ 6.154.874.419·49	862.187.839·34	—
		— 7.017.062.258·83			+ 7.017.062.258·83		

	За отчетната година		
	Постъпили приходи	Изплатени разходи	Излишокъ + Дефицитъ -
1932/1933 финансова година.			
Редовенъ бюджетъ на държавата	4.751.095.748·14	5.340.302.784·20	- 589.207.036
Извънредни кредити за разходи по войните	—	92.847.728·54	- 92.847.728
Извънреденъ бюджетъ	—	4.828.121·—	- 4.828.121
Извънреденъ кредитъ за изплащане 90% отъ имотите на бъжанците	41.190.000·—	41.190.000·—	- —
Извънреденъ кредитъ за 7½% стабилизационенъ заемъ	43.326.428·—	43.602.282·—	- 275.854
Всичко	4.835.612.176·14	5.522.770.915·74	- 687.158.739
Бюджетъ на Главната дирекция на железните и пристанищата	1.120.745.954·50	1.137.881.643·—	- 17.135.688
Извънредни кредити къмъ бюджета на българските държ. железнини	3.710.456·—	3.393.003·—	+ 317.453
Всичко	1.124.456.410·50	1.141.274.646·—	- 16.818.235
Извънреденъ кредитъ за оформените стари разходи	—	44.444.786·27	- 44.444.786
По неоформените разходи:			
а. Върнати суми изплатени през минали години	5.960.068.586·64	6.708.490.348·01	- 748.421.761
б. Изплатени и останали неоформени	{ 44.444.786·27 50.743.519·17 —	{ — — 41.850.144·50	+ 44.444.786 + 50.743.519 - 41.850.144
Всичко	95.188.305·44	41.850.144·50	+ 53.338.160
А всичко по бюджета	6.055.256.892·08	6.750.340.492·51	- 695.083.600
Извънбюджетни сметки:			
По взаимнообразно отпуснатите суми	690.877·50	—	+ 690.877
По фондъ „Погасяване дълга къмъ Българската народна банка“	92.610.446·85	—	+ 92.610.446
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	92.610.446·85	- 92.610.446
Съкровищни бонове	407.970.000·—	—	+ 407.970.000
Приходи отъ насичане на монети	100.000.000·—	—	+ 100.000.000
Депозирани суми по службата на държавните заеми	3.166.021·05	—	+ 3.166.021
Невнесени във съкровището приходи на фондъ „Съдебни сгради“ и фонда „Подобрене затворното дъло“	—	4.873.011·—	- 4.873.011
Всичко	604.437.345·40	97.483.457·85	- 506.953.887
А всичко за 1932/1933 фин. г.	6.659.694.237·48	6.847.823.950·36	- 188.129.712
А всичко:			
Склочени бюджетни упражнения	—	—	—
Извънбюджетни сметки:			
Взаимнообразно отпуснати суми	—	—	—
Фондъ „Погасяване дълга на държавата къмъ Българската нар. банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Съкровищни бонове	—	—	—
Приходи отъ насичане на монети	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—
1933/1934 финансова година.			
Редовенъ бюджетъ на държавата	4.986.954.526·86	5.170.235.843·20	- 183.281.316·3
Извънредни кредити за разходи по войните	98.289.000·—	212.253.034·26	- 113.964.034·2
Извънредни кредити за разни мъроприятия	13.133.667·—	9.631.733·—	+ 3.501.934·-
Всичко	5.098.377.193·86	5.392.120.610·46	- 293.743.416·6
Бюджетъ на Главната дирекция на железните и пристанищата	1.276.086·741·—	1.103.778.170·—	+ 172.308.571·-
Извънреденъ бюджетенъ кредитъ къмъ бюджета на Главната дирекция български държавни железнини	29.781.693·—	47.615.392·—	- 17.833.699·-
Всичко	1.305.868.434·—	1.151.393.562·—	+ 154.474.872·-
Извънреденъ кредитъ за оформяване стари разходи	—	63.743.572·30	- 63.743.572·3
По неоформените разходи:			
а. Върнати суми изплатени през минали години	6.404.245.627·86	6.607.257.744·76	- 203.012.116·9
б. Изплатени и останали неоформени по текущия бюджетъ	{ 63.743.572·30 45.569.607·67 —	{ — — 90.290.044·—	+ 63.743.572·3 + 45.569.607·6 - 90.290.044
Всичко	109.313.179·97	90.290.044·—	+ 19.023.135·9
А всичко по бюджета	6.513.558.807·83	6.697.547.788·76	- 183.988.980·9

Сключени бюджетни години						По сметката на държавното съкровище	
Сключени бюджет. упражнения	Неоформени бюджет. разходи	Извънбюджетни сметки				Да дава	Да взема
Бюджетъ на Гл. дир. на жел. и пр. Излишекъ + Дефицитъ -	Бюджетъ на Гл. дир. на жел. и пр. Оформени + Неоформени -	По редовния бюджет. и изв. бюджет. кредити Оформени + Неоформени -	По бюджета на Гл. дир. на жел. и пр. Оформени + Неоформени -	Взаимообразно отпустнати суми Върнати + Изплатени -	Бюджетни покрития Постплатили + Изплатени -		
-687.158.739·60	-	-	-	-	-	687.158.739·60	-
-	16.818.235·50	-	-	-	-	16.818.235·50	-
- 44.444.786·27	-	+ 44.444.786·27					
-	-	+ 50.743.519·17	- 41.238.950·50	- 611.194-	-	41.850.144·50	50.743.519·17
-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	+ 690.877·50	-		690.877·50
-	-	-	-	-	+ 92.610.446·85	-	92.610.446·85
-	-	-	-	-	+ 92.610.446·85	-	-
-	-	-	-	-	+ 407.970.000-	-	407.970.000-
-	-	-	-	-	+ 100.000.000-	-	100.000.000-
-	-	-	-	-	+ 3.166.021·05	-	3.166.021·05
- 4.873.011-	-	-	-	-	-	4.873.011-	-
-736.476.536·87	- 16.818.235·50	+ 53.949.354·94	- 611.194-	+ 690.977.50	+ 511.136.021·05	188.129.712·88	-
- 6.811.319.228·37	- 29.995.815·07	- 831.330.888·93	- 611.194-	-	-	-	-
-	-	-	-	- 43.070.866·39	-	-	-
-	-	-	-	-	+ 1.827.127.624·85	-	-
-	-	-	-	-	+ 2.872.872.375·15	-	-
-	-	-	-	-	+ 1.087.320.000-	-	-
-	-	-	-	-	+ 790.826.269·70	-	-
-	-	-	-	-	+ 87.864.170·84	-	-
- 6.811.319.228·37	- 29.995.815·07	- 831.330.888·93	- 611.194-	- 43.070.866·39	+ 6.666.010.440·54	1.050.317.552·22	-
-	-	- 7.716.327.992·76	-	-	+ 7.716.327.992·76	-	-
-293.743.416·60	-	-	-	-	-	293.743.416·60	-
-	+ 14.474.872-	-	-	-	-	-	154.474.872-
- 63.743.572·30	-	+ 63.743.572·30	-	-	-	-	-
-	-	+ 45.009.607·67	+ 560.000-	- 412.429-	-	-	45.569.607·67
-	-	- 89.877.615-	-	-	-	90.290.044-	-

	За отчетната година		
	Постъпили приходи	Изплатени разходи	Излишекъ + Дефицитъ -
Извънбюджетни сметки:			
По взаимообразно отпустнатите суми	421.129—	—	+ 421.129—
Фондъ „Погасяване дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	90.347.331·15	—	+ 90.347.331·15
Консолидиранъ дългъ на държавата къмъ Българската народна банка		90.347.331·15	- 90.347.331·15
Съкровищни бонове	601.916.486—	—	+ 601.916.486—
Приходи отъ насичане на монети	20.000.000—	—	+ 20.000.000—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	40.946.708·04	—	+ 40.946.708·04
Всичко . . .	753.631.654·19	90.347.331·15	+ 663.284.323·04
А всичко за 1933/1934 ф. г. . .	7.267.190.462·02	6.787.895.119·91	+ 479.295.342·11
А всичко:			
Сключени бюджетни години	—	—	—
Извънбюджетни сметки:			
Взаимообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Съкровищни бонове	—	—	—
Приходи отъ насичане на монети	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—
Всичко . . .	—	—	—
А всичко за 1933/1934 ф. г. . .	—	—	—
1934 бюджетна година			
Редовенъ бюджетъ на държавата	3.713.292.423·92	3.800.057.114·85	- 86.764.690·93
Извънредни кредити за разходи по войните и др.	282.854.625—	356.287.978—	- 73.433.353—
Извънредни кредити за разни мъроприятия	7.700.123—	10.573.965—	- 2.873.842—
Всичко . . .	4.003.847.171·92	4.166.919.057·85	- 163.071.885·93
Бюджетъ на Главната дирекция на железнниците и пристанищата	915.498.531—	778.809.830·44	+ 136.688.700·56
Извънредни кредити къмъ бюджета на Главната дирекция на железнниците и пристанищата	35.445.529—	38.887.639—	- 3.442.110—
Всичко . . .	950.944.060—	817.697.469·44	+ 133.246.590·56
Извънредни кредити за оформяване стари разходи	—	10.851.052·82	- 10.851.052·82
По неоформените разходи:			
а) Върнати суми изплатени презъ минали години	4.954.791.231·92	4.995.467.580·11	- 40.676.348·19
б) Изплатени и останали неоформени	{ 10.851.052·82 61.882.393·65	— —	+ 10.851.052·82 + 61.882.393·65
Всичко . . .	72.733.446·47	70.460.546·56	+ 2.272.899·91
А всичко по бюджета . . .	5.027.525.678·39	5.065.929.126·67	- 38.403.448·28
Извънбюджетни сметки:			
По взаимообразно отпустнатите суми	—	8.156.569·50	- 8.156.569·50
По фондъ „Погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	84.705.559—	—	+ 84.705.559—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	84.705.559—	- 84.705.559—
Съкровищни бонове	—	141.242.545—	- 141.242.545—
Приходи отъ насичане на монети	364.772.986—	—	+ 364.772.986—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	13.149.528—	—	+ 13.149.528—
Всичко . . .	462.628.073—	234.104.673·50	+ 228.523.399·50
А всичко за 1934 бюджетна година . . .	5.490.153.751·39	5.300.033.800·17	+ 190.119.951·22
А всичко:			
Сключени бюджетни упражнения	—	—	—
Извънбюджетни сметки:			
Взаимообразни отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Съкровищни бонове	—	—	—
Приходи отъ насичане монети	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—
Всичко . . .	—	—	—
1935 бюджетна година			
Редовенъ бюджетъ на държавата	5.399.104.646·35	5.497.532.111·87	- 98.427.465·43
Извънредни бюджетни кредити за разходи по войните	175.296.294—	283.644.221—	- 108.347.927—
Извънредни бюджетни кредити за разни мъроприятия	87.632.389—	85.355.359—	+ 2.277.030—
Всичко . . .	5.662.033.329·35	5.866.531.691·78	- 204.498.362·41

С к л о ч е н и б ю д ж е т н и г о д и н и

Сключени бюджетни упражнения		Неоформени бюджетни разходи		Извънбюджетни сметки		По сметката на държавното съкровище	
Бюджетът на редовния бюджет, и извънредни кредити и пр.	Бюджетът на жел. и изв. бюджет, кредити и пр.	По редовния бюджет, и изв. бюджет, кредити Оформени + Неоформени	По бюджета на Гл. дир. на жел. и изв. бюджет, кредити Оформени + Неоформени	Взаимнообразно отпустнати суми Върнати + Изплатени -	Бюджетни покрития Постъпили + Изплатени -	Да дава	Да взема
'едов. бюджетът и извънредни бюджетни кредити Излишекъ + Дефицитъ -	Бюджетът на жел. и изв. бюджет, кредити и пр. Излишекъ + Дефицитъ -			+ 421.129 -	-	-	421.129 -
		-	-	-	+ 90.347.331.15	-	90.347.331.15
		-	-	-	- 90.347.331.15	-	-
		-	-	-	+ 601.916.486 -	-	601.916.486 -
		-	-	-	+ 20.000.000 -	-	20.000.000 -
		-	-	-	+ 40.946.708.04	-	40.946.708.04
-357.486.988.90	+154.474.872 -	+ 18.875.564.97	+ 147.571 -	+ 421.129 -	+ 662.863.194.04	-	479.295.342.11
- 7.168.806.217.27	+124.479.056.93	-812.455.323.96	- 463.623 -	-	-	-	-
	-	-	-	- 42.649.737.39	-	-	-
	-	-	-	-	+ 1.917.474.956 -	-	-
	-	-	-	-	+ 2.782.525.044 -	-	-
	-	-	-	-	+ 1.689.236.486 -	-	-
	-	-	-	-	+ 810.826.267.0	-	-
	-	-	-	-	+ 128.810.878.88	-	-
- 7.168.806.217.27	+124.479.056.93	-812.455.323.96	- 463.623 -	- 42.649.737.39	+ 7.328.873.634.58	571.022.210.11	-
			- 7.899.895.844.69		+ 7.899.895.844.69		
-163.071.885.93	-	-	-	-	-	163.071.885.93	-
- 10.851.052.82	+133.246.590.56	-	-	-	-	-	133.246.590.56
	-	+ 10.851.052.82	-	-	-	-	-
		↑					
		+ 61.565.154.65	+ 317.239 -	-	-	-	61.882.393.65
		- 63.085.108.56	- 7.375.438 -	-	-	70.460.546.56	-
		-	-	- 8.156.569.50	-	-	8.156.569.50
		-	-	-	+ 84.705.559 -	-	84.705.559 -
		-	-	-	+ 84.705.559 -	-	84.705.559 -
		-	-	-	- 141.242.545 -	-	141.242.545 -
		-	-	-	+ 364.772.986 -	-	364.772.986 -
		-	-	-	+ 13.149.528 -	-	13.149.528 -
-173.922.938.75	+133.246.590.56	+ 9.331.098.91	- 7.058.199 -	- 8.156.569.50	+ 236.679.969 -	-	190.119.951.22
- 7.342.729.156.02	+257.725.647.49	-803.124.225.05	- 7.521.822 -	-	-	-	-
	-	-	-	- 50.806.306.89	-	-	-
	-	-	-	-	+ 2.002.180.515 -	-	-
	-	-	-	-	+ 2.697.819.485 -	-	-
	-	-	-	-	+ 1.547.993.941 -	-	-
	-	-	-	-	+ 1.175.599.255.70	-	-
	-	-	-	-	+ 141.960.406.88	-	-
- 7.342.729.156.02	+257.725.647.49	-803.124.225.05	- 7.521.822 -	- 50.806.306.89	+ 7.565.553.603.58	380.902.258.89	-
			- 7.946.455.862.47		+ 7.946.455.862.47		
-204.498.362.43	-	-	-	-	-	204.498.362.43	-

	За отчетната година		
	Постъпили приходи	Изплатени разходи	Излишекъ + Дефицитъ -
Бюджетъ на Главната дирекция на железниците и пристанищата	1.214.697.979—	1.206.521.140—	+ 8.176.839—
Извънредни кредити къмъ бюджета на дирекцията	7.306.770—	7.306.632—	+ 138—
Всичко	1.222.004.749—	1.213.827.772—	+ 8.176.977—
Извънреденъ кредитъ за оформяване стари разходи	—	207.104.639·86	— 207.104.639·86
По неоформените бюджетни разходи:	6.884.038.078·35	7.287.464 103·64	— 403.426.025·25
а. Върнати суми, изплатени презъ минали години	{ 207.104.639·86	—	+ 207.104.639·86
б. Изплатени и останали неоформени	78.516.725·99	—	+ 78.516.725·99
Всичко	—	64.565.539·45	— 64.565.539·45
Всичко по бюджета	285.621.365·85	64.565.539·45	+ 221.055.826·40
Извънбюджетни сметки:	7.169.659.444·20	7.352.029.643·09	— 182.370.198·85
По взаимнообразно отпустнатите суми	4.217.438·55	13.200.000—	— 8.982.561·45
По фонда за погашени дълга на държавата къмъ Българската народна банка	26.540.278—	—	+ 26.540.278—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	26.540.278—	— 26.540.278—
Съкровищни бонове	716.125.016—	332.914.802—	+ 383.210.214—
Приходи отъ анулирани съкровищни бонове	332.914.802—	—	+ 332.914.802—
Приходи отъ насичане на монети	625.600—	—	+ 625.600—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	26.286.336·55	— 26.286.336·55
Всичко	1.080.423.134·55	398.941 416·55	+ 681.481.718—
А всичко за 1935 бюджетна година	8.250.082.578·75	7.750.971·059·64	+ 499.111.519.11
А всичко:	—	—	—
Сключени бюджетни упражнения	—	—	—
Извънбюджетни сметки:	—	—	—
Взаимнообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Съкровищни бонове	—	—	—
Приходи отъ насичане на монети	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—
—	—	—	—
1936 бюджетна година	—	—	—
Редовенъ бюджетъ на държавата	6.469.389.112·48	6.142.925.509·81	+ 326.463.602·67
Извънредни бюджетни кредити	90.434.373—	94.583.608—	— 4.149.235—
Всичко	6.559.823.485·48	6.237.509.117·81	+ 322.314.367·67
Бюджетъ на Главната дирекция на железниците и пристанищата	1.362.246.439—	1.360.992.040—	+ 1.254.399—
Извънредни кредити къмъ бюджета на дирекцията	6.627.735—	7.859.743—	— 1.232.008—
Всичко	1.368.874.174—	1.368.851.783—	+ 22.391—
Извънреденъ кредитъ за оформяване стари разходи	—	36.457.635·13	— 36.457.635·13
По неоформените бюджетни разходи:	7.928.697.659·48	7.642.818.535·94	+ 285.879.123·54
а. Върнати суми, изплатени презъ минали години	{ 36.457.635 13	—	+ 36.457.635·13
б. Изплатени и останали неоформени по текущи бюджети	84.178.935—	—	+ 84.178.935—
Всичко	—	40.908.402·79	— 40.908.402·79
Всичко по бюджета	120.636.570·13	40.908.402·79	+ 79.728.167·34
Извънбюджетни сметки:	8.049.334.229·61	7.683.726.938·73	+ 365.607.290·88
По взаимнообразно отпустнатите суми	18.724.517·93	—	+ 18.724.517·93
По фонда за погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	+ 119.815.957—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	119.815.957—	—	+ 880.184.043—
Съкровищни бонове	880.184.043—	—	— 1.143.584.111—
Приходи отъ анулирани съкровищни бонове	—	1.143.584.111—	+ 93.084.111—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	93.084.111—	—	+ 9.329.221·63
Постъпления отъ 3 и 5% заемъ 1936 година	9.329.221·63	—	+ 6.441.349—
Всичко	6.441.349—	—	—
Всичко	1.127.579.199·56	1.143.584.111—	— 16.004.911·44
А всичко за 1936 бюджетна година	9.176.913.429·17	8.827.311.049·73	+ 349.602.379·44

¹⁾ Върната сума по закрити фондове, съ сумите на разписките по които не е била задължена сметката на държавното съкровище, а отдельната сметка на фонда при Българската народна банка. Същите суми съз записани на разходъ по бюджета на кредитите на който съз били бюджетно оформени разходите.

Сключени бюджетни години		По сметката на държавното съкровище					
получени бюджет. упражнения	Неоформени бюджет. разходи	Извънбюджетни сметки				Да дава	Да взема
ев. бюджетът зъвнредни ж. кредити лишекъ + фицитъ -	Бюджетъ на Гл. дир. на жел. и пр. Излишекъ + Deficitъ -	По редовния бюджет. изв. бюджет. кредити Оформени + Неоформени	По бюджета на Гл. дир. на жел. и пр. Оформени + Неоформени	Взаимнообразно отпустнати суми Върнати + Изплатени -	Бюджетни покрития Постъпили + Изплатени -		
—	+ 8.176.977—	—	—	—	—	—	8.176.977—
07.104.639·86	—	+ 207.104.639·86	—	—	—	—	—
		↑					
		+ 74.475.660.99	+ 4.041.065—	—	—	—	78 516.725·99
		— 64.425.539·45	— 140.000—	—	—	64.565.539·45	—
		—	—	— 8.982.561·45	—	8.982.561·45	—
		—	—	—	+ 26.540.278—	—	26.540.278—
		—	—	—	— 26.540.278—	—	383.210.214—
32.914.802—	—	—	—	—	+ 383.210.214—	—	332.914.802—
		—	—	—	— 625.600—	—	625.600—
		—	—	—	+ 26.286.336·55	26.286.336·55	—
78.688.200·29	+ 8.176.977—	+ 217.154.761·40	+ 3.901.065—	— 8.982.561·45	+ 357.549.477·45	—	499.111.519·11
6.421.417.356·31	+ 265.902.624·49	— 585.969.463·65	— 3.620.757—	—	—	—	—
	—	—	—	— 59.788.868·34	—	—	—
		—	—	—	+ 2.028.720.793—	—	—
		—	—	—	+ 2.671.279.207—	—	—
		—	—	—	+ 1.931.204.155—	—	—
		—	—	—	+ 1.176.224.855·70	—	—
		—	—	—	+ 115.674.070·33	—	118.209.260·22
6.421.417.356·31	+ 265.902.624·49	— 585.969.463·65	— 3.620.757—	— 59.788.868·34	+ 7.923.103.081·03	—	118 209.260 22
		—	—	— 7.804.893.820·81	↑		
122.314.367·67	—	—	—	—	—	—	322.314.367·67
	+ 22.391—	—	—	—	—	—	22.391—
36.457.635·13	—	+ 36.457.635·13	—	—	—	—	—
		↑					
1.089.748·— ¹⁾	—	+ 79.554.930·—	+ 3.534.257—	—	—	—	84.178.935—
		— 40.908.402·79	—	—	—	40.908.402·79	—
		—	—	+ 18.724.517·93	—	—	18.724.517·93
		—	—	—	+ 119.815.957—	—	119.815.957—
		—	—	—	+ 880.184.043—	—	880.184.043—
		—	—	—	- 1.143.584.111—	1.143.584.111—	—
93.084.111·—	—	—	—	—	+ 9.329.221·63	—	93.084.111·—
		—	—	—	+ 6.441.349—	—	9.329.221·63
		—	—	—	—	—	6.441.349—
380.030.591·54	+ 22.391—	+ 75.104.162·34	+ 3.534.257—	+ 18.724.517·93	- 127.813.540·37	—	349.602.379·44

	За отчетната година		
	Постъпили приходи	Изплатени разходи	Излишекъ + Дефицитъ -
А всичко:			
Сключени бюджетни упражнения	—	—	—
Извънбюджетни сметки:			
Взаимнообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погасяване дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Съкровищни бонове	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—
Приходи отъ насичане на монети	—	—	—
Постъпления отъ 3 и 5% държавенъ заемъ 1936 г.	—	—	—
	—	—	—
1937 бюджетна година			
Редовенъ бюджетъ на държавата	7.679.239.454·33	7.083.383.471·73	+ 595.855.982·
Извънредни бюджетни кредити	57.637.854·—	59.210.156·—	- 1.572.302·
Всичко	7.736.877.308·33	7.142.593.627·73	+ 594.283.680·
Бюджетъ на Главната дирекция на желѣзниците и пристанищата	1.668.855.216·78	1.619.644.550·—	+ 49.210.666·
Извънредни бюджетни кредити къмъ бюджета на дирекцията	412.000·—	565.183·—	- 153.183·
Всичко	1.669.267.216·78	1.620.209.733·—	+ 40.057.483·
Извънреденъ кредитъ за оформяне стари разходи	—	28.383.593·04	- 28.383·593·
	9.406.144.525·11	8.791.186.953.77	+ 614.957.571·
По неоформените бюджетни разходи:			
а. Върнати суми, изплатени презъ минали години	{ 28.383.593·04	—	+ 28.383·593·
б. Изплатени и останали неоформени	52.086.799·56	—	+ 52.086.799·
	—	83.984·—	- 83.984·
Всичко	80.470.392·60	83.984·—	+ 80.386.408·
Всичко по бюджета	9.486.614.917·71	8.791.270.937·77	+ 695.343.979·
Извънбюджетни сметки:			
По взаимнообразно отпустнатите суми	{ 784.006·95	—	+ 784.006·
По фонда за погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка	32.223.359·96 ²⁾	32.223.359·96 ²⁾	- —
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	56.719.329·—	—	+ 56.719.329·
Съкровищни бонове	—	56.719.329·—	- 56.719.329·
Приходи отъ анулирани съкровищни бонове	163.928.507·—	—	- 163.928.507·
Депозирани суми по службата на държавните заеми	88.785.924·—	—	+ 88.785.924·
Остатъкъ отъ 3 и 5% вътрешенъ заемъ 1936 г.	—	105.775·39	- 105.775·
	—	6.441·349·—	- 6.441.349·
Всичко	178.512.619·91	259.418.320·35	- 80.905.700·
Всичко за 1937 бюджетна година	9.665.127.537·62	9.050.689.258·12	+ 614.438.279·
А всичко:			
Сключени бюджетни упражнения	—	—	—
Извънбюджетни сметки:			
Займнообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погасяване дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Съкровищни бонове	—	—	—
Приходи отъ насичане на монети	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—
	—	—	—

¹⁾ Върнати суми по закрити фондове, съ сумите по разписките на които не е била задължена сметката на държавното съкровище, а отдельната сметка на фонда при Българската народна банка. Същите суми са разписани на разходъ по редовния бюджетъ отъ кредитите на които са бюджетно оформлени разходите.

²⁾ Операции по прехраняването на отпустнатите взаимнообразно на общини за прехрана на непроизводителното население суми на Софийската окръжна постоянна комисия, къмъ неоформените бюджетни разходи, съгласно чл. 14 отъ закона за облекчение на общините и чл. 12 отъ закона за закриване на окръжните съвети.

С к л ю ч е н и б ю д ж е т н и г о д и н и						По сметката на държавното съкровище	
ючени бюджет, упражнения		Неоформени бюджет. разходи		Извънбюджетни сметки		Да дава	Да взема
св.бюджетъ звънредни ж. кредити пишекъ + фицитъ —	Бюджетъ на Гл. дир. на жел. и пр. Излишекъ + Дефицитъ —	По редовния бюдж. и изв. бюдж. кредити Оформени + Неоформени	По бюджета на Гл. дир. на жел. и пр. Оформени + Неоформени	Взаимнообраз- но отпустнати суми Върнати + Изплатени —	Бюджетни покрития Постъпили + Изплатени —		
7.041.386.764·77	+ 265.925.015·49	- 510.865.301·31	- 86.500—	- 41.064.350·41		-	-
	-	-	-	+ 2.148.536.750—		-	-
	-	-	-	+ 3.551.463.250—		-	-
	-	-	-	+ 787.620.044—		-	-
	-	-	-	+ 125.003.291·96		-	-
	-	-	-	+ 1.176.224.855·70		-	-
	-	-	-	+ 6.441.349—		-	-
7.041.386.764·77	+ 265.925.015·49	- 510.865.301·31	- 86.500—	- 41.064.350·41	+ 7.795.289.540·66	-	467.811.639·66
			- 7.327.477.901—		↑		
20.593.017—	-	-	-	-	-	- 420.593.017—	-
94.283.680·60	-	-	-	-	-	-	594.283.680·60
	+ 49.057.483·78	-	-	-	-	-	49.057.483·78
28.383.593·04	-	+ 28.383.593·04	-	-	-	-	-
		↑					
+ 206.059—	-	+ 51.880.740·56	-	-	-	- 83.984—	52.086.799·56
		83.984—	-	-	-		
4.307.777·70	-	- 27.915.582·26	-	+ 784.006·95	-	-	784.006·95
			-	+ 32.223.359·96	-	-	-
			-	-	+ 56.719.329—	-	56.719.329—
			-	-	- 56.719.329—	-	-
			-	-	- 163.928.507—	-	163.928.507—
			-	-	- 105.775·39	-	88.785.924—
			-	-	- 6.441.349—	-	-
129.991.275·86	+ 49.057.483·78	+ 52.264.767·44	-	+ 33.007.366·91	- 170.475.631·39	-	193.845.262·50
6.811.395·488·91	+ 314.982.499·27	- 458.600.533·97	- 86.500—	-	-	-	-
			-	- 8.056.983·50	-	-	-
			-	-	-	-	-
			-	+ 2.205.256.079—	-	-	-
			-	+ 3.494.743.921—	-	-	-
			-	+ 623.691.537—	-	-	-
			-	+ 1.176.224.855·70	-	-	-
			-	+ 124.897.516.57	-	-	-
6.811.395.488·91	+ 314.982.499·27	- 458.600.533·97	- 86.500—	- 8.056.983·50	+ 7.624.813.909·27	-	666.656.902·16
			- 6.963.157.007·11		↑		

	За отчетната година		
	Постъпили приходи	Изплатени разходи	Излишекъ + Дефицитъ -
1938 бюджетна година			
Редовенъ бюджетъ на държавата	7.686.619.863—	7.072.827.422'61	+613.792.440—
Извънредни бюджетни кредити	16.032.083—	30.028.915—	- 13.996.832—
Всичко	7.702.651.946—	7.102.856.337'61	+599.795.608—
Бюджетъ на Главната дирекция на желязниците и пристанищата	2.162.788.136—	2.132.638.672—	+ 30.149.464—
Извънредни кредити къмъ бюджета на дирекцията	59.000—	475.026—	- 416.026—
Всичко	2.162.847.136—	2.133.113.695—	+ 29.733.438—
Извънреденъ кредитъ за оформяване стари разходи	—	99.208.739.19	- 99.208.739—
По неоформените бюджетни разходи:	9.865.499.082—	9.335.178.774'80	+530.320.307—
а. Върнати суми, изплатени презъ минали години	99.208.739'19	—	+ 99.208.739—
б. Изплатени и останали неоформени	2.355.581'17	—	+ 2.355.581—
Всичко	101.564.320'36	119.771.833—	- 18.207.512—
Извънбюджетни сметки:	9.967.063.402'36	9.454.950.607'80	+512.112.794—
По взаимнообразно отпустнати суми	2.585.839.50	—	+ 2.585.839—
По фонда за „Погасяване дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	53.355.312—	—	+ 53.355.312—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	53.355.312—	- 53.355.312—
Съкровищни бонове	—	94.825.512—	- 94.825.512—
Приходи отъ анулирани съкровищни бонове	19.625.512—	—	+ 19.625.512—
Депозирани суми по държавни заеми	—	16.650.943'67	- 16.650.943—
Всичко	75.566.663'50	164.831'767'67	- 89.265.104.1—
Всичко за 1938 бюджетна година	10.042.630.065'86	9.619.782.375'47	+422.847.690—
Всичко:			
Сключени бюджетни упражнения	—	—	—
Извънбюджетни сметки:	—	—	—
Взаимнообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погасяване дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Съкровищни бонове	—	—	—
Приходи отъ насичане монети	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—

¹⁾ Използвани и внесени на приходъ по редовния бюджетъ излишъци отъ сключени бюджети — 402.109.874 л. и 8.799'25 л. по изпр. операции за с/ка на сключечните бюджети.

²⁾ Използвани и внесени на приходъ по редовния бюджетъ на Главната дирекция на желязниците и пристанищата — 49.057.484 л.

С к л ю ч е н и б ю д ж е т н и г о д и н и							По сметката на държавното съкровище	
ключени бюджет. упражнения	Неоформени бюджет. разходи	Извънбюджетни сметки						
дов. бюджетъ извънредни дъж. кредити злишекъ + ефидентъ —	Бюджетъ на Гл. дир. на жел. и пр. Излишекъ + Дефицитъ —	По редовния бюдж. и изв. бюдж. кредити Оформени + Неоформени —	По бюджета на Гл. дир. на жел. и пр. Оформени + Неоформени —	Взаимнообраз- но отпустнати суми Върнати + Изплатени —	Бюджетни покрития Постъпили + Изплатени —	Да дава	Да взема	
102.118.673·25 ¹⁾	—	—	—	—	—	— 402.118.673·25	—	
99.795.608·39	—	—	—	—	—	—	599.795.608·39	
—	— 49.057.484·— ²⁾	—	—	—	—	49.057.484·—	—	
—	+ 29.733.438·—	—	—	—	—	—	29.733.438·—	
99.208.739.19	—	+ 99.208.739·19	—	—	—	—	—	
—	—	↑	—	—	—	—	—	
—	—	+ 2.355.581·17	—	—	—	—	2.355.581·17	
—	—	— 119.771.833·—	—	—	—	119.771.833·—	—	
—	—	—	—	+ 2.585.839·50	—	—	2.585.839·59	
—	—	—	—	—	+ 53.355.312·—	—	53.355.312·—	
—	—	—	—	—	— 53.355.312·—	—	—	
19.625.512·—	—	—	—	—	— 94.825.512·—	—	94.825.512·—	
—	—	—	—	—	— 16.650.943·67	—	16.650.943·67	
—	—	—	—	—	—	—	—	
118.093.707·95	— 19.324.046·—	— 18.207.512·64	—	+ 2.585.839·50	— 111.476.455·67	28.328.466·86	—	
- 6.693.301.780·96	+ 295.658.453·27	— 476.808.046·61	— 86.500·—	—	—	—	—	
—	—	—	—	— 5.471.144·—	—	—	—	
—	—	—	—	—	+ 2.258.611.391·—	—	—	
—	—	—	—	—	+ 3.441.388.609·—	—	—	
—	—	—	—	—	+ 528.866.025·—	—	—	
—	—	—	—	—	+ 1.176.224.855·70	—	—	
—	—	—	—	—	+ 108.246.572·90	—	—	
- 6.693.301.780·96	+ 295.658.453.27	— 476.808.046·61	— 86.500·—	— 5.471.144·—	+ 7.513.337.453·60	—	633.328.435·30	
		— 6.880.009.018·30		↑				

ТАБЛИЦА

за начина на използване реализираните излишета по бюджетите от 1936 г. до 1940

	Редовенъ бюджетъ и извънредни кредити	Бюджетъ на Гл. дир. на желъзн. и пр.	Всич
Остатъкъ отъ суми по сконтириани съкровищни бонове и отъ др. извънбюджетни сръдства на съкровището, следъ покриване на дефицитъ по сключените бюджети въ края на 1935 бюджетна година	+118.209.260·22	—	—
1936 година.			
Излишекъ по редовния бюджетъ на държавата . . . . . +326.463.602·67 Дефицитъ по извънредните кредити . . . . . -40.606.870·13 Спада се разходът по кредита за бюджетно офор- мяване на разходи отъ минали години . . . . . +36.457.635·13 — 4.149.235—	+322.314.367·67		
Спадатъ се изплатените разходи по разписки и смѣтки, останали неоформени като разходи по бюджета . . . . . — 40.908.402.79 Остава излишекъ . . . . . +281.405.964·88 Прибавя се приходът отъ върнати суми, изтеглени срещу раз- писки и по смѣтки презъ минали години . . . . . + 80.644.678— Или остава общъ разполагаемъ касовъ излишекъ . . . . . +362.050.642·88 Излишекъ по бюджета на Главната дирекция на желъзниците и пристанищата . . . . . + 1.254.399— Дефицитъ по извънредните кредити . . . . . — 1.232.008—	+362.050.642·88	—	
Прибавя се приходът отъ върнати суми, изтеглени срещу разписки- презъ минали години . . . . . + 22.391— Остава излишекъ . . . . . + 3.534.257— Разходи по изплатени съкровищни бонове . . . . . — 50.500.000— Постапили приходи отъ върнати взаимообразно отпустнати отъ съкровището презъ минали години суми и депозирани такива суми по службата на държавните и гарантирани заеми . . . . . + 34.495.088·56 Повече разходи . . . . . — 16.004.911·44	+ 3.556.648—		
Използвана часть отъ излишека, внесена на приходъ по бюджета за 1937 г. . . . . • Оставатъ свободни	+464.254.991·66 — 420.593.017— + 43.661.974·66	+ 3.556.648— — + 3.556.648—	+ 467.811.6 — 420.593 0 + 47.218.6
1937 година.			
Излишекъ по редовния бюджетъ на държавата . . . . . +595.855.982·60 Дефицитъ по извънредните кредити . . . . . -29.955.895.04 Спада се разходът по кредита за бюджетно офор- мяване на разходи отъ минали години . . . . . +28.383.593.04 — 1.572.302—	+594.283.680·60		
Спадатъ се изплатените разходи по разписки и смѣтки, останали неоформени като разходи на бюджета . . . . . — 83.984— Остава излишекъ . . . . . +594.199.696·60 Прибавя се приходът отъ върнати суми, изтеглени срещу раз- писки и по смѣтки презъ минали години . . . . . + 52.086.799·56 Остава общъ разполагаемъ касовъ излишекъ . . . . . +646.286.496·16 Излишекъ по бюджета на Главната дирекция на желъзниците и пристанищата . . . . . + 49.210.666·78 Дефицитъ по извънредните бюджетни кредити . . . . . — 153.183—	+646.286.496·16	—	
Разходи по изплатени съкровищни бонове, върнати депозирани суми презъ минали години и др. . . . . — 81.689.707·39 Приходи отъ върнати взаимообразно отпустнати суми презъ ми- нали години . . . . . + 784.006·95 Повече разходи . . . . . — 80.905.700·44		+49.057.483·78	
Използвана часть отъ излишека, внесена на приходъ по редовните бюджети за 1938 г. • Оставатъ свободни	+609.042.770·38 — 402.118.673·25 +206.924.097·13	+52.614.131·78 — 49.057.484— + 3.556.647·78	+661.656.90 — 451.176.15 +210.480.74

	Редовенъ бюджетъ и извънредни кредити	Бюджетъ на Глав. дир. на железн. и пр.	Всичко
1938 година.			
изшекъ по редовния бюджетъ на държавата . . . . . +613.792.340·39			
ицить на извънредните кредити . . . . . -113.205.571·19			
да се разходът по кредита за бюджетно офор- мяване на разходи отъ минали години . . . . . + 99.208.739·19 - 13.996.832-			
	+599.795.608·39		
датъ се изплатени разходи по разписки и по сметки останали неоформени като разходи по бюджета . . . . . -119.771.833-			
Остава излишекъ . . . . . +480.023.775·39			
бавя се приходът отъ върнати суми, изтеглени срещу раз- писки и по сметки презъ минали години . . . . . + 2.355.581·17			
иава общъ разполагаемъ касовъ излишекъ . . . . . +482.379.356·56	+ 482.379.356·56		
ишекъ по бюджета на Главната дирекция на железнниците и пристанищата . . . . . + 30.149.464- - 416.026			
ицить по извънредните кредити	-	+ 29.733.438-	
Остава излишекъ . . . . . + 29.733.438			
ходи по изплатени съкровищни бонове . . . . . - 75.200.000			
ходи по върнати депозирани суми презъ минали години . . . . . - 16.650.943·67			
ходи отъ върнати взаимообразно отпуснати суми презъ минали години . . . . . + 2.585.839·50			
Повече разходи . . . . . - 89.265.104·17	- 89.265.104·17		
Общъ касовъ излишекъ за 1938 г. . . . . + 600.038.349·52	+ 600.038.349·52	+ 33.290.085·78	+ 633.328.435·30
1939 година.			
олзувана част отъ излишека, внесена на приходъ по редов- ните бюджети за 1939 г.	- 480.000.000-	- 29.733.000-	- 509.733.000-
оставатъ свободни . . . . . + 120.038.349·52	+ 120.038.349·52	+ 3.557.085·78	+ 123.595.435·30
ишекъ по редовния бюджетъ на държавата . . . . . + 284.650.359.82			
ицить по извънредните кредити . . . . . -106.682.332·05			
датъ се изплатениятъ разходи по кредита за бюджетно офор- мяване на разходи отъ минали години . . . . . + 99.106.531·05 - 7.575.801-			
	+277.074.558·82		
датъ се изплатени разходи по разписки и по сметки, останали неоформени като разходи по бюджета. . . . . - 4.665.203-			
Остава излишекъ . . . . . +272.409.355·82			
бавя се приходът отъ върнати суми, изтеглени срещу раз- писки и по сметки презъ минали години . . . . . + 36.060.144·97			
Остава общъ разполагаемъ касовъ излишекъ . . . . . +308.469.500·79	+ 308.469.500·79		
ишекъ по бюджета на Главната дирекция на железнниците и пристанищата . . . . . +154.351.996·08			
ицить по извънредни кредити . . . . . - 115.864-			
Остава излишекъ . . . . . +154.236.132·08			
бавя се приходът отъ върнати суми, изтеглени срещу раз- писки презъ минали години . . . . . + 86.232-			
ава общъ разполагаемъ излишекъ . . . . . +154.322.364·08			+154.322.364·08
ходи отъ сконтирали съкровищни бонове . . . . . + 6.808.712-			
ходи отъ върнати взаимообразно отпуснати суми презъ минали години . . . . . + 18.578- - 3.027.629·84			
ходи по върнати депозирани презъ минали години суми			
Повече приходи . . . . . + 3.799.660·16	+ 3.799.660·16	-	
Общъ касовъ излишекъ за 1939 г. . . . . + 432.307.510·47	+ 432.307.510·47	+157.879.449·86	+590.186.960·30
1940 година.			
олзувана част отъ излишека за разходи по извънредния кредитъ, разрешенъ съ указъ № 6/1940 г. за военни нужди	- 200.000.000-	-	
акирата част за внасяне на приходъ по редовните бюджети за 1940 г. . . . . - 70.000.000-	- 70.000.000-	- 154.200.000-	-
оставатъ свободни . . . . . + 162.307.510·47	+ 162.307.510·47	+ 3.679.449·86	+165.986.960·30

(Ето текстът на мотивите къмъ законопроекта:

„МОТИВИ

къмъ законопроекта за сключване бюджетитѣ на държавата за годинитѣ 1929/1930 до 1938 включително.

Г-да народни представители! Въ изпълнение разложението на чл. 111 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията, представяме ви законопроекта за сключване бюджетитѣ на държавата за годинитѣ 1929/1930 до 1938 включително.

(особенитѣ събития, които станаха причина за липсата презъ известенъ брой години на Народно събрание отъ избрани народни представители въ страната ни, както и особено претрупаната работа на XXIV-то обикновено Народно събрание до разпускането му, и на първата редовна сесия на настоящето XXV обикновено Народно събрание, на които предстоеше важна и трудна задача за приемането на значителънъ брой закони, които изключителнитѣ времена, презъ които живѣхъ, наложиха, не дадоха възможностъ за навременното внасяне и разглеждане на законитѣ за сключване бюджетитѣ на държавата.

Въ отдѣлна брошура е дадена таблица за начина, по който сѫ били покривани установенитѣ дефицити и използвани реализираниятѣ излишници по бюджетитѣ. Крагкитѣ таблици, предметъ на чл. 112, буква „а“ до „к“, отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията, сѫ отпечатани въ докладитѣ на Върховната съдебна палата до Народното събрание по изпълнението на съответнитѣ бюджети и приповтарянето имъ къмъ законопроекта се явява безпредметно.

Отчетнитѣ приходни и разходни книжа по изпълнението на бюджетитѣ сѫ изпратени въ областнитѣ и на Върховната съдебна палата, която въ пъменатитѣ по-горе доклади до Народното събрание се е произнесла по изпълнението на бюджетитѣ за всѣка една година поот-

дѣлно, дали разходитѣ сѫ произведени правилно въ кръга на разрешенитѣ бюджетни кредити и срещу редовни определени документи.

Като се има предвидъ горното, моля, ви, г-да народни представители, да разгледате и гласувате приложения законопроектъ.

Гр. София, ноемврий 1940 г.

Министъръ на финансите: Д. Божиловъ)

Председателъ Никола Логофетовъ: Нѣма записани оратори. Ще гласувамъ.

Които приематъ на първо четене законопроекта за сключване бюджетитѣ на държавата за годинитѣ 1929/1930 до 1938 включително, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранietо приема.

Министъръ Добри Божиловъ: Моля, по спешностъ, да се гласува законопроектъ и на второ четене.

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ предложението на г-на министъра на финансите, законопроектъ, по спешностъ, да се гласува и на второ четене, моля, да вдигнатъ рѣка. Министърство, Събранietо приема.

Моля г-на декладчика да прочете законопроекта на второ четене.

Декладчикъ д-ръ Георги Рафаиловъ: (Чете)

**„ЗАКОНЪ
за сключване бюджетитѣ на държавата за годинитѣ
1929/1930 до 1938 включително.**

Чл. 1. Изпълнението на бюджетитѣ на държавата: редовенъ, извѣнреденъ и извѣнредни бюджетни кредити и отдѣленъ бюджетъ на Главната дирекция на желеziниците и пристанищата, за годинитѣ 1929/1930 до 1938 включително, сѫ дали резултатитѣ, изложени въ приложената къмъ настоящия законъ таблица.

Приложение къмъ ч.

ТАБЛИЦА

за резултатитѣ отъ изпълнението бюджетитѣ на държавата за годинитѣ 1929/1930 до 1938 вкл.

БЮДЖЕТИ	Приходи		Разходи		Равносметки	
	предвидени	постъпили	разрешени	изплатени	излишъкъ	дефицит
1929/1930						
Редовенъ бюджетъ на държавата . . .	6.740.150.000—	6.712.728.795·80	7.430.021.899—	6.768.890.218·57	—	56.161.42
Извѣнреденъ бюджетъ и извѣнредни бюджетни кредити	3.680.338.507·33	3.492.278.214·40	6.830.325.520·45	3.680.338.507·33	—	188.060.29
Бюджетъ на Главната дирекция на желеziниците и пристанищата	1.193.300.000—	1.258.025.873·25	1.259·271.114—	1.150.174.066·24	107.851.807·01	—
Всичко . . .	11.613.788.507·33	11.463.032.883·45	15.519.618.533·45	11.599.402.792·14	—	136.369.90
1930/1931						
Редовенъ бюджетъ на държавата . . .	6.999.880.000—	5.597.403.470·97	7.210.353.683—	6.375.408.314·35	—	778.004.84
Извѣнреденъ бюджетъ и извѣнредни бюджетни кредити	1.812.358.000·81	838.604.257—	4.818.280.241·41	1.812.358.000·81	—	973.753.74
Бюджетъ на Главната дирекция на желеziниците и пристанищата	1.492.172.550—	1.160.266.466·82	1.600.680.801—	1.255.545.921·76	—	95.279.45
Всичко . . .	10.304.410.550·81	7.596.274.194·79	13.629.314.725·41	9.443.312.236·92	—	1.847.038.04
1931/1932						
Редовенъ бюджетъ на държавата . . .	6.400.000.000—	5.211.869.698·18	6.648.312.236—	5.822.041.290·13	—	610.171.59
Извѣнреденъ бюджетъ и извѣнредни бюджетни кредити	745.469.395·12	410.702.127—	3.063.122.240·60	745.469.395·12	—	334.767.26
Бюджетъ на Главната дирекция на желеziниците и пристанищата	1.560.021.000—	1.238.486.755·36	1.510.345.087—	1.264.236.687—	—	25.749.93
Извѣнредни бюджетни кредити къмъ бюджета на дирекцията	—	—	18.000.000—	—	—	—
Всичко . . .	8.705.490.395·12	6.861.058.530·54	11.239.779.563·60	7.831.747.372·25	—	970.688.79
1932/1933						
Редовенъ бюджетъ на държавата . . .	6.000.000.000—	4.751.095.748·14	6.186.790.766—	5.340.302.784·20	—	589.207.03
Извѣнреденъ бюджетъ и извѣнредни бюджетни кредити	226.912.917·81	84.516.428—	2.320.542.145·48	226.912.917·81	—	142.396.48
Бюджетъ на Главната дирекция на желеziниците и пристанищата	1.393.726.000—	1.120.745.954·50	1.300.114.982—	1.137.881.643—	—	17.135.68
Извѣнредни бюджетни кредити къмъ бюджета на дирекцията	3.393.003—	3.710.456—	18.000.000—	3.393.003—	317.453—	—
Всичко . . .	7.624.031.920·81	5.960.068.586·64	9.825.447.893·48	6.708.490.348·01	—	748.421.76
1933/1934						
Редовенъ бюджетъ на държавата . . .	5.221.222.000—	4.986.954.526·86	5.736.256.015—	5.170.235.843·20	—	183.281.31
Извѣнредни бюджетни кредити	285.628.339·56	111.422.667—	2.475.983.227·67	285.628.339·56	—	174.205.67
Бюджетъ на Главната дирекция на желеziниците и пристанищата	1.422.400.000—	1.276.086.741—	1.265.249.191—	1.103.778.170—	172.308.571—	—
Извѣнредни бюджетни кредити къмъ бюджета на дирекцията	47.615.392—	29.781.693—	82.252.997—	47.615.392—	—	17.833.69
Всичко . . .	6.976.865.731·56	6.404.245.627·86	9.559.741.430·67	6.607.257.744·76	—	203.012.11

БЮДЖЕТИ	Приходи		Разходи		Равносметка	
	предвидени	постъпили	разрешени	изплатени	излишекъ	дефицитъ
1934						
енъ бюджетъ на държавата	3.997.500.000—	3.713.292.423·92	4.183.909.215—	3.800.057.114·85	—	86.764.690·93
тредни бюджетни кредити	377.712.995·82	290.554.748—	2.647.974.888·11	377.712.995·82	—	87.158.247·82
етъ на Главната дирекция на жезниците и пристанищата	998.550.000—	915.498.531—	905.848.736—	778.809.830·44	136.688.700·56	—
тредни бюджетни кредити къмъ бюбета на дирекцията	38.887·639—	35.445.529—	70.937.605—	38.887.639—	—	3.442.110—
Всичко . . .	5.412.650.634·82	4.954.791.231·92	7.808.670.444·11	4.995.467.580·11	—	40.676.348·19
1935						
енъ бюджетъ на държавата	5.695.120.000—	5·399.104.646·35	5.960.827.819—	5.497.532.111·78	—	98.427.465·43
тредни бюджетни кредити	576.104.219·86	262.928.683—	2.278.906.874·29	576.104.219·86	—	313.175.536·86
етъ на Главната дирекция на жезниците и пристанищата	1.298.881.463—	1.214.697.979—	1.430.538.913—	1.206.521.140—	8.176.839—	—
тредни бюджетни кредити къмъ бюбета на дирекцията	7.306.632—	7.306.770—	29.508.855—	7.306.632—	138—	—
Всичко . . .	7.577.412.314·86	6.884.038.078·35	9.699.782.461·29	7.287.464.103·64	—	403.426.025·29
1936						
енъ бюджетъ на държавата	6.526.949.000—	6.469.389.112·48	6.535.864.841—	6.142.925.509·81	326.463.602·67	—
тредни бюджетни кредити	131.041.243·13	90.434.373—	887.422.962·92	131.041.243·13	—	40.606.870·13
етъ на Главната дирекция на жезниците и пристанищата	1.393.000.000—	1.362.246.439—	1.429.277.751—	1.360.992.040—	1.254.399—	—
тредни бюджетни кредити къмъ бюджета на дирекцията	7.859.743—	6.627.735—	22.202.223—	7.859.743—	—	1.232.008—
Всичко . . .	8.058.849.986·13	7.928.697.659·48	8.874.767.777·92	7.642.818.535·94	285.879.123·54	—
1937						
енъ бюджетъ на държавата	7.308.098.081—	7.679.239.454·33	7.346.518.542—	7.083.383.471·73	595.855.982·60	—
тредни бюджетни кредити	87.593.749·04	57.637.854—	729.921.922·79	67.593.749·04	—	29.955.895.04
етъ на Главната дирекция на жезниците и пристанищата	1.643.370.000—	1.668.855.216·78	1.714.783.980—	1.619.644.550—	49.210.666·78	—
тредни бюджетни кредити къмъ бюджета на дирекцията	565.183—	412.000—	11.697.480—	565.183—	—	153.183—
Всичко . . .	9.039.627.016·04	9.406.144.525·11	9.802.921.924—	8.791.186.953·77	614.957.571·34	—
1938						
енъ бюджетъ на държавата	7.282.879.863—	7.686.619.863—	7.330.894.252—	7.072.827.422·61	613.792.440·39	—
тредни бюджетни кредити	129.237.654·19	16.032.083—	692.328.173·75	129.237.654·19	—	113.205.571·19
етъ на Главната дирекция на жезниците и пристанищата	1.926.457.484—	2.162.788.136—	2.218.212.972—	2.132.638.672—	30.149.464—	—
тредни бюджетни кредити къмъ бюджета на дирекцията	475.026—	59.000—	11.132.297—	475.026—	—	416.026—
Всичко . . .	9.339.050.027·19	9.865.499.082—	10.252.567.694·75	9.335.178.774·80	530.320.307·20	—

ТА
за приключването на бюджети

	За отчетната година		
	Постъпили приходи	Изплатени разходи	Излишък Дефицитъ
Сключени бюджетни упражнения	—	—	—
Извънбюджетни сметки:			
Взаимнообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—
Всичко	—	—	—
1929/1930 финансова година.			
Редовенъ бюджетъ на държавата	6.712.728.795·80	6.768.890.218·57	— 56.161.42·
Извънредни кредити за разходи по войните и др.	39.400—	218.445.049·64	— 218.405.64·
Изванреденъ бюджетъ		15.499.482·29	— 15.499.48·
Извънреденъ кредитъ за изплащане 90% от имотите на бъжанците	841.298.000—	841.298.000—	—
Извънреденъ кредитъ за 7½% стабилизиционенъ заемъ	2.650.940.814·40	2.605.095.975·40	+ 45.844.83·
Всичко	10.205.007.010·20	10.449.228.725·90	— 244.221.71·
Бюджетъ на Главната дирекция на железниците и пристанищата	1.258.025.873·25	1.150.174.066·24	+ 107.851.80·
По неоформените разходи:			
а. Върнати суми изплатени презъ минали години	116.930.190·45	—	+ 116.930.19·
б. Изплатени и останали неоформени	—	37.289.988·25	— 37.289.98·
Всичко	116.930.190·45	37.289.988·25	+ 79.640.20·
А всичко по бюджета	11.579.963.073·90	11.636.692.780·39	— 56.729.70·
Извънбюджетни сметки:			
По взаимнообразно отпустнатите суми	2.562.577—	—	+ 2.562.57·
По фондъ „Погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	266.794.884—	—	+ 266.794.88·
По дълга на държавата къмъ Българската народна банка	—	266.794.884—	— 266.794.88·
Невнесени във съкр. приходи на фондъ „Съдебни сгради“ и „Затворно дѣло“	—	23.070.847·74	— 23.070.84·
Всичко	269.357.461—	289.865.731·74	— 20.508.27·
Всичко за 1929/30 ф. г.	11.849.320.534·90	11.926.558.512·13	— 77.237.97·
А всичко:			
Сключени бюджетни години	—	—	—
Извънбюджетни сметки:			
Взаимнообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погасяване дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—
—	—	—	—
1930/1931 финансова година.			
Редовенъ бюджетъ на държавата	5.597.403.470·97	6.375.408.314·35	— 778.004.84
Извънредни кредити за разходи по войните и др.	—	163.725.467·86	— 163.725.46
Извънреденъ бюджетъ	—	8.669.382—	— 8.669.38
Извънреденъ кредитъ за изплащане 90% от имотите на бъжанците	459.358.000—	459.358.000—	—
Извънреденъ кредитъ за 7½% стабилизиционенъ заемъ	379.246.257—	370.669.607—	+ 8.576.65
Всичко	6.436.007.727·97	7.377.830.771·21	— 941.823.04
Бюджетъ на Главната дирекция на железниците и пристанищата	1.160.266.466·82	1.255.545.921·76	— 95.279.45
Извънреденъ кредитъ за оформяване стари разходи	7.596.274.194·79	8.633.376.692·97	— 1.037.102.49
—	—	809.935.543·95	— 809.935.54
Всичко	7.596.274.194·79	9.443.312.236·92	— 1.847.038.04
По неоформените разходи:			
а. Върнати суми изплатени презъ минали години	807.429.074·48	—	+ 807.429.07
б. Изплатени и останали неоформени	—	159.560.933·13	— 159.560.93
Всичко	807.429.074·48	159.560.933·13	+ 647.863.14
А всичко по бюджета	8.403.703.269.27	9.602.873.170·05	— 1.199.169.90

ПИЦА

а 1929/1930 до 1938 бюджетни години

Сключени бюджетни години		Извънбюджетни сметки				По сметката на държавното съкровище	
Сключени бюджетни упражнения	Неоформени бюджетни разходи	По редовния бюджет и изв. бюджет кредити Гл. дир. на жел. и пр. Оформени + Неоформени -	По бюджета на Гл. дир. на жел и пр. Оформени + Неоформени -	Взаимно образно отпуснати суми Върнати + Изплатени -	Бюджетни покрития Постъпили + Изплатени -	Да дава	Да взема
- здрав. бюджетъ извънредни издх. кредити излишекъ + дефицитъ -	Бюджетъ на Гл. дир. на жел. и пр. Излишекъ + Дефицитъ -	- 1.688.324.862·41	-	-	-	4.794.404.085·95	-
- 3.106.080.223·54	-	-	-	- 46.230.780.89	-	46.231.080.89	-
-	-	-	-	-	+ 1.153.903.116·-	-	1.153.903.116·-
-	-	-	-	-	+ 3.546.096.884·-	-	3.546.096.884·-
-	-	-	-	-	+ 73.247.202·11	-	73.247.202.11
- 3.106.080.223·54	-	- 1.688.324.862·41	-	- 46.230.780·89	+ 4.773.247.202·11	67.388.664.73	-
44.221.715·70	+ 107.851.807·01	-	-	-	-	244.221.715·70	107.851.807·01
-	-	+ 116.930.190·45	-	-	-	37.289.988·25	116.930.190·45
-	-	- 37.289.988·25	-	-	-	-	-
-	-	-	-	+ 2.562.577·-	-	-	2.562.577·-
-	-	-	-	-	+ 266.794.884·-	-	266.794.884·-
-	-	-	-	-	- 266.794.884·-	-	-
23.070.847·74	-	-	-	-	-	23.070.847·74	-
57.292.563·44	+ 107.851.807·01	+ 79.640.202·20	-	+ 2.562.577·-	-	77.237.977·23	-
3.373.372.786·98	+ 107.851.807·01	- 1.608.684.660·21	-	-	-	-	-
-	-	-	-	- 43.668.203·89	-	-	-
-	-	-	-	-	+ 1.420.698.000·-	-	-
-	-	-	-	-	- 3.279.302.000·-	-	-
3.373.372.786·98	+ 107.851.807·01	- 1.608.684.660·21	-	- 43.668.203·89	+ 4.773.247.202·11	144.626.641·96	-
		- 4.917.873.844·07				+ 4.917.873.844·07	
1.823.043·24	-	95.279.454·94	-	-	-	941.823.043·24	-
3.935.543.95	-	+ 807.429.074·48	-	-	-	2.506.469·47	-
-	-	↑					
-	-	- 159.453.357·13	- 107.576·-	-	-	159.560.933.13	-

	За отчетната година		
	Постъпили приходи	Изплатени приходи	Излишекъ Дефицитъ
Извънбюджетни сметки:			
По взаимообразно отпустнатите суми	234.851.25	—	+ 234.851
По фондъ „Погасяване дълга на държавата къмъ Българска народна банка“	214.875.407—	—	+ 214.875.407
Дългъ на държавата къмъ Българска народна банка	—	214.875.407—	— 214.875.407
Отъ съкровищни бонове	656.500.000—	—	+ 656.500.000
Приходи отъ насичане на монети	274.087.035—	—	+ 274.087.035
Депозирани суми по службата на държавните заеми	6.776.564.50	—	+ 6.776.564
Невнесени във държавното съкровище суми на фондъ „Съдебни сгради“ и фондъ „Затворно дъло“	—	4.639.735.26	— 4.639.735
Всичко	1.152.473.857.75	219.515.142.26	+ 932.958.711
Всичко за 1930/1931 ф. г.	9.556.177.127.02	9.822.388.312.31	— 266.211.188
А всичко:			
Сключени бюджетни години	—	—	—
Извънбюджетни сметки:			
Взаимообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Съкровищни бонове	—	—	—
Приходи отъ насичане на монети	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—
—	—	—	—
1931/1932 финансова година.			
Редовенъ бюджетъ на държавата	5.211.869.698.18	5.822.041.290.13	— 610.171.59
Извънредни кредити за разходи по войните и др.	56.598.561—	220.849.996.64	— 164.251.43
Извънреденъ бюджетъ	—	11.821.533—	— 11.821.533
Извънреденъ кредитъ за изплащане 90% отъ имотите на бълганците	224.137.500—	224.137.500—	—
Извънреденъ кредитъ за 7 1/2% стабилизационенъ заемъ	129.966.066—	141.916.592—	— 11.950.521
Всичко	5 622.571.825.18	6.420.766.911.77	— 798.195.081
Бюджетъ на Глъзвната дирекция на железнниците и пристанищата	1.238.486.755.36	1.264.236.687—	— 25.749.93
Извънреденъ кредитъ за оформяване стари разходи	—	146.743.773.48	— 146.743.777
По неоформените разходи:			
а. Върнати суми изплатени презъ минали години	146.743.773.48	—	+ 146.743.777
б. Изплатени и останали неоформени разходи	35.976.893.31	—	+ 35.976.893
Всичко	182.720.666.79	107.184.391.80	+ 75.536.277
А всичко по бюджета	7.043.779.247.33	7.938.931.764.05	— 895.152.511
Извънбюджетни сметки:			
По взаимообразно отпустнатите суми	—	328.391.25	— 328.391
По фондъ „Погасяване дълга на държавата“ къмъ Българската народна банка	98.943.771—	—	+ 98.943.771
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	98.943.771—	— 98.943.771
Съкровищни бонове	22.850.000—	—	— 22.850.000
Приходи отъ насичане на монети	416.739.234.70	—	+ 416.739.234
Депозирани суми по службата на държавните заеми	4.674.383.18	—	+ 4.674.383
Невнесени във съкровището приходи на фондъ „Съдийски сгради“ и фондъ „Подобреие затворническото дъло“	—	132.722—	— 132.722
Всичко	543.207.388.88	— 99.404.884.25	+ 443.802.501
Всичко за 1931/1932 ф. г.	7.586.986.636.21	8.038.336.648.30	— 451.350.011
А всичко:			
Сключени бюджетни упражнения	—	—	—
Извънбюджетни сметки:			
Взаимообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Съкровищни бонове	—	—	—
Приходи отъ насичане на монети	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—

Сключени бюджетни години						По сметката на държавното съкровище	
очени бюджетни упражнения	Неоформени бюджетни разходи	Извънбюджетни сметки				Да дава	Да взема
в бюджетът вънредни к. кредити ищекъ + ицитъ -	Бюджетът на Гл. дир. на жел. и пр. Излишъкъ + Дефицитъ -	По редовния бюдж. и изв. бюдж. кредити Оформени + Неоформени -	По бюджета на Гл. дир. на жел. и пр. Оформени + Неоформени -	Взаимообразно отпустнати суми	Бюджетни покрития		
639 735.26				+ 234.851.25	-	-	234.851.25
56.398.322.45	- 95.279.454.94	+ 647.975.717.35	- 107.576-	+ 234.851.25	+ 932.723.864.24	266.211.185.29	-
29.771.109.43	+ 12.572.352.07	- 960.708.942.86	- 107.576-	-	-	-	-
				- 43.433.352.64	-	-	-
				-	+ 1.635.573.407-	-	-
				-	+ 3.064.426.593-	-	-
				-	+ 656.500.000-	-	-
				-	+ 274.087.035-	-	-
				-	+ 80.023.766.61	410.837.827.25	-
29.771.109.43	+ 12.572.352.07	- 960.708.942.86	- 107.576-	- 43.433.352.64	+ 5.710.610.801.61	410.837.827.25	-
		- 6.121.448.628.86			+ 6.121.448.628.86		
.195.086.59	- 25.749.931.64	-				798.195.086.59	-
.743.773.48	-	+ 146.743.773.48				25.749.931.64	-
		↑				-	-
		+ 35.869.317.31	+ 107.576-			-	-
		- 107.184.391.80	-			107.184.391.80	35.976.893.31
				- 328.391.25	-	328.391.25	-
				-	+ 98.943.771-	-	98.943.771-
				-	+ 98.943.771-	-	-
				-	+ 22.850.000-	-	22.850.000-
				-	+ 416.739.234.70	-	-
				-	+ 4.674.383.18	-	4.674.383.18
132.722.-	-	-	-	-	-	132.722-	-
.071.582.07	- 25.749.931.64	+ 75.428.698.99	+ 107.576-	- 328.391.25	+ 444.263.617.88	451.350.012.99	-
074.842.691.50	- 13.177.579.57	- 885.280.243.87	-	-	-	-	-
		-		- 43.761.743.89	-	-	-
		-		-	+ 1.734.517.178-	-	-
		-		-	+ 2.965.482.822-	-	-
		-		-	+ 679.350.000-	-	-
		-		-	+ 690.826.269.70	-	-
		-		-	+ 84.698.149.79	862.187.839.34	-
074.842.691.50	- 13.177.579.57	- 885.280.243.87	-	- 43.761.743.89	+ 6.154.874.419.49	862.187.839.34	-
		- 7.017.062.258.83			+ 7.017.062.258.83		

	За отчетната година		
	Постъпили приходи	Изплатени разходи	Излишекъ Дефицитъ
1932/1933 финансова година.			
Редовенъ бюджетъ на държавата	4.751 095.748·14	5.340.302.784·20	— 589.207.036
Извънредни кредити за разходи по войните	—	92.847.728·54	— 92.847.728
Извънреденъ бюджетъ	—	4.828.121·—	— 4.828.121
Извънреденъ кредитъ за изплащане 90% отъ имотите на българи	41.190.000·—	41.190.000·—	—
Извънреденъ кредитъ за 7½% стабилизационенъ заемъ	43.326.428·—	43.602.282·—	— 275.854
Всичко	4.835.612.176·14	5.522.770.915·74	— 687.158.735
Бюджетъ на Главната дирекция на железнниците и пристанищата	1.120.745.954·50	1.137.881.643·—	— 17.135.688
Извънредни кредити къмъ бюджета на българските държ. железнци	3.710.456·—	3.393 003·—	+ 317.453
Всичко	1.124.456.410·50	1.141.274.646·—	— 16.818.231
Извънреденъ кредитъ за оформените стари разходи	—	44.444.786·27	— 44.444.786
По неоформените разходи:	5.960.068.586·64	6.708.490.348·01	— 748.421.761
а. Върнати суми изплатени през минали години	{ 44.444.786·27	—	+ 44.444.786
б. Изплатени и останали неоформени	50.743.519·17	—	+ 50.743.519
Всичко	95.188.305·44	41.850.144·50	+ 53.338.166
А всичко по бюджета	6.055.256.892·08	6.750.340.492·51	— 695.083.603
Извънбюджетни сметки:			
По взаимнообразно отпустнатите суми	690.877·50	—	+ 690.877
По фондъ „Погасяване дълга къмъ Българската народна банка“	92.610.446·85	—	+ 92.610.446
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	92.610.446·85	— 92.610.446
Съкровищни бонове	407.970.000·—	—	+ 407.970.000
Приходи отъ насичане на монети	100.000.000·—	—	+ 100.000.000
Депозирани суми по службата на държавните заеми	3.166.021·05	—	+ 3.166.021
Невнесени във съкровището приходи на фондъ „Съдебни сгради“ и фондъ „Подобрене затворното дѣло“	—	4.873.011·—	— 4.873.011
Всичко	604.437.345·40	97.483.457·85	— 506.953.886
А всичко за 1932/1933 фин. г.	6.659.694.237·48	6.847.823.950·36	— 188.129.711
А всичко:			
Склочени бюджетни упражнения	—	—	—
Извънбюджетни сметки:			
Взаимнообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погасяване дълга на държавата къмъ Българската нар. банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Съкровищни бонове	—	—	—
Приходи отъ насичане на монети	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—
1933/1934 финансова година.			
Редовенъ бюджетъ на държавата	4.986.954.526·86	5.170.235.843·20	— 183.281.316
Извънредни кредити за разходи по войните	98.289.000·—	212.253.034·26	— 113.964.036
Извънредни кредити за разни мъроприятия	13.133.667·—	9.631.733·—	+ 3.501.932
Всичко	5.098.377.193·86	5.392.120.610·46	— 293.743.411
Бюджетъ на Главната дирекция на железнниците и пристанищата	1.276.086·741·—	1.103.778.170·—	+ 172.308.571
Извънреденъ бюджетенъ кредитъ къмъ бюджета на Главната дирекция българските държавни железнци	29.781.693·—	47.615.392·—	— 17.833.698
Всичко	1.305.868.434·—	1.151.393.562·—	+ 154.474.872
Извънреденъ кредитъ за оформяване стари разходи	—	63.743.572·30	— 63.743.572
По неоформените разходи:	6.404.245.627·86	6.607.257.744·76	— 203.012.111
а. Върнати суми изплатени през минали години	{ 63.743.572·30	—	+ 63.743.572
б. Изплатени и останали неоформени по текущия бюджетъ	45.569.607·67	—	+ 45.569.607
Всичко	109.313.179·97	90.290.044·—	+ 19.023.131
А всичко по бюджета	6.513.558.807·83	6.697.547.788·76	— 183.988.985

С к л ю ч е н и б ѿ д ж е т н и г о д и н и

		Извънбюджетни сметки				По сметката на държавното съкровище	
счени бюджетни упражнения	Неоформени бюджетни разходи	Взаимообразно отпустнати суми	Бюджетни покрития	Да дава	Да взема		
в.бюджетъ вънредни кредити ищекъ + иштие —	Бюджетъ на Гл. дир. на жел. и пр. Излишекъ + Дефицитъ —	По редовния бюджет и изв. бюджет кредити Оформени + Неоформени —	По бюджета на Гл. дир. на жел. и пр. Оформени + Неоформени —	Върнати + Изплатени —	Постъпили + Изплатени —		
158.739·60	—	—	—	—	—	687.158.739·60	—
—	— 16.818.235·50	—	—	—	—	16.818.235·50	—
1.444.786·27	—	+ 44.444.786·27					
—	—	+ 50.743.519·17	— 41.238.950·50	— 611.194·—	—	—	50.743 519·17
—	—					41.850.144·50	—
—	—						690.877·50
—	—				+ 92.610.446·85	92.610.446·85	92.610.446·85
—	—				— 92.610.446·85	—	—
—	—				+ 407.970.000·—	407.970.000·—	407.970.000·—
—	—				+ 100.000.000·—	100.000.000·—	100.000.000·—
—	—				+ 3.166.021·05	3.166.021·05	3.166.021·05
1.873.011·—	—	—	—	—	—	4.873.011·—	—
5.476.536·87	— 16.818.235·50	+ 53.949.354·94	— 611.194·—	+ 690.977.50	+ 511.136.021·05	188.129.712·88	—
.811.319.228·37	— 29.995.815·07	— 831.330.888·93	— 611.194·—	—	—	—	—
—	—	—	—	— 43.070.866·39	—	—	—
—	—	—	—	—	+ 1.827.127.624·85	—	—
—	—	—	—	—	+ 2.872.872.375·15	—	—
—	—	—	—	—	+ 1.087.320.000·—	—	—
—	—	—	—	—	+ 790.826.269·70	—	—
—	—	—	—	—	+ 87.864.170·84	—	—
.811.319.228·37	— 29.995.815·07	— 831.330.888·93	— 611.194·—	— 43.070.866·39	+ 6.666.010.440·54	1.050.317.552·22	—
		— 7.716.327.992·76			+ 7 716.327.992·76		
3.743.416·60	—	—	—	—	—	293.743.416·60	—
—	+ 1·4.474.872·—	—	—	—	—	—	154.474.872·—
3.743.572·30	—	+ 63.743.572·30	—	—	—	—	—
—	—	+ 45.009.607·67	+ 560.000·—	—	—	—	—
—	—	— 89.877.615·—	— 412.429·—	—	—	90.290.044·—	45.569.607·67

	За отчетната година		
	Постъпили приходи	Изплатени разходи	Излишекъ - Дефицитъ -
Извънбюджетни сметки:			
По взаимнообразно отпустнати суми	421.129—	—	+ 421.129
Фондъ „Погасяване дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	90.347.331·15	—	+ 90.347.331
Консолидиранъ дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	90.347.331·15	- 90.347.331
Съкровищни бонове	601.916.486—	—	+ 601.916.486
Приходи отъ насичане на монети	20.000.000—	—	+ 20.000.000
Депозирани суми по службата на държавните заеми	40.946.708·04	—	+ 40.946.706
Всичко	753.631.654·19	90.347.331·15	+ 663.284.323
А всичко за 1933/1934 ф. г.	7.267.190.462·02	6.787.895.119·91	+ 479.295.342
А всичко:			
Склочени бюджетни години	—	—	—
Извънбюджетни сметки:			
Взаимнообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Съкровищни бонове	—	—	—
Приходи отъ насичане на монети	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—
1934 Бюджетна година			
Редовенъ бюджетъ на държавата	3.713.292.423·92	3.800.057.114·85	- 86.764.690
Извънредни кредити за разходи по войните и др.	282.854.625—	356.287.978—	- 73.433.353
Извънредни кредити за разни мъроприятия	7.700.123—	10.573.965—	- 2.873.842
Всичко	4.003.847.171·92	4.166.919.057·85	- 163.071.885
Бюджетъ на Главната дирекция на железнниците и пристанищата	915.498.531—	778.809.830·44	+ 136.688.700
Извънредни кредити къмъ бюджета на Главната дирекция на железнниците и пристанищата	35.445.529—	38.887.639—	- 3.442.110
Всичко	950.944.060—	817.697.469·44	+ 133.246.590
Извънредни кредити за оформяване стари разходи	—	10.851.052·82	- 10.851.052
По неоформените разходи:			
а) Върнати суми изплатени презъ минали години	4.954.791.231·92	4.995.467.580·11	- 40.676.348
б) Изплатени и останали неоформени	{ 10.851.052·82 61.882.393·65	— 70.460.546·56	+ 10.851.052 + 61.882.393 - 70.460.546
Всичко	72.733.446·47	70.460.546·56	+ 2.272.895
А всичко по бюджета	5.027.525.678·39	5.065.929.126·67	- 38.403.448
Извънбюджетни сметки:			
По взаимнообразно отпустнати суми	—	8.156.569·50	- 8.156.565
По фондъ „Погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	84.705.559—	—	+ 84.705.559
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	84.705.559—	- 84.706.559
Съкровищни бонове	—	141.242.545—	- 141.242.545
Приходи отъ насичане на монети	364.772.986—	—	+ 364.772.986
Депозирани суми по службата на държавните заеми	13.149.528—	—	+ 13.149.528
Всичко	462.628.073—	234.104.673·50	+ 228.523.395
А всичко за 1934 бюджетна година	5.490.153.751·39	5.300.033.800·17	+ 190.119.951
А всичко:			
Склочени бюджетни упражнения	—	—	—
Извънбюджетни сметки:			
Взаимнообразни отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Съкровищни бонове	—	—	—
Приходи отъ насичане монети	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—
1935 бюджетна година			
Редовенъ бюджетъ на държавата	5.399.104.646·35	5.497.532.111·87	- 98.427.46
Извънредни бюджетни кредити за разходи по войните	175.296.294—	283.644.221—	- 108.347.92
Извънредни бюджетни кредити за разни мъроприятия	87.632.389—	85.355.359—	+ 2.277.03
Всичко	5.662.033.329·35	5.866.531.691·78	- 204.498.36

С к л ю ч е н и б ю д ж е т н и г о д и н и						По сметката на държавното съкровище	
лючени бюджетъ извънредни иж. кредити лишекъ + фицитъ -	Бюджетъ на Гл. дир. на жел. и пр. Излишекъ + Дефицитъ -	Неоформени бюджет. разходи		Извънбюджетни сметки		Да дава	Да взема
		По редовния бюдж. и изв. бюдж. кредити Оформени + Неоформени -	По бюджета на Гл. дир. на жел. и пр. Оформени + Неоформени -	Взаимнообраз- но отпустнати суми Върнати + Изплатени -	Бюджетни покрития Постъпили + Изплатени -		
-	-	-	-	+ 421.129-	-	-	421.129-
-	-	-	-	-	+ 90.347.331·15	-	90.347.331·15
-	-	-	-	-	- 90.347.331·15	-	-
-	-	-	-	-	+ 601.916.486-	-	601.916.486-
-	-	-	-	-	+ 20.000.000-	-	20.000.000-
-	-	-	-	-	+ 40.946.708·04	-	40.946.708·04
57.486.988·90	+154.474.872-	+ 18.875.564·97	+ 147.571-	+ 421.129-	+ 662.863.194·04	-	479.295.342·11
7.169.806.217·27	+124.479.056·93	-812.455.323·96	- 463.623-	-	-	-	-
-	-	-	-	- 42.649.737·39	-	-	-
-	-	-	-	-	+ 1.917.474.956-	-	-
-	-	-	-	-	+ 2.782.525.044-	-	-
-	-	-	-	-	+ 1.689.236.486-	-	-
-	-	-	-	-	+ 810.826.26·70	-	-
-	-	-	-	-	+ 128.810.878·88	-	-
7.168.806.217·27	+124.479.056·93	-812.455.323·96	- 463.623-	- 42.649.737·39	+ 7.328.873.634·58	571.022.210·11	-
		- 7.899.895.844·69			+ 7.899.895.844·69		
63.071.885·93	-	-	-	-	-	163.071.885·93	-
-	+133.246.590·56	-	-	-	-	-	133.246.590·56
10.851.052·82	-	+ 10.851.052·82	-	-	-	-	-
-	-	↑					
-	+ 61.565.154·65	+ 317.239-	-	-	-	-	61.882.393·65
-	- 63.085.108·56	- 7.375.438-	-	-	-	70.460.546·56	-
-	-	-	-	- 8.156.569·50	-	8.156.569·50	-
-	-	-	-	-	+ 84.705.559-	-	84.705.559-
-	-	-	-	-	- 84.705.559-	-	-
-	-	-	-	-	- 141.242.545-	-	141.242.545-
-	-	-	-	-	+ 364.772.986-	-	364.772.986-
-	-	-	-	-	+ 13.149.528-	-	13.149.528-
173.922.938·75	+133.246.590·56	+ 9.331.098·91	- 7.058.199-	- 8.156.569·50	+ 236.679.969-	-	190.119.951·22
- 7.342.729.156·02	+257.725.647·49	-803.124.225·05	- 7.521.822-	-	-	-	-
-	-	-	-	- 50.806.306·89	-	-	-
-	-	-	-	-	+ 2.002.180.515-	-	-
-	-	-	-	-	+ 2.697.819.485-	-	-
-	-	-	-	-	+ 1.547.993.941-	-	-
-	-	-	-	-	+ 1.175.599.255·70	-	-
-	-	-	-	-	+ 141.960.406·88	-	-
- 7.342.729.156·02	+257.725.647·49	-803.124.225·05	- 7.521.822-	- 50.806.306·89	+ 7.565.553.603·58	380.902.258·89	-
		- 7.946.455.862·47			+ 7.946.455.862·47		
204.498.362·43	-	-	-	-	-	204.498.362·43	-

	За отчетната година		
	Постъпили приходи	Изплатени разходи	Излишекъ + Дефицитъ -
Бюджетъ на Главната дирекция на железнниците и пристанищата	1.214.697.979—	1.206.521.140—	+ 8.176.839-
Извънредни кредити къмъ бюджета на дирекцията	7.306.770—	7.306.632—	+ 138-
Всичко	1.222.004.749—	1.213.827.772—	+ 8.176.977-
Извънреденъ кредитъ за оформяване стари разходи	—	207.104.639·86	- 207.104.639-
По неоформените бюджетни разходи:	6.884.038.078·35	7.287.464 103·64	- 403.426.025-
а. Върнати суми, изплатени през минали години	{ 207.104.639·86	—	+ 207.104.639-
б. Изплатени и останали неоформени	78.516.725·99	—	+ 78.516.725-
Всичко	285.621.365·85	64.565.539·45	+ 221.055.826-
Извънбюджетни сметки:	7.169.659.444·20	7.352.029.643·09	- 182.370.198-
По взаимнообразно отпустнатите суми	4.217.438·55	13.200.000—	- 8.982.561-
По фонда за погашени съдълга на държавата къмъ Българската народна банка	26.540.278—	—	+ 26.540.278-
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	26.540.278—	- 26.540.278-
Съкровищни бонове	716.125.016—	332.914.802—	+ 383.210.214-
Приходи отъ анулирани съкровищни бонове	332.914.802—	—	+ 332.914.802-
Приходи отъ насичане на монети	625.600—	—	+ 625.600-
Депозирани суми по служба на държавните заеми	—	26.286.336·55	- 26.286.336-
Всичко	1.080.423.134·55	398.941 416·55	+ 681.481.718-
А всичко за 1935 бюджетна година	8.250.082.578·75	7.750.971·059·64	+ 499.111.519-
А всичко:	—	—	—
Сключени бюджетни упражнения	—	—	—
Извънбюджетни сметки:	—	—	—
Взаимнообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Съкровищни бонове	—	—	—
Приходи отъ насичане на монети	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—
1936 бюджетна година	—	—	—
Редовенъ бюджетъ на държавата	6.469.389.112·48	6.142.925.509·81	+ 326.463.602·6
Извънредни бюджетни кредити	90.434.373—	94.583.608—	- 4.149.235-
Всичко	6.559.823.485·48	6.237.509.117·81	+ 322.314.367·6
Бюджетъ на Главната дирекция на железнниците и пристанищата	1.362.246.439—	1.360.992.040—	+ 1.254.399-
Извънредни кредити къмъ бюджета на дирекцията	6.627.735—	7.859.743—	- 1.232.008-
Всичко	1.368.874.174—	1.368.851.783—	+ 22.391-
Извънреденъ кредитъ за оформяване стари разходи	—	36.457.635·13	- 36.457.635·1
По неоформените бюджетни разходи:	7.928.697.659·48	7.642.818.535·94	+ 285.879.123·6
а. Върнати суми, изплатени през минали години	{ 36.457.635 13	—	+ 36.457.635·1
б. Изплатени и останали неоформени по текущи бюджети	84.178.935—	—	+ 84.178.935-
Всичко	120.636.570·13	40.908.402·79	+ 79.728.167·3
Извънбюджетни сметки:	8.049.334.229·61	7.683.726.938·73	+ 365.607.290·6
По взаимнообразно отпустнатите суми	18.724.517·93	—	+ 18.724.517·9
По фонда за погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка	119.815.957—	—	+ 119.815.957-
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	880.184.043—	—	+ 880.184.043-
Съкровищни бонове	—	1.143.584.111—	- 1.143.584.111-
Приходи отъ анулирани съкровищни бонове	93.084.111—	—	+ 93.084.111-
Депозирани суми по службата на държавните заеми	9.329.221·63	—	+ 9.329.221·6
Постъпления отъ 3 и 5% заемъ 1936 година	6.441.349—	—	+ 6.441.349-
Всичко	1.127.579.199·56	1.143.584.111—	- 16.004.911·4
А всичко за 1936 бюджетна година	9.176.913.429·17	8.827.311.049·73	+ 349.602.379·4

) Върнатата сума по закрити фондове, със сумите на разписките по които не е била задължена сметката на държавното съкровище, а отдельната сметка на фонда при Българската народна банка. Същите суми със записани на разход по бюджета на кредитите на който със били бюджетно оформени разходите.

Сключени бюджетни години						По сметката на държавното съкровище	
ючени бюджет. упражнения	Неоформени бюджет. разходи	Извънбюджетни сметки				Да дава	Да взема
в бюджетът звънредни к. кредити ищекъ + ищите	Бюджетъ на Гл. дир. на жел. и пр. Излишъкъ + Дефицитъ —	По редовния бюдж. и изв. бюдж. кредити Оформени + Неоформени —	По бюджета на Гл. дир. на жел. и пр. Оформени + Неоформени —	Взаимнообраз- но отпустнати суми Върнати + Изплатени —	Бюджетни покрития Постъпили + Изплатени —		
—	+ 8.176.977—	—	—	—	—	—	8.176.977—
7.104.639·86	—	+ 207.104.639·86	—	—	—	—	—
		↑					
		+ 74.475.660·99	+ 4.041.065—	—	—	64.565.539·45	78.516.725·99
		— 64.425.539·45	— 140.000—				
				— 8.982.561·45	—	8.982.561·45	—
					+ 26.540.278—	—	26.540.278—
					+ 26.540.278—	26.540.278—	—
					+ 383.210.214—	—	383.210.214—
2.914.802—					—	—	332.914.802—
					+ 625.600—	—	625.600—
					— 26.286.336·55	26.286.336·55	—
8.688.200·29	+ 8.176.977—	+ 217.154.761·40	+ 3.901.065—	— 8.982.561·45	+ 357.549.477·45	—	499.111.519·11
5.421.417.356·31	+ 265.902.624·49	— 585.969.463·65	— 3.620.757—	—	—	—	—
				— 59.788.868·34	—	—	—
					+ 2.028.720.793—	—	—
					+ 2.671.279.207—	—	—
					+ 1.931.204.155—	—	—
					+ 1.176.224.855·70	—	—
					+ 115.674.070·33	—	118.209.260·22
5.421.417.356·31	+ 265.902.624·49	— 585.969.463·65	— 3.620.757—	— 59.788.868·34	+ 7.923.103.081·03	—	118.209.260·22
				— 7.804.893.820·81		↑	
2.314.367·67	—	—	—	—	—	—	322.314.367·67
—	+ 22.391—	—	—	—	—	—	22.391—
16.457.635·13	—	+ 36.457.635·13	—	—	—	—	—
		↑					
.089.748·— ¹⁾	—	+ 79.554.930—	+ 3.534.257—	—	—	40.908.402·79	84.178.935—
		— 40.908.402·79					
				+ 18.724.517·93	—	—	18.724.517·93
					+ 119.815.957—	—	119.815.957—
					+ 880.184.043—	—	880.184.043—
					- 1.143.584.111—	1.143.584.111—	—
93.084.111·—					+ 9.329.221·63	—	93.084.111·—
					+ 6.441.349—	—	9.329.221·63
							6.441.349—
80.030.591·54	+ 22.391—	+ 75.104.162·34	+ 3.534.257—	+ 18.724.517·93	— 127.813.540·37	—	349.602.379·44

	За отчетната година		
	Постъпили приходи	Изплатени разходи	Излишекъ - Дефицитъ -
А всичко:			
Сключени бюджетни упражнения	—	—	—
Извънбюджетни смѣтки:			
Взаимнообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погасяване дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Съкровищни бонове	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—
Приходи отъ насичане на монети	—	—	—
Постъпления отъ 3 и 5% държавенъ заемъ 1936 г.	—	—	—
Постъпления отъ 3 и 5% държавенъ заемъ 1936 г.	—	—	—
1937 бюджетна година			
Редовенъ бюджетъ на държавата	7.679.239.454·33	7.083.383.471·73	+ 595.855.982·
Извънредни бюджетни кредити	57.637.854·—	59.210.156·—	— 1.572.302·
Всичко	7.736.877.308·33	7.142.593.627·73	+ 594.283.680·
Бюджетъ на Главната дирекция на железнниците и пристанищата	1.668.855.216·78	1.619.644.550·—	+ 49.210.666·
Извънредни бюджетни кредити къмъ бюджета на дирекцията	412.000·—	565.183·—	— 153.183·
Всичко	1.669.267.216·78	1.620.209.733·—	+ 40.057.483·
Извънреденъ кредитъ за оформяне стари разходи	—	28.383.593·04	— 28.383·593·
	9.406.144.525·11	8.791.186.953.77	+ 614.957.571·
По неоформените бюджетни разходи;			
а. Върнати суми, изплатени презъ минали години	{ 28.383.593·04	—	+ 28.383·593·
б. Изплатени и останали неоформени	52.086.799·56	—	+ 52.086.799·
Всичко	—	83.984·—	— 83.984·
Всичко по бюджета	80.470.392·60	83.984·—	+ 80.386.408·
Извънбюджетни смѣтки:			
По взаимнообразно отпустнатите суми	{ 784.006·95	—	+ 784.006·
По фонда за погашение дълга на държавата къмъ Българската народна банка	32.223.359·96 ²⁾)	32.223.359·96 ²⁾)	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	56.719.329·—	—	+ 56.719.329·
Съкровищни бонове	—	56.719.329·—	— 56.719.329·
Приходи отъ анулирани съкровищни бонове	—	163.928.507·—	— 163.928.507·
Депозирани суми по службата на държавните заеми	88.785.924·—	—	+ 88.785.924·
Остатъкъ отъ 3 и 5% вътрешенъ заемъ 1936 г.	—	105.775·39	— 105.775·
Всичко	—	6.441·349·—	— 6.441.349·
Всичко за 1937 бюджетна година	178.512.619·91	259.418.320·35	— 80.905.700·
	9.665.127.537·62	9.050.689.258·12	+ 614.438.279·
А всичко:			
Сключени бюджетни упражнения	—	—	—
Извънбюджетни смѣтки:			
Займнообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погасяване дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Съкровищни бонове	—	—	—
Приходи отъ насичане на монети	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—
	—	—	—

¹⁾ Върнати суми по закрити фондове, съ сумите по разписките на които не е била задължена смѣтката на държавното съкровище, а отдѣлната смѣтка на фонда при Българската народна банка. Същите суми сѫ разписаны на разходъ по редовния бюджетъ отъ кредитите на който сѫ бюджетно оформени разходите.

²⁾ Операции по прехвърлянето на отпустнатите взаимнообразно на общини за прехрана на непроизводителното население суми на Софийската окръжна постоянна комисия, къмъ неоформените бюджетни разходи, съгласно чл. 14 отъ закона за облекчение на общините и чл. 12 отъ закона за закриване на окръжните съвети.

С к л ю ч е н и б ю д ж е т н и г о д и н и						По сметката на държавното съкровище			
Склочени бюджет. упражнения	Бюджетъ на Гл. дир. на жел. и пр.	Неоформени бюджет. разходи	По редовния бюджет. и изв. бюджет. кредити	Извънбюджетни сметки	Взаимообразно отпустнати суми	Бюджетни покрития	Постъпили + Изплатени -	Да дава	Да взема
Редов. бюджетъ и извънредни бюджет. кредити			По редовния бюджет. и изв. бюджет. кредити						
Излишекъ +			Бюджетъ на Гл. дир. на жел. и пр.						
Дефицитъ -			Неоформени +						
- 7.041.386.764·77	+ 265.925.015·49	- 510.865.301·31	- 86.500-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	- 41.064.350·41	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	+ 2.148.536.750-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	+ 3.551.463.250-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	+ 787.620.044-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	+ 125.003.291.96	-	-	-	-
-	-	-	-	-	+ 1.176.224.855.70	-	-	-	-
-	-	-	-	-	+ 6.441.349-	-	-	-	-
- 7.041.386.764·77	+ 265.925.015·49	- 510.865.301·31	- 86.500-	- 41.064.350·41	+ 7.795.289.540·66	-	-	467.811.639·66	
			- 7.327.477.901-			↑			
- 420.593.017-	-	-	-	-	-	-	- 420.593.017-	-	-
+ 594.283.680·60	-	-	-	-	-	-	-	594.283.680·60	
-	+ 49.057.483·78	-	-	-	-	-	-	49.057.483·78	
- 28.383.593·04	-	+ 28.383.593·04	-	-	-	-	-	-	
↑ + 206.059-	-	+ 51.880.740·56	-	-	-	-	- 83.984-	52.086.799·56	
-	-	83.984-	-	-	-	-	-	-	
- 4.307.777.70	-	- 27.915.582·26	-	+ 784.006·95	-	-	-	784.006·95	
-	-	-	-	+ 32.223.359·96	-	-	-	-	
+ 88.785.924-	-	-	-	-	+ 56.719.329-	-	-	56.719.329-	
-	-	-	-	-	- 56.719.329-	-	-	-	
-	-	-	-	-	- 163.928.507-	-	-	163.928.507-	
-	-	-	-	-	- 105.775·39	-	-	105.775.39	
-	-	-	-	-	- 6.441.349-	-	-	6.441.349-	
+ 229.991.275·86	+ 49.057.483·78	+ 52.264.767·44	-	+ 33.007.366·91	- 170.475.631·39	-	-	193.845.262·50	
- 6.811.395.488·91	+ 314.982.499·27	- 458.600.533·97	- 86.500-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	- 8.056.983·50	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	+ 2.205.256.079-	-	-	-	
-	-	-	-	-	+ 3.494.743.921-	-	-	-	
-	-	-	-	-	+ 623.691.537-	-	-	-	
-	-	-	-	-	+ 1.176.224.855·70	-	-	-	
-	-	-	-	-	+ 124.897.516.57	-	-	-	
- 6.811.395.488·91	+ 314.982.499·27	- 458.600.533·97	- 86.500-	- 8.056.983·50	+ 7.624.813.909·27	-	-	666.656.902·16	
			- 6.963.157.007·11			↑			

За отчетната година

	Постъпили приходи	Изплатени разходи	Излишък + Дефицит -
1938 бюджетна година			
Редовенъ бюджетъ на държавата	7.686.619.863—	7.072.827.422'61	+ 613.792.440'39
Извънредни бюджетни кредити	16.032.083—	30.028.915—	- 13.996.832—
Всичко	7.702.651.946—	7.102.856.337'61	+ 599.795.608'39
Бюджетъ на Главната дирекция на железнниците и пристанищата	2.162.788.136—	2.132.638.672—	+ 30.149.464—
Извънредни кредити къмъ бюджета на дирекцията	59.000—	475.026—	- 416.026—
Всичко	2.162.847.136—	2.133.113.695—	+ 29.733.438—
Извънреденъ кредитъ за оформяване стари разходи	—	99.208.739.19	- 99.208.739'19
По неоформените бюджетни разходи:	9.865.499.082—	9.335.178.774'80	+ 530.320.307'20
а. Върнати суми, изплатени през минали години	{ 99.208.739'19	—	+ 99.208'739—
б. Изплатени и останали неоформени	2.355.581'17	—	+ 2.355'581'19
Всичко	101.564.320'36	119.771.833—	- 119.771.833'17
Извънбюджетни сметки:	9.967.063.402'36	9.454.950.607'80	+ 512.112.794'56
По взаимнообразно отпустнати суми	2.585.839.50	—	+ 2.585.839'50
По фонда за „Погасяване дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	53.355.312—	—	+ 53.355.312—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	53.355.312—	- 53.355.312—
Съкровищни бонове	—	94.825.512—	- 94.825.512—
Приходи отъ анулирани съкровищни бонове	19.625.512—	—	+ 19.625.512—
Депозирани суми по държавни заеми	—	16.650.943'67	- 16.650.943'67
Всичко	75.566.663'50	164.831'767'67	- 89.265.104'17
Всичко за 1938 бюджетна година	10.042.630.065'86	9.619.782.375'47	+ 422.847.690'39
А всичко:			
Сключени бюджетни упражнения	—	—	—
Извънбюджетни сметки:			
Взаимнообразно отпустнати суми	—	—	—
Фондъ „Погасяване дълга на държавата къмъ Българската народна банка“	—	—	—
Дългъ на държавата къмъ Българската народна банка	—	—	—
Съкровищни бонове	—	—	—
Приходи отъ насичане монети	—	—	—
Депозирани суми по службата на държавните заеми	—	—	—

¹⁾ Използвани и внесени на приходъ по редовния бюджетъ излишъци отъ склучени бюджети — 402.109.874 л. и 8.799'25 л. по изпр. операции за с/ка на склучените бюджети.

²⁾ Използвани и внесени на приходъ по редовния бюджетъ на Главната дирекция на железнниците и пристанищата — 49.057.484 л.

С к л ю ч е н и б ю д ж е т н и г о д и н и						По смѣтката на държавното съкровище	
Склочени бюджет. упражнения		Неоформени бюджет. разходи		Извѣнбюджетни смѣтки		Да дава	Да взема
ездов. бюджетъ извѣнредни одж. кредити излишекъ + дефицитъ -	Бюджетъ на Гл. дир. на жел. и пр. излишекъ + дефицитъ -	По редовния бюдж. и изв. бюдж. кредити Оформени + Неоформени -	По бюджета на Гл. дир. на жел. и пр. Оформени + Неоформени -	Взаимнообраз- но отпустнати суми Върнати + Изплатени -	Бюджетни покрития Постъпили + Изплатени -		
402.118.673·25 ¹⁾	-	-	-	-	-	- 402.118.673·25	-
599.795.608·39	-	-	-	-	-	-	599.795.608·39
-	- 49.057.484·- ²⁾	-	-	-	-	49.057.484·-	-
-	+ 29.733.438·-	-	-	-	-	-	29.733.438·-
99.208.739.19	-	+ 99.208.739·19	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	+ 2.355.581·17	-	-	-	-	2.355.581·17
-	-	- 119.771.833·-	-	-	-	119.771.833·-	-
-	-	-	-	+ 2.585.839·50	-	-	2.585.839·59
-	-	-	-	-	+ 53.355.312·-	-	53.355.312·-
-	-	-	-	-	- 53.355.312·-	-	-
19.625.512·-	-	-	-	-	- 94.825.512·-	-	94.825.512·-
-	-	-	-	-	- 16.650.943·67	-	16.650.943·67
118.093.707·95	- 19.324.046·-	- 18.207.512·64	-	+ 2.585.839·50	- 111.476.455·67	28.328.466·86	-
- 6.693.301.780·96	+ 295.658.453·27	- 476.808.046·61	- 86.500·-	-	-	-	-
-	-	-	-	- 5.471.144·-	-	-	-
-	-	-	-	-	+ 2.258.611.391·-	-	-
-	-	-	-	-	+ 3.441.388.609·-	-	-
-	-	-	-	-	+ 528.866.025·-	-	-
-	-	-	-	-	+ 1.176.224.855·70	-	-
-	-	-	-	-	+ 108.246.572·90	-	633.328.435·30
- 6.693.301.780·96	+ 295.658.453.27	- 476.808.046·61	- 86.500·-	- 5.471.144·-	+ 7.513.337.453·60	-	633.328.435·30
		- 6.880.009.018·30			↑		

ТАБЛИЦА
за начина на използвуване реализираните излишета по бюджетите от 1936 г. до 1940 вк

	Редовенъ бюджетъ и извънредни кредити	Бюджетъ на Гл. дир. на желѣзн. и пр.	Всичко
Остатъкъ отъ суми по сконтириани съкровищни бонове и отъ др. извънбюджетни срѣдства на съкровището, следъ покриване на дефицитите по сключениета бюджети въ края на 1935 бюджетна година	+118.209.260·22	—	—
1936 година.			
Излишекъ по редовния бюджетъ на държавата . . . . . +326.463.602·67 Дефицитъ по извънредните кредити . . . . . —40.606.870·13 Спада се разходът по кредита за бюджетно офор- мяване на разходи отъ минали години . . . . . +36.457.635·13 — 4.149.235·—	+322.314.367·67		
Спадатъ се изплатените разходи по разписки и смѣтки, останали неоформени като разходи по бюджета . . . . . — 40.908.402.79			
Остава излишекъ . . . . . +281.405.964·88			
Прибавя се приходът отъ върнати суми, изтеглени срещу раз- писки и по смѣтки презъ минали години . . . . . + 80.644.678·—			
Или остава общъ разполагаемъ касовъ излишекъ . . . . . +362.050.642·88	+362.050.642·88	—	—
Излишекъ по бюджета на Главната дирекция на желѣзнниците и пристанищата . . . . . + 1.254.399·— Дефицитъ по извънредните кредити . . . . . — 1.232.008·—			
Прибавя се приходът отъ върнати суми, изтеглени срещу разписки- презъ минали години . . . . . + 22.391·—			
Остава излишекъ . . . . . + 3.534.257·—			
Разходи по изплатени съкровищни бонове . . . . . — 50.500.000·—			
Постъпили приходи отъ върнати взаимообразно отпустнати отъ съкровището презъ минали години суми и депозирани такива суми по службата на държавните и гарантирани заеми . . . . . + 34.495.088.56			
Повече разходи . . . . . — 16.004.911·44	-16.004.911·44	—	—
Общъ касовъ излишекъ за 1936 г. . . . . +464.254.991·66	+ 3.556.648·—	+ 467.811.639·—	
Използвана частъ отъ излишека, внесена на приходъ по бюджета за 1937 г.	-420.593.017·—	—	-420.593.017·—
Оставатъ свободни . . . . . + 43.661.974·66	+ 3.556.648·—	+ 47.218.622·—	
1937 година.			
Излишекъ по редовния бюджетъ на държавата . . . . . +595.855.982·60 Дефицитъ по извънредните кредити . . . . . —29.955.895.04			
Спада се разходът по кредита за бюджетно офор- мяване на разходи отъ минали години . . . . . +28.383.593.04 — 1.572.302·—	+594.283.680·60		
Спадатъ се изплатените разходи по разписки и смѣтки, останали неоформени като разходи на бюджета . . . . . — 83.984·—			
Остава излишекъ . . . . . +594.199.696·60			
Прибавя се приходът отъ върнати суми, изтеглени срещу раз- писки и по смѣтки презъ минали години . . . . . + 52.086.799·56			
Остава общъ разполагаемъ касовъ излишекъ . . . . . +646.286.496·16	+646.286.496·16	—	—
Излишекъ по бюджета на Главната дирекция на желѣзнниците и пристанищата . . . . . + 49.210.666·78 Дефицитъ по извънредните бюджетни кредити . . . . . — 153.183·—			
Остава излишекъ . . . . . + 49.057.483·78			+49.057.483·78
Разходи по изплатени съкровищни бонове, върнати депозирани суми презъ минали години и др. . . . . — 81.689.707·39			
Приходи отъ върнати взаимообразно отпустнати суми презъ ми- нали години . . . . . + 784.006·95			
Повече разходи . . . . . — 80.905.700·44	-80.905.700·44	—	—
Общъ касовъ излишекъ за 1937 г. . . . . +609.042.770·38	+52.614.131·78	+661.656.902·1	
Използвана частъ отъ излишека, внесена на приходъ по редовните бюджети за 1938 г.	-402.118.673·25	-49.057.484·—	-451.176.157·2
Оставатъ свободни . . . . . +206.924.097·13	+ 3.556.647·78	+210.480.744·9	

	Редовенъ бюджетъ и извънредни кредити	Бюджетъ на Глав. дир. на желтъз. и пр.	Всичко
1938 година.			
екъ по редовния бюджетъ на държавата	+ 613.792.340·39		
итъ на извънредните кредити	- 113.205.571·19		
се разходът по кредита за бюджетно офор- чяване на разходи от минали години	+ 99.208.739·19 - 13.996.832·—		
	+ 599.795.608·39		
ъ се изплатени разходи по разписки и по смѣтки останали теоформени като разходи по бюджета	- 119.771.833·—		
Остава излишекъ	+ 480.023.775·39		
вя се приходът от върнати суми, изтеглени срещу раз- писки и по смѣтки през минали години	+ 2.355.581·17		
общъ разполагаемъ касовъ излишекъ	+ 482.379.356·56	+ 482.379.356·56	
екъ по бюджета на Главната дирекция на желтъзниците и тристанцищата	+ 30.149.464·—		
итъ по извънредните кредити	- 416.026		
Остава излишекъ	+ 29.733.438	-	+ 29.733.438·—
и по изплатени скъровищни бонове	- 75.200.000		
и по върнати депозирани суми през минали години	- 16.650.943·67		
и от върнати взаимообразно отпуснати суми през минали години	+ 2.585.839·50		
Повече разходи	- 89.265.104·17	- 89.265.104·17	
Общъ касовъ излишекъ за 1938 г.	+ 600.038.349·52	+ 33.290.085·78	+ 633.328.435·30
1939 година.			
увана часть от излишека, внесена на приходъ по редов- ните бюджети за 1939 г.	- 480.000.000·—	- 29.733.000·—	- 509.733.000·—
Оставатъ свободни	+ 120.038.349·52	+ 3.557.085·78	+ 123.595.435·30
екъ по редовния бюджетъ на държавата	+ 284.650.359·82		
итъ по извънредните кредити	- 106.682.332·05		
ъ се изплатените разходи по кредита за бюджетно офор- чяване на разходи от минали години	+ 99.106.531·05 - 7.575.801·—		
	+ 277.074.558·82		
ъ се изплатени разходи по разписки и по смѣтки, останали теоформени като разходи по бюджета.	- 4.665.203·—		
Остава излишекъ	+ 272.409.355·82		
зя се приходът от върнати суми, изтеглени срещу раз- писки и по смѣтки през минали години	+ 36.060.144·97		
Остава общъ разполагаемъ касовъ излишекъ	+ 308.469.500·79	+ 308.469.500·79	
екъ по бюджета на Главната дирекция на желтъзниците и тристанцищата	+ 154.351.996·08		
итъ по извънредни кредити	- 115.864·—		
Остава излишекъ	+ 154.236.132·08		
зя се приходът от върнати суми, изтеглени срещу раз- писки през минали години	+ 86.232·—		
общъ разполагаемъ излишекъ	+ 154.322.364·08	-	+ 154.322.364·08
и от сконтириани скъровищни бонове	+ 6.808.712·—		
и от върнати взаимообразно отпуснати суми през минали години	+ 18.578·—		
и по върнати депозирани през минали години суми	- 3.027.629·84		
Повече приходи	+ 3.799.660·16	-	
Общъ касовъ излишекъ за 1939 г.	+ 432.307.510·47	+ 157.879.449·86	+ 590.186.960·30
1940 година.			
увана часть от излишека за разходи по извънредния кредитъ, разрешенъ ъ указъ № 6/1940 г. за военни нужди	- 200.000.000·—		
ирана часть за внасяне на приходъ по редовните бюджети за 1940 г.	- 70.000.000·—	- 154.200.000·—	-
Оставатъ свободни	+ 162.307.510·47	+ 3.679.449·86	+ 165.986.960·30

Председател Никола Логофетовъ: Които приематъ заглавието и чл. 1 на законопроекта, заедно съ приложениетъ таблици, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчикъ д-ръ Георги Рафаиловъ: (Чете)

Чл. 2. Установените дефицити по бюджетите за 1929/1930 до 1935 години включително съ покрити, до реализирането на излишещи по следващите бюджети, съ приходи отъ насичане на сребърни и др. размѣнни монети, съ заеми срещу издаване на съкровищни бонове отъ Българската народна банка и отъ нетрансферираните суми по службата на външните държавни заеми, както и отъ свободни срѣдства на държавното съкровище.“

Председател Никола Логофетовъ: Които приематъ чл. 2, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Законопроектът е приетъ на второ четене — окончательно.

Минаваме на точка четвърта отъ дневния редъ:

Първо четене законопреката за разрешаване на Министерството на войната — Инженерна инспекция — да приеме отъ Горноорѣховската градска община дарение отъ 2.000.000 л.

Моля г-на докладчика да прочете законопреката.

Докладчикъ д-ръ Георги Рафаиловъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ законопреката за разрешаване на Министерството на войната — Инженерна инспекция — да приеме отъ Горноорѣховската градска община дарение отъ 2.000.000 л.

Г-да народни представители! Горноорѣховскиятъ общински съветъ е изказалъ желание да направи дарение отъ 2.000.000 л. на Инженерната инспекция при Министерството на войната, за изплащане част отъ направените разноски по постройката на войскови сгради въ землището на сѫщата община.

Тъй като дарението е доброволно и се прави съ цель да се подпомогне макаръ и косвено народната отбрана, моля ви, г-да народни представители, да разгледате и гласувате приготвения за целта законопрекът.

Гр. София, 15 ноември 1940 г.

Министъръ на финансите: Д. Божиловъ

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за разрешаване на Министерството на войната — Инженерна инспекция — да приеме отъ Горноорѣховската градска община дарение отъ 2.000.000 л.

Чл. 1. Разрешава се на Министерството на войната — Инженерна инспекция — да приеме отъ Горноорѣховската градска община сумата 2.000.000 л., която ще бѫде внесена на възстановление кредита по съответния параграфъ на бюджета на сѫщото министерство за 1940 бюджетна година.

Чл. 2. Така получената сума да послужи за покриване част отъ разходите по постройка на войскови сгради въ землището на Горноорѣховската градска община.“

Председател Никола Логофетовъ: Има думата народния представител г-нъ Филипъ Махмудиевъ.

Филипъ Махмудиевъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Вземамъ думата, защото се чувствувамъ задълженъ къмъ моите избраници, гражданинъ на Горноорѣховица, и като гражданинъ на града, и като общински съветникъ. Горноорѣховската градска община, по единодушното решение на цвѣтия общински съветъ и съ подкрепата на цѣлото граждансество, направи единъ даръ на народната армия. Трѣбва да отбележа, че той даръ не е първиятъ. Преди две години Горноорѣховската община подари на Военното министерство за летище 2.000 декара земя, която, по днешни пазарни цени, струва повече отъ 15.000.000 л. Сѫщата община тогава даде пакъ на Военното министерство 1.500.000 л. Тази година Горноорѣховската градска община подари на Военното министерство нови 400 декара земя, която, по днешни пазарни цени, струва надъ 5.000.000 л. Вие виждате, че тази община и днесъ ви поднася единъ новъ даръ отъ 2.000.000 л. Събраници, всички дарове правятъ повече отъ 20.000.000 л.

Мнозина ще помислятъ, че това е резултатъ на едно богатство на общината; други го отдаватъ на разочарование. Бидейки дългогодишенъ общински съветникъ, азъ

съмъ длъженъ да заявя, че той даръ гражданинството прави отъ любовъ къмъ родната армия, защото счита, че въ тия тежки времена малките интереси на града трѣбва да бѫдатъ покрити съ държавните интереси, съ интересите на нашата национална отбрана. Гражданинството се чувствува гордо, че може съ своите скромни сили да подкрепи родната армия. То, обаче, мисли, че въ своите голѣми нужди следва да бѫде подкрепено тогава, когато е необходимо и отъ държавата, за да бѫде то действително едно граждансество, годно всѣкоя да й помога. (Ръкоплѣскания)

Председател Никола Логофетовъ: Ще гласувамъ.

Които приематъ на първо четене законопреката за разрешаване на Министерството на войната — Инженерна инспекция — да приеме отъ Горноорѣховската градска община дарение отъ 2.000.000 л., моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Министъръ Добри Божиловъ: Предлагамъ законопрекът да се гласува, по спешност, и на второ четене.

Председател Никола Логофетовъ: Които приематъ предложението на г-на министра на финансите, да се приеме законопрекътъ по спешност и на второ четене, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Моля г-на докладчика да го докладва на второ четене.

Докладчикъ д-ръ Георги Рафаиловъ: (Чете)

„ЗАКОНЪ

за разрешаване на Министерството на войната — Инженерна инспекция — да приеме отъ Горноорѣховската градска община дарение отъ 2.000.000 л.

Чл. 1. Разрешава се на Министерството на войната — Инженерна инспекция — да приеме отъ Горноорѣховската градска община сумата 2.000.000 л., която ще бѫде внесена на възстановление кредита по съответния параграфъ на бюджета на сѫщото министерство за 1940 бюджетна година.“

Председател Никола Логофетовъ: Които приематъ заглавието и чл. 1 отъ законопрекът, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Докладчикъ д-ръ Георги Рафаиловъ: (Чете)

„Чл. 2. Така получената сума да послужи за покриване част отъ разходите по постройка на войскови сгради въ землището на Горноорѣховската градска община.“

Председател Никола Логофетовъ: Които приематъ чл. 2, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Законопрекътъ е приетъ на второ четене.

Минаваме на точка пета отъ дневния редъ:

Първо четене законопреката за измѣнение и допълнение на закона за Върховната съдебна палата и за областните съдебни палати.

Които приематъ да се прочете само законопрекътъ, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраницето приема.

Моля г-на докладчика да докладва законопрекът.

Докладчикъ д-ръ Георги Рафаиловъ: (Чете)

„ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за измѣнение и допълнение на закона за Върховната съдебна палата и за областните съдебни палати.

§ 1. Чл. 2 се измѣня така:

Въ царството има 8 областни съдебни палати съ седалища както следва: София, Видинъ, Търново, Русе, Варна, Бургасъ, Хасково и Пловдивъ. Тѣ действуватъ предимно въ границите на административните области.

Районните на областните съдебни палати съ седалища въ Русе и Варна се опредѣлятъ съ решение на общото събрание на Върховната съдебна палата, одобрено отъ министър-председателя.

Останалите области съдебни палати иматъ за районни съответните административни области.

§ 2. Чл. 77 се измѣня така:

Секретарътъ и подсекретарътъ на Специалния съдъ при Върховната съдебна палата се назначаватъ отъ министър-председателя по представление на общото събрание на Върховната съдебна палата, измежду лицата, които отговарятъ на ценза, изискванъ отъ алинея втора на чл. 116 отъ наредбата-законъ за устройството на съдилищата.“

(Ето текстът на мотивите къмъ законопроекта:

М О Т И В И

къмъ законопроекта за измѣнение и допълнение на закона за Върховната съдебна палата и за областните съдебни палати.

Г-да народни представители! Споредъ чл. 2 отъ сега действуващия законъ за Върховната съдебна палата и за областните съдебни палати, въ всѣка административна област има по една областна съдебна палата съ седалища: София, Търново, Варна, Пловдивъ, Хасково, Бургасъ и Видинъ. Тѣ действуватъ въ границите на административната област.

Отъ сѫществуващите досега административни области Шуменската област е най-голѣма по число на населението. Съ присъединяването на Южна Добруджа, придадена за сега къмъ Шуменската област, тази последната става още по-голѣма. Упражняването на финансовия контролъ върху всички разходи общински и държавни отъ една само областна палата, чието седалище е гр. Варна, като се увеличи съставът на Варненската областна съдебна палата съ нуждите на персонала ще съставлява голѣмо неудобство за населението отъ тази и просторна област. Ето защо, за да се улесни населението, налага се вмѣсто увеличаването на персонала въ Варненската областна съдебна палата да се открие още една областна съдебна палата съ седалище Русе.

Седалището на областната съдебна палата трѣба да биде въ гр. Русе, защото една голѣма част отъ Южна Добруджа, главно околните Силистра, Тутраканъ и Куртъ-бунаръ въ миналото — преди 1912 г. сѫ имали икономически връзки съ Русе, а така ще биде и въ бѫдеще поради удобството на водния путь — по Дунава и по малкото разстояние до Русе, отколкото до Варна. А независимо отъ това и околните отъ стария Русенски окрѫгъ и нѣкои околии отъ стария Шуменски окрѫгъ и сега иматъ съвърътъ икономически връзки съ града Русе.

Опредѣлянето на седалището на новата съдебна палата въ гр. Русе, при сѫществуването на областната съдебна палата въ гр. Варна, дава възможност да се разпределятъ удобно и равномѣрно територията на Шуменската административна област, увеличена съ територията на Южна Добруджа между дветѣ областни съдебни палати, независимо отъ обстоятелството, че гр. Русе — най-голѣмиятъ градъ на българския Дунавски брѣгъ — който въ турско време е билъ седалище на вилаетъ, а следъ освобождението на България е билъ седалище на окрѫжно управление, по този начинъ ще получи едно морално удовлетворение.

Независимо отъ горните практичесни съображения, които налагатъ измѣнението на чл. 2 отъ закона за Върховната съдебна палата и за областните съдебни палати, това измѣнение трѣба да се направи, за да се изпълнятъ и постановленията на чл. 9 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията, споредъ който разходитъ за нови учреждения се вписватъ въ бюджета, само ако предварително е разрешено откриването имъ съ закона.

По § 2 на законопроекта.

Споредъ чл. 77 отъ сега действуващия законъ за Върховната съдебна палата и за областните съдебни палати секретарската длѣжност въ Специалния сѫдъ при Върховната съдебна палата се изпълнява отъ единъ контролоръ-докладчикъ, опредѣленъ отъ председателя на сѫщата палата. Сѫщиятъ опредѣля и единъ контролоръ, който при нужда замѣства първия. Разрастналата работа въ Специалния сѫдъ при Върховната съдебна палата ангажира постоянно труда на двама контролоръ-докладчици въ написване протоколите за заседанията на този сѫдъ и за отправление на чисто административно-канцеларската работа на сѫщия.

Работата на секретаря и на протоколиста (подсекретаря) при Специалния сѫдъ съ нищо не се различава отъ работата на секретарите и подсекретарите при общите сѫдилища. Тѣхната работа, обаче, е съвсемъ различна отъ обикновената контролна работа на контролоръ-докладчици. При избора на контролоръ-докладчици за секретар и за замѣстникъ-секретарь на Специалния сѫдъ при Върховната съдебна палата, често се срѣщатъ почти непредодличими спѣнки, защото за такива трѣбва да се търсятъ контролоръ-докладчици, основно запознати съ вѫтрешния редъ и дѣловодството на сѫдилищата. А много често търчата лица между контролоръ-докладчици има. Тогаътъ необходимостъ съ тази работа се натоварватъ контролоръ-

докладчици незапознати съ работата, която има да вършатъ като секретари. Въ такива случаи, тѣ неумѣло и лошо отправятъ службата, не знаятъ какъ да напишатъ протоколите на сѫдебните заседания и т. н. По този начинъ за увеличената чисто контролна работа на съдебната палата, персоналът ѝ се намалява съ двама подгответни работници, които се отклоняватъ отъ прѣкото си назначение и заставятъ да вършатъ работа, която тѣ не познаватъ, а естествено е, че тази имъ работа не ще биде доброкачествена.

Предлаганото измѣнение на чл. 77 отъ закона дава възможност да се освободятъ двама квалифицирани работници, за чисто контролната работа на Върховната съдебна палата, а за написване на протоколите отъ сѫдебните заседания, опредѣлението отъ разпоредителните заседания и пр., както и за отправление на канцеларско-административната работа на сѫда да се ангажиратъ лица специално за тази работа подгответи, които ще дадатъ качествено по-добра работа.

Ето защо, моля, г-да народни представители, да разгледате и приемете изготвения за целта законопроектъ.
Гр. София, 15 ноември 1940 г.

Министъръ на финансите: Д. Божиловъ)

Председателъ Никола Логофетовъ: Нѣма записани оратори. Ще гласувамъ.

Които приематъ на първо четене законопроекта за измѣнение и допълнение на закона за Върховната съдебна палата и за областните съдебни палати, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ Добри Божиловъ: Предлагамъ законопроектъ да се гласува, по спешност, и на второ четене.

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ предложението на г-на министра на финансите, да се приеме законопроектъ и на второ четене, по спешност, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да докладва законопроекта.

Докладчикъ д-ръ Георги Рафаиловъ: (Чете)

ЗАКОНЪ

за измѣнение и допълнение на закона за Върховната съдебна палата и за областните съдебни палати.

§ 1. Чл. 2 се измѣнява така:

Въ царството има 8 областни съдебни палати съ седалища както следва: София, Видинъ, Търново, Русе, Варна, Бургасъ, Хасково и Пловдивъ. Тѣ действуватъ предимно въ границите на административните области.

Районите на областните съдебни палати съ седалища въ Русе и Варна се опредѣлятъ съ решение на общото събрание на Върховната съдебна палата, одобрено отъ министъръ-председателя.

Останалите областни съдебни палати иматъ за райони съответните административни области.“

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ за глависто и § 1 на законопроекта, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ д-ръ Георги Рафаиловъ: (Чете)

§ 2. Чл. 77 се измѣнява така:

Секретарътъ и подсекретарътъ на Специалния сѫдъ при Върховната съдебна палата се назначаватъ отъ министъръ-председателя по представление на общото събрание на Върховната съдебна палата, измежду лицата, които отговарятъ на ценза, изискванъ отъ алинея втора на чл. 116 отъ наредбата-законъ за устройството на сѫдилищата.“

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ § 2, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. Законопроектъ е пристъп на второ четене.

Минаваме на последната точка шеста отъ дневния редъ:

Първо четене законопроекта за откупуване мѣста, собственост на Моминобанска общини и Моминобанското училищно настоятелство, Карловско, за нуждите на държавните минерални бани и курорта въ сѫщото село.

Които приематъ да се прочетатъ само мотивите на законопроекта, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да докладва.

Докладчикъ д-ръ Георги Рафаиловъ: (Чете)

,М О Т И В И

къмъ законопроекта за откупуване мѣста, собственост на Моминобанска община и Моминобанското училищно настоятелство, Карловско, за нуждите на държавната минерална баня и курорта въ сѫщото село.

Г-да народни представители! Хисарските минерални бани сѫ едини отъ най-прочутитѣ бани въ страната и въ чужбина. Банските постройки, обаче, сѫ съвършено стари и не представляват ни най-малки удобства за посетителите. По тая причина се налага постройка на нова модерна банска сграда, павилионъ за пиеене вода и др., за които е необходимо отчуждението на съседното до банията общинско и училищно място отъ около 48 декара за уговорената съ общинските и училищни власти сума отъ 1.000.000 л.

Гр. София, ноемврий 1940 г.

Министъръ на търговията промишлеността и труда:
Д-ръ Сл. Загоровъ"

(Ето текстът на законопроекта:

З А К О Н О П Р О Е К Т Ъ

за откупуване мѣста, собственост на Моминобанска селска община и Моминобанското училищно настоятелство, Карловско, за нуждите на държавните минерални бани и курорта въ сѫщото село.

Чл. 1. Одобрява се да се откупятъ за нуждите на държавните минерални бани и курорта въ с. Момина-бания, Карловско, мѣста, собственост на Моминобанска селска община и Моминобанското училищно настоятелство, находящи се въ мѣстността „Лагера“, землище Моминобанско, включващи се въ кварталите: № № 117, парцели I-IV, съ 10411 кв. м., 118 — парцели I-IX, съ пространство 7058 кв. м., 121 — парцели I-XVI, съ пространство 11906 кв. м., 122 — парцели I-XIV, пространство 9360 кв. м. и 123 — парцели I-XVI, съ пространство 9948 кв. м. съ обща квадратура 48092 кв. м., къмъ които се прибавя 13758 кв. м. за улици, или всичко 61.850 кв. м., съ граници основните осови точки № № 349-332-342-348-352-353-354-344-23-341-340 и 349 отъ регулатационния планъ на с. Хисаръ и част отъ землището на с. Момина-бания, утвърденъ съ заповѣдъ № 3947, отъ 12 октомврий 1934 г., за глобална сума 1.000.000 л.

Чл. 2. Изплащането на сумата отъ 1.000.000 л. ще стане отъ кредитъ по указъ № 2 отъ 1934 г.

Настоящиятъ законъ замѣни издаването на нотариаленъ актъ отъ страна на общината и училищното настоятелство.

Чл. 3. По отношение мѣстата, включващи се въ държавния паркъ при държавната минерална баня Момина-бания, на северъ, ограниченъ съ осови точки № № 338 и 339, на изтокъ съ осови точки № № 340, 341 и 23 по регулатационния

планъ, утвърденъ съ заповѣдъ № 3947 отъ 1934 г. и на югъ ограниченъ съ линията съединяваща осова точка № 23 отъ споменатия регулатационенъ планъ и осова точка № 23 отъ регулатационния планъ отъ 1935 г., Моминобанска община и Моминобанското училищно настоятелство нѣ иматъ право на каквото и да било обезщетение.)

Председателъ Никола Логофетовъ: Нѣма записани оратори. Ще гласувамъ, г-да.

Които приематъ на първо четене законопроекта за откупуване мѣста, собственост на Моминобанска селска община и Моминобанското училищно настоятелство, Карловско, за нуждите на държавните минерални бани и курорта въ сѫщото село, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ Добри Божиловъ: Моля законопроектъ да бѫде разгледанъ въ комисията.

Председателъ Никола Логофетовъ: Законопроектъ е приетъ на първо четене и ще отиде въ комисията.

Поради изчерпване на дневния редъ преустановявамъ заседанието.

Въ съгласие съ правителството, председателството предлага за заседанието за 29 ноември, утре, петъкъ, 15 ч., следния дневенъ редъ:
Одобрене на предложението:

1. За разрешаване износа на нѣкои стоки и за освобождаване отъ вносно мито и други данъци и такси 150 тона емулзия.

2. За освобождаване отъ износно мито и други данъци и такси 3.679 кгр. цигари.

3. За разрешаване на дружество „Данубияна“, отъ гр. Гюргево (Румъния), да изнесе отъ Южна Добруджа 17.000.000 кгр. захарно цвекло, безъ износно мито и други данъци и такси.

4. За одобрение решенията на прошетарната комисия, протоколи № № 9 и 10.

Второ четене законопроектъ:

5. За изменение и допълнение на членове 47 и 49 отъ наредбата-законъ за трудовия договоръ.

6. За българското поданство.

Първо четене законопроектъ:

7. За изменение закона за Дирекция на външната търговия.

8. За деятелитетъ и дейността по набавяне на застраховки.

Които приематъ предложението дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Затваряме заседанието.

(Затворено въ 19 ч. и 15 м.)

Председателъ: **НИКОЛА ЛОГОФЕТОВЪ**

Секретари: { **СВЕТОСЛАВЪ СЛАВОВЪ**
ДИМИТЪРЪ САРАДЖОВЪ

Началникъ на Стенографското отдѣление: **ДОНЧО ДУКОВЪ**